

LEPPÄVIRRAN KUNTA

TALOUSARVIO 2018

TALOUSSUUNNITELMA 2019-2020

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.12.2017

Leppävirran kunta
Puh (017) 570 911
PL 4, 79101 Leppävirta
www.leppavirta.fi

Sisältö

1 KUNNAN TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	1
1.1 KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	1
1.1.1 <i>Sijainti ja alue</i>	1
1.1.2 <i>Väestö ja muuttoliike</i>	2
1.1.2.1 Väestömäärän kehitys	2
1.1.2.2 Väestön kehitys ikäryhmittäin 2010 – 2040	2
1.1.2.3 Luonnollinen väestönlisäys	2
1.1.2.4 Muuttoliike	3
1.1.3 <i>Työmarkkinat</i>	3
1.1.3.1 Työvoima, työlliset ja työpaikat	3
1.1.3.2 Elinkeinorakenne	4
1.1.3.3 Työllisyys	5
1.1.3.4 Huoltosuhde	5
1.2 TALOUSARVION JA SUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT	6
2 LEPPÄVIRRAN KUNNAN TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018–2020 .	14
2.1 TALOUSARVIOESITYS	14
2.2 TOIMINTAKULUT	16
2.3 TOIMINTATUOTOT	23
2.4 TOIMINTAKATE	24
2.5 VEROTULOT	25
2.6 VALTIONOSUUDET	26
2.7 TULOSLASKELMAN ARVIOINTI	27
2.8 RAHOITUSLASKELMAN ARVIOINTI	27
2.9 TASE-ERIEEN KEHITYS	29
2.9.1 <i>Rahoitusvarallisuus/kassavarat 31.12.</i>	29
2.9.2 <i>Omavaraisuus</i>	29
2.10 TALOUSSUUNNITELMAKAUDEN 2018 – 2020 INVESTOINTIOHJELMA	29
2.11 SITOVUUSMÄÄRÄYKSET	30
2.11.1 <i>Tavoitteiden ja määrärahojen sitovuus</i>	30
2.11.2 <i>Investointiosa 2018</i>	33
2.11.3 <i>Rahoitus</i>	34
2.11.4 <i>Yleiset sitovat ohjeet vuodelle 2018</i>	35
2.12 TYÖLLISYYS- JA KOULUTUSMÄÄRÄRAHOJEN JAKO TALOUSARVIOVUODELLE 2018	36
2.13 TYÖLLISYYSVAROIN TYÖLLISTÄMINEN VUODEN 2018 TALOUSARVIOSSA	36
2.14 HENKILÖSTÖN KOULUTUSRAHAT VUODEN 2018 TALOUSARVIOSSA	37
2.15 TULOSLASKELMA	38
2.16 INVESTOINTIOSA	39
2.16.1 <i>Investoinnit kunnanvaltuustoon nähden sitovalla tasolla</i>	39
2.16.2 <i>Investoinnit kohteittain</i>	42
2.17 RAHOITUSLASKELMA	48
2.17.1 <i>Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut</i>	48
2.17.2 <i>Investointien omarahoitustavoite</i>	49
2.17.3 <i>Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely</i>	49
2.18 SISÄISET JA ULKOISET TOIMIELIMITTÄIN, SITOVUUS KV	51
2.19 SISÄISET JA ULKOISET TULOSALUEITTAIN, SITOVUUS KH	53
2.20 LEPPÄVIRRAN KUNTASTRATEGIA 2018	58
2.20.1 <i>Kuntastrategian painopistealueet 2018</i>	63
3 KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA	69
Toimielin: 10 Kunnanhallitus	71
Tulosalue: 101 Yleishallinto ja talouspalvelut	73
Tulosalue: 110 Elinkeinopalvelut	76
Toimielin: 13 Kunnanhallituksen yleisjaosto	78
Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut	78
Toimielin: 15 Tilintarkastus	82
Tulosalue: 150 Tilintarkastus	82
Toimielin: 16 Keskusvaalilautakunta	83
Tulosalue: 160 Vaalit	83
Toimielin: 20 Perusturvalautakunta	84

Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut.....	87
Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut	88
Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö	89
Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut	91
Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut	93
Tulosalue: 241 Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut	96
Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut	96
Vastuualue: 2601 Sairaanhoitopalvelut	98
Toimielin: 30 Koululautakunta	99
Tulosalue: 311 Koulupalvelut.....	99
Vastuualue: 3011 Koulutoimen hallinto	102
Vastuualue: 3120 Opetustoimi	102
Toimielin: 30 Koululautakunta.....	103
Tulosalue: 321 Varhaiskasvatuspalvelut	103
Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus.....	103
Toimielin: 40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	106
Tulosalue: 471 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	106
Vastuualue: 4711 Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto	106
Vastuualue: 4713 Kulttuuripalvelut	109
Vastuualue: 4750 Kirjasto- ja tietopalvelut	110
Vastuualue: 4803 Nuorisopalvelut	112
Vastuualue: 4853 Liikuntapaikat	114
Toimielin: 50 Tekninen lautakunta	116
Tulosalue: 511 Tekniset palvelut	120
Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut	121
Vastuualue: 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut.....	124
Vastuualue: 5301 Kunnallistekniset palvelut	126
Vastuualue: 5401 Tilapalvelut	129
Vastuualue: 5402 Ateria- ja siivouspalvelut	132
Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärilaitos	135
Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta.....	137
Toimielin: 65 Keski-Savon ympäristölautakunta	139
Tulosalue: 650 Ympäristötoimi	139

4 TYTÄRYHTEISÖLLE ASETETTAVAT TAVOITTEET KUNNAN TALOUSARVIOISSA 143

4.1 LEPPÄVIRRRAN KIINTEISTÖ OY	144
4.2 LEPPÄVIRRRAN VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY	145
4.3 KIINTEISTÖYHTIÖ LEPPÄVIRRRAN MONITOIMITALO OY	146

1 Kunnan talousarvion ja -suunnitelman yleisperustelut

1.1 Kunnan toimintaympäristö

1.1.1 Sijainti ja alue

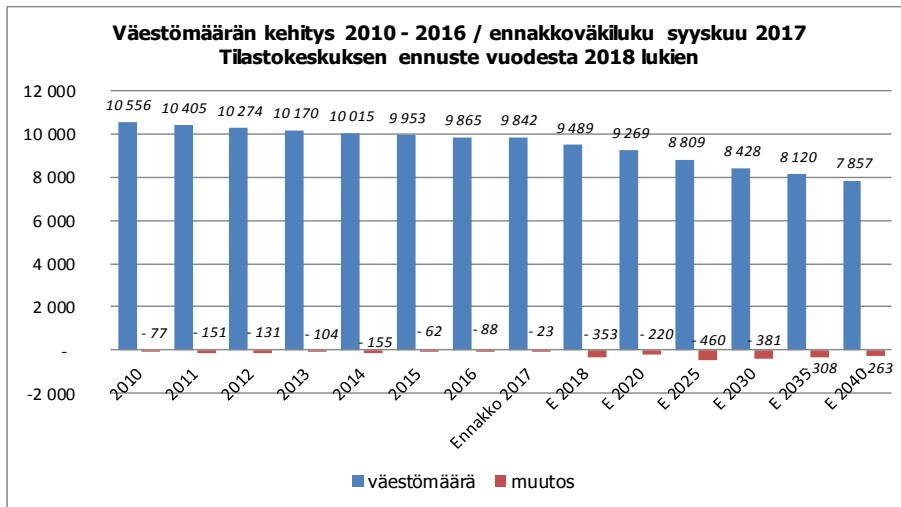
PERUSTIEDOT (Lähde: Tilastokeskus)

LEPPÄVIRTA

Maapinta-ala	1.1.2016	1 136 km ²
Tilastollinen kuntaryhmitys	31.12.2016	3
Taajama-aste, %	1.1.2016	57,6
Väkiluku	31.12.2016	9 865 henkilöä
Väkiluvun muutos, % 2015 - 2016	2016	- 0,9 %
Muuttovoitto	2016	- 35 henkilöä
Ruotsinkielisten osuus väestöstä	31.12.2016	0,1 %
Ulkomaalaisten osuus väestöstä	31.12.2016	1,2 %
0 – 14 -vuotiaiden osuus väestöstä	31.12.2016	13,9 %
15 – 64 -vuotiaiden osuus väestöstä	31.12.2016	58,0 %
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä	31.12.2016	28,1 %
Vähintään keskiasteen tutkinnon suorittaneiden osuus 15 vuotta täyttäneistä	31.12.2015	67,4 %
Työssä käyvien henkilöiden osuus väestöstä	31.12.2015	36,4 %
Eläkkeellä olevien osuus väestöstä	31.12.2016	37,3 %
Asuntokuntien lukumäärä	31.12.2016	4 795
Perheiden lukumäärä	31.12.2016	2 789
Vuokra-asunnossa asuvien asuntokuntien osuus	31.12.2015	18,8 %
Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokunnista	31.12.2016	83,6 %
Kunnassa asuvien työssäkäyvien lukumäärä	31.12.2015	3 627 henkilöä
Kunnassa olevien työpaikkojen lukumäärä	31.12.2015	2 778
Omassa kunnassa työssäkäyvien osuus työssäkäyvistä (2 035 henkilöä)	31.12.2015	56,1 %
Alkutuotannon työpaikkojen osuus	31.12.2015	8,6 %
Jalostuksen työpaikkojen osuus	31.12.2015	33,4 %
Palvelujen työpaikkojen osuus	31.12.2015	55,9 %
Muiden toimialojen/toimialaltaan tuntemattomien työpaikkojen osuus	31.12.2015	2,1 %
Yritystoimipaikat	2015	807
Kesämökkien lukumäärä	31.12.2016	3 135
Tuloveroprosentti (2013 - 2017 20,00 %)	2018	21 %
Kiinteistövero %:t (2014 -)		
- Yleinen		1,00
- Vakituinen asuinrakennus		0,45
- Muu asuinrakennus		1,00
- Yleishyödyllinen yhteisö		0
- Voimalaitos		2,85
- Rakentamaton rakennuspaikka (2017-)		2,00

1.1.2 Väestö ja muuttoliike

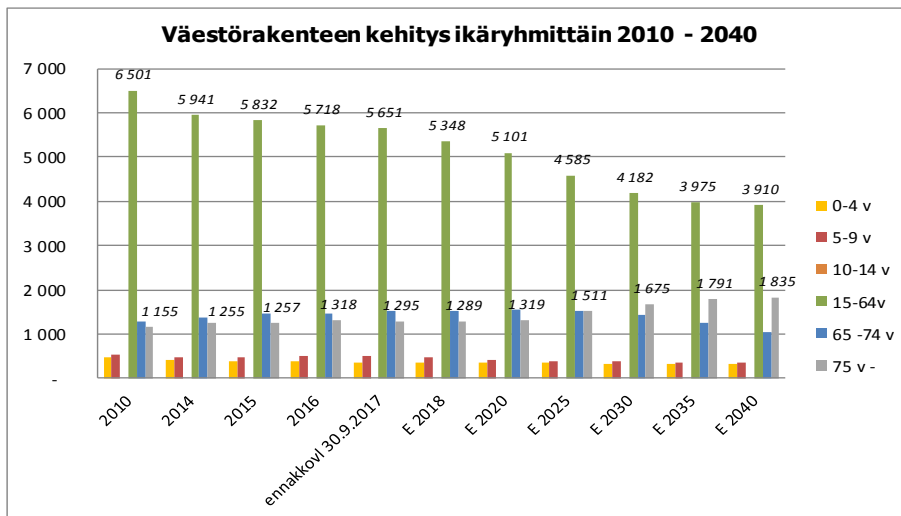
1.1.2.1 Väestömäärän kehitys

Graafi 1.
Väestömäärän kehitys 2010 – 2016

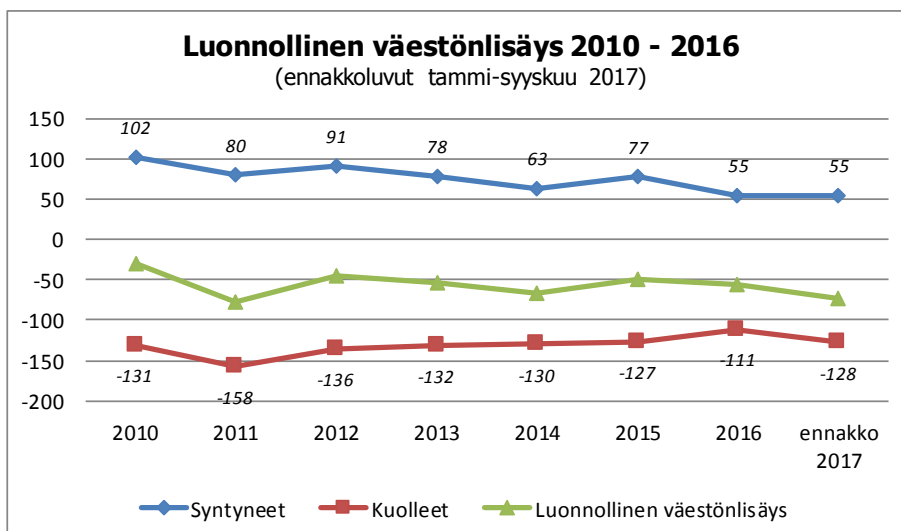
Lähde: Tilastokeskus, ennakkoväkiluku syyskuu 2017 (päivitetty 24.10.2017), Tilastokeskuksen ennuste vuodesta 2018 lukien (päivitetty 30.10.2015)

1.1.2.2 Väestön kehitys ikäryhmittäin 2010 – 2040

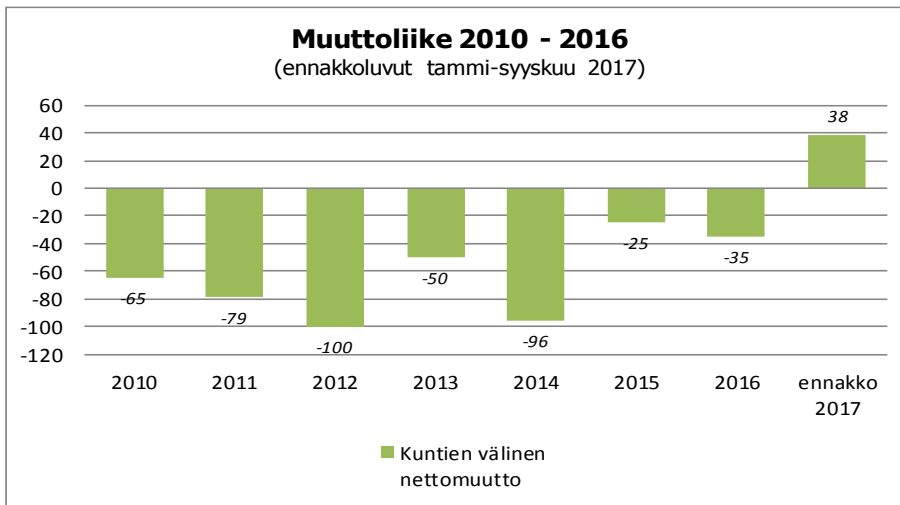
Graafi 2.
Väestörakenteen kehitys ikäryhmittäin 2010 – 2040.
Lähde: Tilastokeskus, ikärakenteen kehitys 2000 -2016 päivitetty 29.3.2017, ennakkoväkiluku 30.9.2017 päivitetty 24.10.2017, väestöennuste 2018–2040 päivitetty 30.10.2015

1.1.2.3 Luonnollinen väestönlisäys

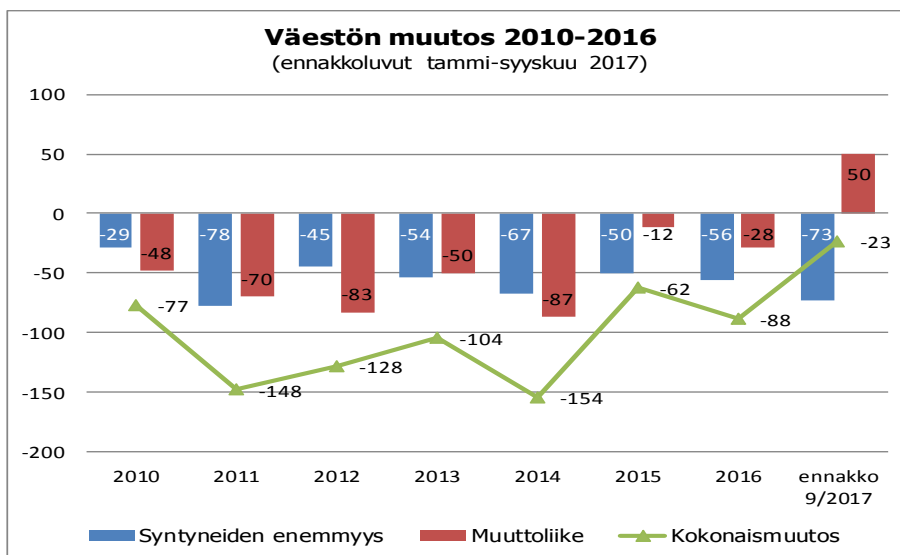

Graafi 3.
Luonnollinen väestönlisäys 2010 – 2016, päivitetty 17.5.2017
Lähde: Tilastokeskus, ennakkoluvut 2016 tammi – syyskuu päivitetty 24.10.2017

1.1.2.4 Muuttoliike

Graafi 4.
Muuttoliike 2010 – 2016
Lähde: Tilastokeskus,
ennakkoluvut tammi –
syyskuu 2017 päivitetty
24.10.2017

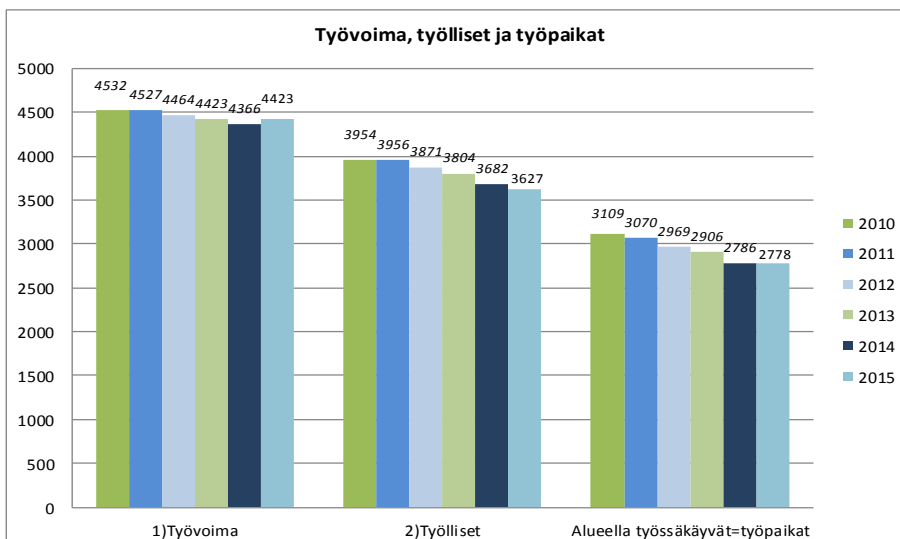

Graafi 5.
Väestön muutos 2010 - 2016
Lähde: Tilastokeskus,
ennakkoluvut tammi –
syyskuu päivitetty 24.10.2017

Väestötappio 2000-luvulla vuoteen 2007 saakka oli maltillista. Sen jälkeen vuotuinen väestötappio on kohonnut selkeästi. Vuoden 2017 ennakkotilaston mukaan muuttoliike on ollut positiivinen, joten sen myötä myös kokonaismuutos on aikaisempia vuosia positiivisempi (kuitenkin vielä miinuksien puolella).

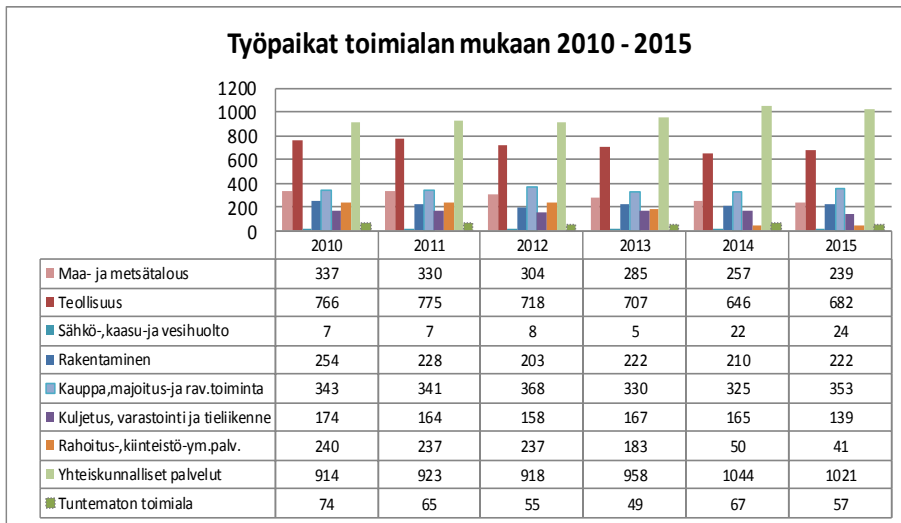
1.1.3 Työmarkkinat

1.1.3.1 Työvoima, työlliset ja työpaikat

Graafi 6.
Työvoima, työlliset ja
työpaikat 2010 – 2015
Lähde: Tilastokeskus
päivitetty 27.9.2017

1.1.3.2 Elinkeinorakenne

Graafi 7. Työpaikat toimialan mukaan

Lähde: Tilastokeskus
31.12.2015 (päivitetty
28.9.2017)

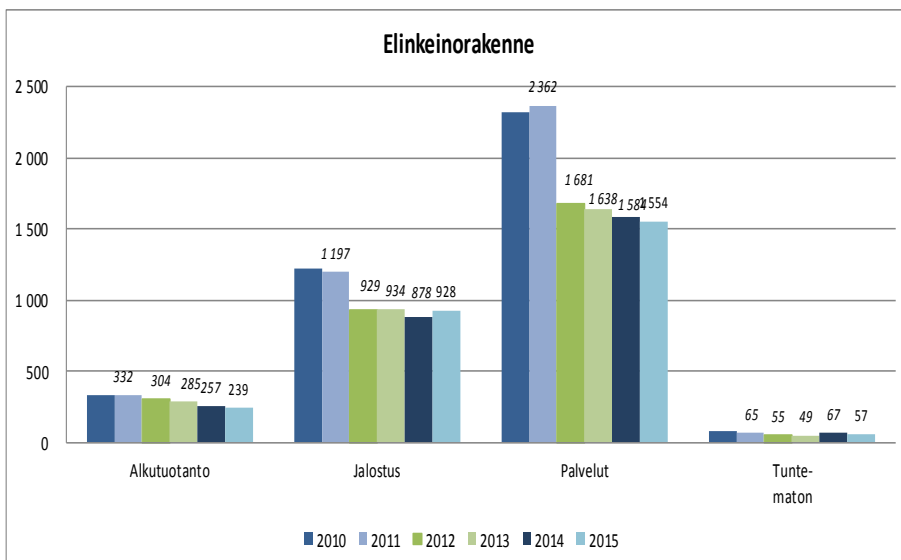
Vuoden 2015 tietojen mukaan työpaikkojen määrä oli 2778. Työpaikkojen määrä väheni 8:lla edellisvuoteen verrattuna.

Graafi 8.

Työpaikat työnantajasektorin mukaan 31.12.2015

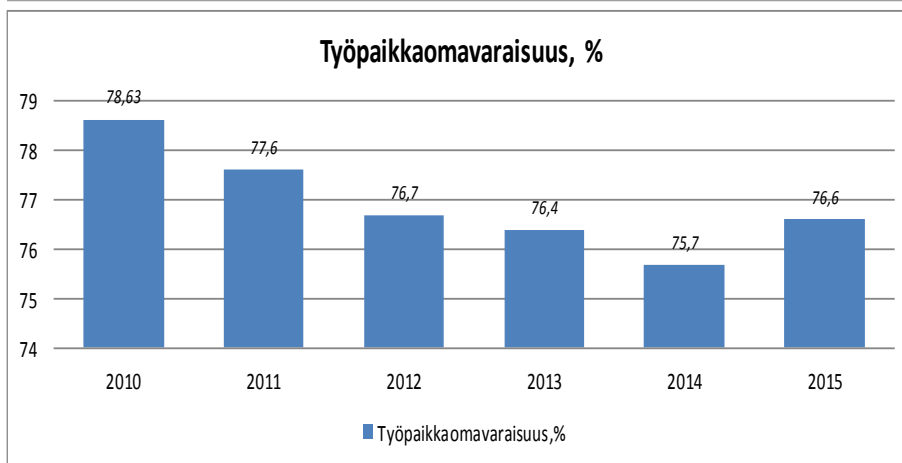
Lähde: Tilastokeskus
(päivitetty 27.9.2017)

Graafi 9.

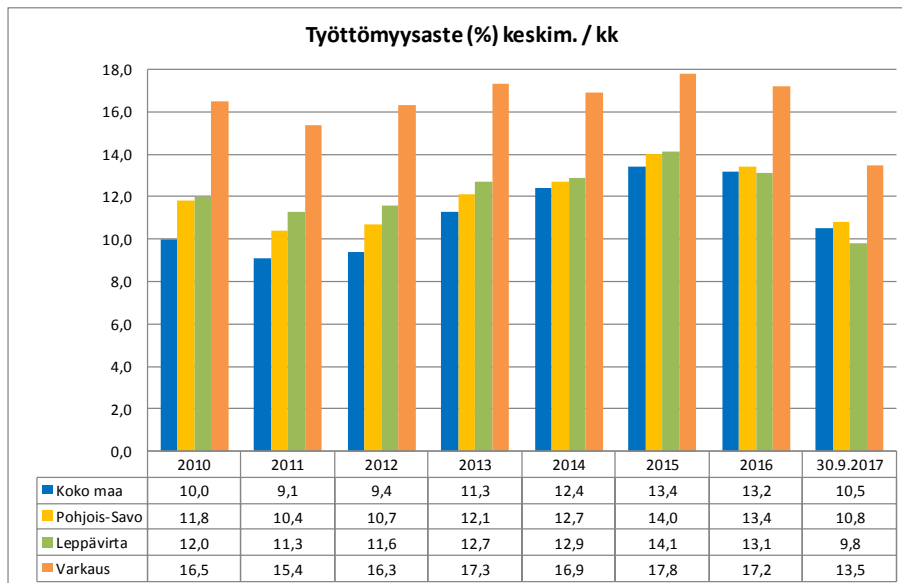
Elinkeinorakenne 31.12.2015

Lähde: Tilastokeskus
(päivitetty 28.9.2017)

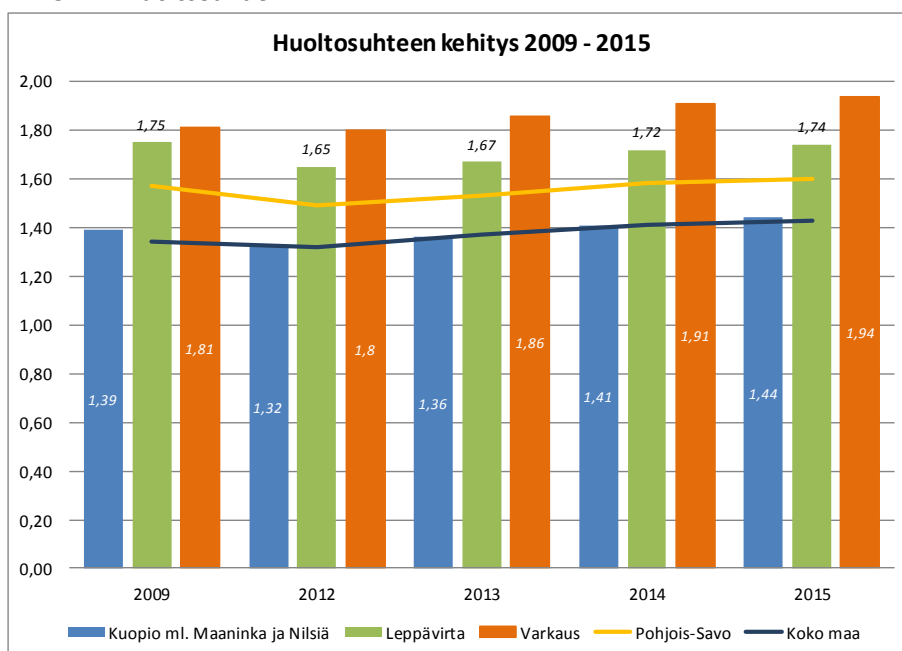
Graafi 10.
Työpaikkaomavaraisuus, %
31.12.2015
Lähde: Tilastokeskus,
päivitetty 2.10.2017

1.1.3.3 Työllisyys

Graafi 11.
Työttömyysaste 30.9.2017
Lähde: Pohjois-Savon liitto /
Pohjois-Savon ELY + TEM
Työnvälitystilasto,
tilannekatsaus, päivitetty
24.10.2017

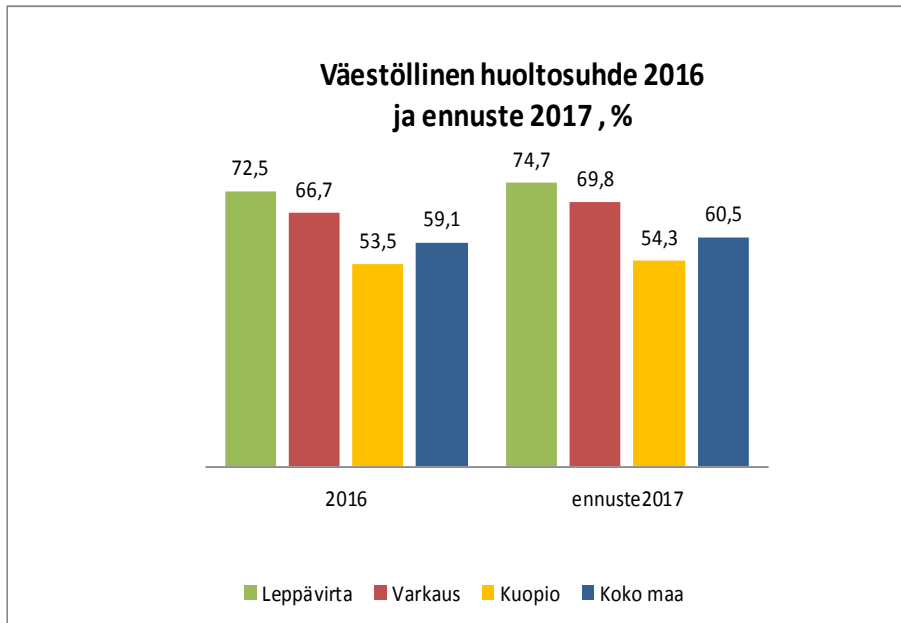
1.1.3.4 Huoltosuhte

Graafi 12.
Huoltosuhteen kehitys 2009 -
2015
Lähde: Tilastokeskus/Pohjois-
Savon Liitto, päivitetty
20.2.2017

Huoltosuhte: työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrä / työllisten määrä.

Väestöllisessä huoltosuhteessa työvoiman ulkopuolisiksi lasketaan 0–14-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat.

Graafi 13.

Väestöllinen huoltosuhde (demografinen) 2016
Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 31.3.2017.
Ennuste 2017 päivitetty 9.10.2017

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15 -vuotiaiden ja yli 65 -vuotiaiden määrän suhde 15 – 64 – vuotiaiden määrään.

Matala huoltosuhde kuvaa korkeaa työllisyyttä ja matalaa työttömyyttä sekä aktiivi-ikäisten suurta osuutta väestömäärästä. Huoltosuhde siten nousee työllisyystilanteen heikentyessä ja laskee työllisyystilanteen parantuessa.

1.2 Talousarvion ja suunnitelman yleisperustelut

Kansantalouden kehitys (Lähde VM:n taloudellinen katsaus syyskuu 2017)

Viime vuonna Suomen kansantalous kasvoi 1,9 %. Ennusteiden mukaan Suomen bruttokansantuote kasvaa tänä vuonna 2,9 %. Ensi vuoden kasvuksi ennustetaan hieman vaimeampaa 2,1 % kasvua. Vuonna 2019 BKT kasvaa 1,8 %.

Maailmantalouden kasvu ja yritysten kustannuskilpailukykyyn parantuminen parantavat myös suomen vientiteollisuuden kasvunäkymiä. Isot tuotannolliset investoinnit mm. metsäteollisuuden suurhankkeet kokonaisuutena kasvattavat investointivolyymia.

Työllisyyden kohentuminen kasvattaa yksityistä kulutusta. Kuluttajien ostovoima on parantunut mutta ennusteiden mukaan heikkenee hieman vuosina 2018-2019. Asuntorakentamisen kasvu on hiipunut. Vuonna 2017 ansiotaso kehittyi pääosin työmarkkinaosapuolten neuvottelemalla kilpailukykysojimuksen mukaisesti. Sopimuspalkkoja ei korotettu ja julkisen sektorin lomarahoja leikattiin 30 %. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksena sopimuspalkkojen arvioidaan hiveneren laskevan. Ansiotasoa nostavat kuitenkin muut tekijät, joiden myötä ansiotasoindeksi nousee 0,3 % v. 2017.

Julkisen talouden alijäämä on pienentynyt asteittain viime vuosina. Julkista taloutta ovat vahvistaneet hallituksen päättämät sopeutustoimet sekä viime vuonna virinnyt talouskasvu. Alijäämän supistuminen jatkuu lähivuosina. Noususuhdanne ei kuitenkaan poista julkisen talouden rakenteellisia ongelmia. Myönteisestä suhdannetilanteesta huolimatta julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi.

Julkisen velan määrä on yli kaksinkertaistunut vuoden 2008 jälkeen. Nopea bruttokansantuotteen kasvu ja alijäämän pieneneminen alentavat velkasuhdetta lähivuosina. Väestön ikääntymisestä johtuen julkisessa taloudessa on kuitenkin pitkällä aikavälillä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvaje. Kestävyysvajeesta johtuen velkasuhde uhkaa kääntyä tulevana vuosikymmeninä uudelleen nousuun.

Julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen ylitti hetkellisesti EU:n perussopimuksessa määritellyn kolmen prosentin rajan v. 2014. Tämän jälkeen alijäämä on painunut selkeästi rajan alle. Julkinen velka sen sijaan on noussut yli 60 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja pysyy rajan yläpuolella lähivuosina.

Riskejä talouskehityksen paranemiselle ovat maailmanlaajuisesti esim. nopean kasvun aiheuttama inflaation kiihtyminen ja korkojen nousu. Kotimaassa talousennusteiden perustana ovat maltilliset palkkaratkaisut. Ennakoitua suuremmat korotukset voivat heikentää työllisyyden ja viennin kasvua. Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan noin kolme prosenttia suhteessa BKT:hen eli noin kahdeksan miljardia euroa vuoden 2021 tasolla. Viime kevääseen verrattuna kestävyysvaje arvio on hieman kasvanut mm. päätettyjen veronkevennyksien sekä oletetun työttömyysvakuutusmaksun laskun seurauksena.

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2018 (Lähteet: Valtion TAE 2018, Kuntatalousohjelma vuodelle 2018)

Valtion talousarvioesitys vuodelle 2018 on 3,0 mrd. euroa alijäämäinen, mikä katetaan ottamalla lisää velkaa. Alijäämä pienenee selvästi verrattuna vuodelle 2017 arvioidusta. Kansantalouden tilinpidon käsittein valtiontalouden alijäämän arvioidaan olevan v. 2018 n. 2,0 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtion talousarvioesityksessä 19.9.2017 vuodelle 2018 talousarvioesityksen määrärahoiksi ehdotetaan 55,7 mrd. euroa, mikä on n. 0,2 mrd. euroa enemmän kuin vuoden 2017 varsinaisessa talousarviossa. Hintatason nousu ja talousarvioesityksen rakennemuutokset huomioiden hallinnonalojen määrärahat alenevat 0,3 % vuoden 2017 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Määrärahatasoa nostaa mm. kasvavat panostukset kärkihankkeisiin sekä nousevat eläkemenot. Määrärahatasoa toisaalta alentavat hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet sekä alenevat maahanmuuttomenot ja työttömyysturvamenot.

Valtion budjettitalouden tuloiksi ilman nettolainanottoa arvioidaan 52,7 mrd. euroa. Verojen ja veroluontoisten maksujen osuus on 44,0 mrd. euroa. Vuoden 2017 varsinaiseen talousarvioon verrattuna verotulojen arvioidaan kasvavan n. 2,3 mrd. euroa ja tulot ilman lainanottoa lisääntyvät vastaavasti 2,8 mrd. euroa.

16.11.2017 julkaistiin valtion talousarvion täydennys. Varsinaisten tulojen 32 milj. euron lisäys ja määrärahojen 99 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2018 täydentävä talousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 67 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi v. 2018 arvioidaan 3,0 mrd. euroa. Valtionvelan määrän arvioidaan olevan vuoden 2018 lopussa n. 110 mrd. euroa, mikä on n. 47 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Kuntien valtionavut

Kuntien valtionapuihin osoitetaan yhteensä 10,6 mrd. euroa v. 2018, ja ne nousevat vuodelle 2017 budjetoidusta n. 0,1 %. Laskennallisiin valtionosuuksiin ehdotetaan yhteensä 9,4 mrd. euroa, mikä on 1,4 % vuodelle 2017 budjetoitua vähemmän. Valtionapujen alenemiseen vaikuttavat useat tekijät, joista merkittävimmät ovat kilpailukyky sopimukseen liittyvä valtionosuuden vähennys sekä valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, joka myös vähentää valtionosuutta. Hallitusohjelman mukaiset kuntien tehtäviä vähentävät toimenpiteet vähentävät sekä kuntien menoja että valtionosuutta. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on n. 129 milj. euroa heikentävä v. 2018. Kuntatalouteen vaikuttavat v. 2018 merkittävästi myös muut tekijät kuin valtion päätökset, kuten kuntien työvoimakustannuksia alentava kilpailukyky sopimus. Kuntatalous on lievästi alijäämäinen kansantalouden tilinpidon mukaan v. 2018, alijäämän kasvaessa hieman vuodesta 2017.

Täydennysesityksessä kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ehdotetaan lisättäväksi yhteensä 118,7 milj. euroa, joka aiheutuu valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen korjauksesta, laskennallisten kustannusten määräytymistekijöiden muutoksesta ja kotikuntakorvausten muutoksesta. Kustannustenjaon tarkistuksen valtionosuutta vähentävä vaikutus pienenee -178 milj. eurosta -68 milj. euroon vuonna 2018. Merkittävimmät muutokset kuntien vuoden 2018 valtionosuusrahoituksessa johtuvat kilpailukyky sopimuksesta (uutta vähennystä -118 milj. euroa, -22 €/asukas) ja veromenetysten kompensatiosta, joka lisää valtionosuutta 131 milj. euroa vuonna 2018. Muutoksen jälkeen kunnan peruspalvelujen valtionosuus on 8 543 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus vähenee noin 35 milj. euroa vuodesta 2017.

Vuonna 2018 kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 25,34 % ja kuntien omarahoitusosuus 74,66 % valtionosuuteen oikeuttavista kustannuksista. Valtionosuusprosentti kuvaa kustannustenjakoa kunta-valtio-suhteessa koko maan tasolla. Laskennallisten kustannusten eroista johtuen kunnan oma valtionosuusprosentti vaihtelee Helsingin 16,90 prosentin ja Ristijärven 47,24 prosentin välillä.

Valtiovarainministeriön syyskuun ennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä v. 2017 on 1,2 % ja heikkipienempi hieman v. 2018 ollen arvion mukaan 1,4 % BKT:sta. Näin ollen Suomi täyttää EU lainsäädännön alijäämää koskevan kriteerin. Suhdannenousun siivittämänä hallituksen asettama tavoite velkasuhteen taittumisesta v. 2019 arvioidaan saavutettavan. Valtionhallinto ja paikallishallinto ovat kuitenkin edelleen alijäämäisiä v. 2021 eli velaksi eläminen jatkuu.

Veroperustemuutosten vaikutus kuntatalouteen

Valtion talousarvioesitykseen liittyvien veroperustemuutosten kokonaisvaikutus pienentää kunnallisveron tuottoa 26 milj. eurolla v. 2018. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien verotulomenetykset kompensoidaan täysimääräisesti.

Hallitusohjelman mukaan kiinteistöveroä korotetaan hallituskaudella vuosittain siten, että kiinteistöveron tuotto kasvaa yhteensä 100 milj. eurolla eli n. 25 milj. euroa vuosittain. Tämän korotusohjelman lisäksi hallitus on erillisellä päätöksellä korottanut veroä 50 milj. eurolla v. 2017. Lisäksi vuodesta 2018 lähtien usean tuulivoimayksikön muodostamaan tuulivoimapuistoon kunta voi soveltaa voimalaitoksen kiinteistöveroprosenttia, jos puiston nimellisteho on yhteenlaskettuna vähintään 10 megavolttiämpööriä. Tämän arvioidaan lisäävän kiinteistöveron tuottoä n. 5 milj. eurolla. Kiinteistöveroä korotetaan vuodelle 2018 aikaisempien päätösten lisäksi 25 milj. eurolla, jolla kompensoidaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentamisen vaikutusta. Korotukset yhteensä v. 2018 ovat siten 55 milj. euroa.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotetaan 60 milj. euroa vuoden 2018 tasossa arvioituna korottamalla jako-osuutta 1,03 prosenttiyksiköllä vuodesta 2018 lähtien. Jako-osuuden korotus kompensoi osaltaan varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta aiheutuvaa tulomenetystä kunnille. Varainsiirtovero poistetaan tietyissä yhtiömuodon muutoksissa, minkä arvioidaan lisäävän kuntien yhteisöverotuottoä n. 1 milj. eurolla v. 2018.

Talousarvioesitykseen liittyvien veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin v. 2018 (milj. euroa)

Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus	-77
Työn verotuksen keventäminen	-105
Asuntolainan korkovähennyksen rajaaminen	13
Lapsivähennyksen voimassaoloajan päätyminen	38
Kiinteistöveron korotus hallitusohjelman mukaisesti	25
Kiinteistöveron korotus varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensoimiseksi	25
Tuulivoimapuistojen kiinteistövero	5
Varainsiirtoveron poistaminen tietyissä yhtiömuodon muutoksissa	1
Kuntien yhteisöveron jako-osuuden korotus (varhaiskasvatusmaksukompensaatio)	60
Yhteensä	15

Maksuperusteiden muutokset

Pieni- ja keskituloisten sekä monilapsisten perheiden varhaiskasvatusmaksuja alennetaan vuodesta 2018 alkaen syksyllä 2017 annettavan hallituksen esityksen mukaisesti. Hallitus on päättänyt kompensoida varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kuntataloutta heikentävää vaikutusta lisäämällä peruspalvelujen valtionosuutta 25 milj. eurolla sekä korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta 60 milj. eurolla ja kiinteistöveroä 25 milj. eurolla.

Hallitus vahvistaa kuntataloutta antamalla kunnille mahdollisuuden maksutulojen lisäämiseen. Hallitus antaa eduskunnalle vuoden 2017 aikana esityksen laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta, minkä arvioidaan lisäävän vuodesta 2018 alkaen vuosittain kuntien maksutuloja noin 5 milj. eurolla.

Valtion toimenpiteiden vaikutukset kuntien ja kuntayhtymien talouteen, milj. euroa, muutos 2017—2018¹⁾

Menot Tulot Netto

1. Toiminnan muutokset ja budjettipäätökset**VM, Peruspalvelujen valtionosuus**

Ammatillisen koulutuksen uudistukseen liittyvä oppilas- ja opiskeluhoitolpalveluiden laajennus	6	6	0
Kilpailukyky sopimukseen liittyvä vähennys	0	-119	-119
Omais- ja perhehoidon kehittämistä seuraava säästö	-35	-9	26
Perhehoidon kehittäminen	5	5	0
Perustoimeentulotuen laskennan ja maksatuksen siirto Kelalle, vähennys kuntien hallintomenoissa	-8	-4	4
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	-24	-30	-6
Päivystyksen ja erikoissairaanhoidon uudistus	-125	-32	93
Reseptien voimassaolon pidentäminen	-3	-1	2
Vanhuspalvelujen laatu suositusten tarkistaminen	-17	-4	12
Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos	-2	-1	1
Varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi: Valtio-osuuden korotus ²⁾	0	25	25
VATI-hankkeen tuottavuussäästö	-1	0	1
VM yhteensä	-203	-163	40

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon tukeminen	10	10	0
Ammatillisen koulutuksen tarjonnan lisääminen 1000 opiskelijavuodella	6	6	0
Avustukset koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin	13	13	0
Kerhotoiminnan tukeminen ja perusopetuksen laadun kehittäminen	-3	-3	0
Kouluttamattomien varannon purku ammatillisessa lisä- ja oppisopimuskoulutuksessa	-7	-7	0
Kuntien tehtävien vähentäminen (lukiokoulutus)	-0,2	-0,2	0
Maahanmuuttajien valmistavan opetuksen rahoitusjärjestelmämuutoksen vaikutusten kompensoiminen	-8	-8	0
Nuorten aikuisten osaamisohjelman asteittainen päätyminen	-13	-13	0
Oppisopimuskoulutuksen lisärahoituksen poistuminen	-10	-10	0
Osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeet	2	2	0
Perusopetuksen alueellisen eriarvoisuuden torjunta	10	10	0
Saamelaitosten kotiseutualueen kuntien saamenkielisten lasten varhaiskasvatuspalveluiden turvaaminen	0,1	0,1	0
Siirto yleissivistävän koulutuksen kehittämistä Kotkaniemen museon vuokraan ja Olavinlinnan katoksen vuokraan	-0,05	-0,05	0
Työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja eri järjestämissuotoja yhdistävien koulutusratkaisujen lisärahoituksen poistuminen	-3	-3	0
Työvoimakoulutuksena järjestettävän ammatillisen koulutuksen asteittainen siirto OKM:n hallinnonalalle	33	33	0
Varhaiskasvatuksen maksuttomuuskokeilu	5	5	0
Vieraskielisten oppilaiden opetuksen tukeminen	2	2	0
Yleissivistävän koulutuksen innovatiiviset oppimisympäristöt, digitaaliset koulutuspalvelut, tieto- ja viestintä-tekniikan opetus käytön edistäminen sekä sen hyödyntäminen	1	1	0
OKM yhteensä	38	37	0

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Kärkihanke: Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma	-7	-2	5
Kärkihanke: Osatyökykyisille väyliä työhön, kuntapilotit	-1	-1	0
Koulutus-EVO-korvaukset	1	1	0
Valinnanvapauden pilottihankkeet	80	80	0
Valtion korvaus kunnille ja kuntayhtymille laittomasti maassa olevien kiireelliseen sosiaalihuoltoon	5	5	0
STM yhteensä	78	83	5

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Kärkihanke: Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen	-1	-1	0
Ohjaamo-toiminnan vakiinnuttaminen	5	5	0
Palkkatuki kunnille ja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisen määräaikainen kokeilu	-3	-3	0
TEM yhteensä	1	1	0

Ympäristöministeriön hallinnonala

Jätelain muutos, jolla mahdollistetaan valvontaviranomaisille valvontamaksujen periminen jätelain edellyttämistä tarkastuksista ja valvonnasta.	0	2	2
Ympäristönsuojelulain 205 §:n muutos siten, että kunta voi periä maksun myös onnettomuus-, haitta ja rikkomustilanteissa tehtävistä tarkastuksista	0	1	1
YM yhteensä	0	4	4

Menot Tulot Netto

2. Verotuksen ja maksujen muutokset

Kiinteistöveron korottaminen hallitusohjelman mukaisesti	0	25	25
Tuulivoimapuistojen kiinteistövero	0	5	5
Tuloveroperustemuutoksista seuraava verotuottomenetys (-131 milj. euroa) ja niiden valtionosuuskompensaatio	0	0	0
Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen ²⁾	0	-91	-91
Varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi: Yhteisöveron jako-osuuden muutos ²⁾	0	60	60
Varhaiskasvatusmaksujen alennuksen kompensointi: Kiinteistöveron korotus ²⁾	0	25	25
Verotuksen ja maksujen muutokset yhteensä	0	24	24

3. Kustannustenjaon tarkistus

VM	0	-177	-177
OKM	0	-3	-3
Kustannustenjaon tarkistus yhteensä	0	-180	-180

4. Indeksijäädytykset

Valtionosuusindeksin jäädytys			
— VM	0	-42	-42
— OKM	0	-4	-4
KEL-indeksin jäädytys ja indeksisidonnaisten menojen lisävähennys			
— Vaikutus kuntien osuuteen etuusmenoista	-8	0	8
— Vaikutus kuntien verotuloihin	0	17	17
Indeksijäädytykset yhteensä	-8	-29	-21

Valtion toimenpiteiden vaikutukset yhteensä**-94 -223 -129**

¹⁾ Valtion budjetilla on kuntatalouteen myös välillisiä vaikutuksia, joita ei ole huomioitu tässä taulukossa. Taulukossa luvut on pyöristetty lähimpään täyteen miljoonaan euroon, josta johtuen luvut ei välttämättä summaudu yhteen.

²⁾ Varhaiskasvatusmaksujen alennuksesta aiheutuvat tulomenetykset kompensoidaan kunnille täysimääräisesti.

Työllisyystilanne (Lähde: Pohjois-Savon Ely-keskus / Työllisyyskatsaus Syyskuu 2017)

Leppävirralla työttömiä työnhakijoita on 9,8 %. Vähennys vuoden 2016 syyskuuhun on 17 %. Työttömiä työnhakijoita oli 11,6 % syyskuussa 2016. Työttömien työnhakijoiden määrä laski syyskuussa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikilla elinkeino, liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY) alueilla; eniten Pirkanmaalla (24 %) ja Keski-Suomessa (22,6 %). Pohjois-Savossa työttömyys aleni 11 %, vauhti on kuitenkin koko maan keskiarvoa hitaampaa. Koko maan tasolla työttömyys aleni 16,4 %. Seutukunnittain tarkasteltuna työttömien määrä väheni kaikissa Pohjois-Savon seutukunnissa edellisvuoden syyskuuhun verrattuna, eniten Varkauden seudulla ja Koillis-Savossa (15 %).

Työttömien työnhakijoiden määrä väheni Suonenjokea (+7 %) ja Tervoa (+1 %) lukuun ottamatta kaikissa muissa Pohjois-Savon kunnissa. Eniten työttömien määrä väheni Rautalammilla (25 %), Kaavilla (19 %) ja Rautavaaralla (18 %). Korkeimmat työttömien osuudet työvoimasta olivat edelleen Rautavaaralla (13,9 %), Tuusniemellä ja Varkaudessa (13,5%).

Matalimmat työttömien osuudet työvoimasta olivat Siilinjärvellä (7,3 %) ja Rautalammilla ja Keiteleellä (7,9 %). Kuopion työttömien osuus työvoimasta oli 11 % ja Iisalmen 11,5 %.

Asuntojen rakentamistarve Leppävirralla

Omakotitalojen rakentamisen määrä viime vuosina: 10–15 uutta taloa rakennetaan ja valmistuu vuosittain. Vuonna 2017 on uusia asuinrakennusten rakennuslupia myönnetty marraskuun loppuun mennessä 9 kpl. Uutta kerros- ja rivitalorakentamista ei ole rakenteilla. Erilaisia rakennuslupia myönnetään vuosittain noin 200 kpl.

Ikäihmisten asumisen haasteena Leppävirralla on kerrostalojen hissittömyys sekä rakennuskannan vanhanaikaisuus. Leppävirralla on ikäihmisille tarkoitettuja vuokra-asuntoja vanhustentaloyhdistyksellä. Asunnot ovat pääasiassa 70-luvulla rakennettuja ja melko huonokuntoisia.

Artun palveluasunnot Oy:n senioritalo valmistui elokuussa 2017. Rakennuksessa on 28 vuokra-asuntoa ikäihmisille sekä 30 paikkaa tehostetulle palveluasumiselle. Kauppilanmäen Laidunkujalle valmistuu Hoivaneliöt Oy:n 30 asuntoinen palvelutalo maaliskuussa 2018.

Leppävirran kunta aloitti 60-paikkaisen tehostetun palveluasumisyksikön Virrankodin rakentamisen vuoden 2017 alussa terveysaseman läheisyyteen. Hankkeelle on myönnetty ARAN:n avustus noin 2,4 milj €. Leppävirran kunnan omistuksessa on tällä hetkellä 13 osakehuoneistoa. Vuokralla olevia huoneistoja pyritään myymään.

Maankäytön suunnittelussa asemakaavahankkeilla ajantasaistetaan keskustaajaman asemakaavaa ja luodaan uusia erillispientalotontteja taajamiin. Kaavaehdotukset ovat valmistumassa kirkonkylän taajamassa ja Oravikosken koulun ympäristössä. Lisäksi asuinalueen asemakaavahanke on vireillä Sorsakosken Suoniemessä. Yleiskaavahankkeita on lähdössä vireille Konnuslahdessa ja valtatie 5 ympäristössä taajaman kohdalla.

Suunnittelukaudelle ajoittuvat alueelliset kehittämishankkeet (tekninen johtaja Virve Wright ja elinkeinoasiamies Anu Häiväläinen)

Ekovoimalaitos Riikinvoima Oy aloitti koepoltot kesällä 2016. Laitoksen vastaanotto tapahtui huhtikuussa 2017. Ekovoimalaitoksen vihkiäisiä vietettiin 13.11.2017. Riikinvoiman ja Varkauden LVL-investoinnin tuloksia päästään nyt näkemään aluetaloudessa kun ne toimivat täydellä teholla.

Voimalaitosalueen ympäristöön on valmisteilla asemakaava ja alueelle suunnitteilla myös muuta yritystoimintaa. Voimalaitos ja sen tuomat materiaalivirrat mahdollistavat myös muun kiertotalouteen liittyvän liiketoiminnan. Ekovoimalaitoshanke on kahdeksan kunnallisen jäteyhtiön sekä Varkauden Aluelämpö Oy:n yhteinen hanke. Ekovoimalaitoksen toiminta-alue käsittää 57 kuntaa viiden maakunnan alueella. Hankkeen ensisijaisina tavoitteina on lisätä Itä- ja Keski-Suomen sekä Kainuun alueella toimivien jätehuoltoyhtiöiden syntypaikkalajitellun yhdyskuntajätteen hyödyntämistä sekä turvata Varkauden kaupungin tarvitseman kaukolämmön tuotanto.

Pohjois-Savon ELY keskus jatkaa valtatie 5:n suunnittelua Leppävirran taajaman kohdalla. Vaihtoehtojen vertailun pohjalta päädyttiin parantamaan valtatieta nykyisellä paikallaan. Valtatie on keskikaiteellinen ohituskaistatie, kaikki liittymät ovat eritasoliittymiä ja nopeusrajoitus on 100 km/h. Leppävirran kunnassa hanke etenee yleiskaavamuutoksella.

Niittysmäki-Konkanmäki tuulivoimapuisto valmistui Leppävirran kunnan Saahkarlahden kylään loppukesällä 2017. Alueella on kolme noin 145 metrin korkuista tornia.

Kuopioon suunnitteilla olevan Finnulp - sellutehtaan investoinnin lopullinen toteuttamispäätös ajoittuu vuoden 2018 toiselle vuosipuoliskolle. Kokonaistyöllistämisaikutus rakentamisaikana olisi 5 700 hlötyövuotta ja toiminnan käynnistyessä 3 400 koko arvoketjussa – joten tämä tulisi varmasti vaikuttamaan koko alueen talouteen, myös Leppävirralla.

Elinkeinoitoiminnan kehitys sekä alueellisesti että omassa kunnassa (elinkeinoasiamies Anu Häiväläinen)

Taloukasvun nopeus yllätti vuonna 2017 ja positiivinen vire tulee jatkumaan myös 2018. Varkauden seudun liikevaihto kasvoi 2017 peräti noin 7 % edellisvuoteen verrattuna, mikä oli kuusi prosenttiyksikköä ennusteita enemmän. Alueen taloukasvuun ovat siivittäneet raskaat teollisuuden investoinnit, viennin kasvu ja metalliteollisuuden hyvä kysyntätilanne. Valtiovarainministeriön arvion mukaan koko maan taloukasvu hidastuu noin kahden prosentin tuntumaan vuonna 2018. Taloukasvua kiihdyttää vientiteollisuuden kasvu

sekä raskaan teollisuuden suurinvestoinnit, kun taas ostovoiman huono kehitys jarruttaa talouskasvua. Leppävirran ja Varkauden alueen talouden rakenteen tuntien talouskasvu tulee talousalueella todennäköisesti olemaan koko maan keskiarvoa nopeampaa, arviolta n. 3-4%.

Viimeisen puolentoista vuoden aikana työttömien määrä on Leppävirralla oleellisesti vähentynyt, syyskuussa 2017 työttömyysprosentti sukelsi jo alle 10 prosentin. Työttömyys alenee vuosina 2018-2019 edelleen noin kahdeksan prosentin tuntumaan ja on todennäköistä että työvoiman kohtaanto-ongelmia alkaa esiintyä enemmän. Tämä vaatii yrityksiltä, kunnilta, Te-palveluilta ja muilta julkisilta toimijoilta uudenlaista lähestymistapaa työmarkkinoihin. Huolimatta työllisyyden positiivisesta kehittymisestä, alueen palkkasumma ei ole kasvanut. Yksityisen kulutuksen alueella talouden positiivinen vire ei näin ollen näy kovin vahvasti. Leppävirralaisissa yrityksissä tilauskanta on edelleen hyvä edellisiin vuosiin verrattuna. Aiempien vuosien investoinnit ja kehittämistyö näkyvät vuonna 2018 kasvuna ja tuloksien parantumisena.

Pohjois-Savon maakunnassa väestönkehitys oli vuonna 2017 erityisen heikko, maakunta menetti sekä luonnollisen poistuman kautta että muuttotappion kautta yli tuhat henkeä. Vuosi 2017 on Leppävirralla pitkältä ajalta muuttovoitonlinnalla. Poikkeuksellisen heikko syntyvyys ja suuri kuolleisuus kääntää väestömuutoksen kuitenkin negatiiviseksi.

Maatalouselinkeinojen haasteet ovat jatkuneet myös vuonna 2017, poikkeuksellisen heikon satovuoden takia. Elintarvikevienti on elpymässä ja tämä alkaa todennäköisesti vaikuttaa positiivisesti myös tuottajahintoihin. Maanviljelijät ovat kompensoineet heikkoja vuosia metsätuloilla, mikä on näkynyt erityisesti pääomatulojen kasvuna. Uusia investointeja maatalouteen ja luonnonvara-aloille tarvittaisiin enemmän.

Kuntia koskeva uusi lainsäädäntö tai lainsäädäntömuutokset

Maakuntahallintouudistus (Lähde: alueuudistus.fi / Tiekartta):

Uusille maakunnille siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2020 lähtien seuraavat tehtävät:

- sosiaali- ja terveydenhuolto
- pelastustoimi
- ympäristöterveydenhuolto
- maatalous ja maaseudun kehittäminen
- alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittäminen, yritys-, työ- ja elinkeinopalvelujen järjestäminen sekä kotouttamisen edistäminen
- alueiden käytön suunnittelu ja ohjaus, maakuntakaavoitus sekä rakennustoiminnan edistäminen
- kala- ja vesitalous, vesihuollon suunnittelu sekä vesi- ja merenhoito
- liikennejärjestelmäsuunnittelu ja alueellinen tienpito
- maakunnallisen identiteetin sekä kulttuurin, osaamisen ja liikunnan edistäminen
- yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan kuuluva alueellinen varautuminen.
- lain perusteella annettavat muut alueelliset tehtävät.

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSEN AIKATAULU

Suurin muutos on jako kolmeen hallinnon tasoon. Jatkossa Suomen julkinen hallinto järjestetään kolmella tasolla, jotka ovat valtio, maakunta ja kunta. Itsehallinnolliset maakunnat muodostetaan nykyisen maakuntajaon pohjalta. Jatkossa 18 maakuntaa järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut. Maakunnille siirtyy myös muita tehtäviä ELY-keskuksista, TE-toimistoista, aluehallintovirastoista, maakuntien liitoista ja muista kuntayhtymistä sekä kunnista. Tämä vähentää merkittävästi erilaisten sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä vastaavien ja kuntien yhteisten lakisääteisten organisaatioiden määrää, kun tehtävät siirtyvät lähes 190 eri vastuuviranomaiselta 18 maakunnalle. Uudistuksen myötä palveluja pystytään johtamaan paremmin alueellisesti tasapainoisena kokonaisuutena.

Kuntalakiuudistus

Kuntalaki uudistettiin vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa uusi laki tuli osittain voimaan 1.5.2015. Kokonaisuudessaan laki uudistui valtuustokauden alusta eli 1.6.2017 lukien jolloin sovellettavaksi tulivat seuraavat luvut:

- 4 luku. Valtuusto
- 5 luku. Kunnan asukkaiden osallistumisoikeus
- 6 luku. Kunnan toimielimet
- 7 luku. Kunnan johtaminen ja kunnanhallitus
- 10 luku. Luottamushenkilöt
- 12 luku. Päätöksenteko- ja hallintomenettely
- 16 luku. Oikaisuvaatimus ja kunnallisvalitus.

Leppävirran kunnassa hyväksyttiin uusi Hallintosääntö 1.6.2017 jolla korvattiin edellinen 1.1.2013 voimaan tullut Toimintasääntö. Hallintosääntöä päivitetään 1.1.2018. Organisaatiomuutoksena on varhaiskasvatuksen siirto perusturvalautakunnasta koululautakuntaan vuoden 2018 alusta.

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa

Kansalaisopistopalvelut tuottaa Sisä-Savon Kansalaisopisto 2018 alusta. Taiteen laaja perusopetus musiikin ja tanssin alalla toteutetaan yhteistyössä Soisalo-opiston kanssa. Kunta osallistuu aktiivisesti maakuntauudistuksen valmistelutyöhön. Osallistutaan alueelliseen tietohallinnon kehittämishankkeeseen jossa mm. valitaan yhteinen asianhallintaohjelmisto.

Muutokset ja kehittämistarpeet Kuntakonsernin hallinnossa ja organisaatiossa

Leppävirran Monitoimitalo Oy vuokraa monitoimitaloa operaattoriyhtiö Leppävirta Areena Oy:lle. Kunta ja kunnan tytäryhteisö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy ovat operatiivisessa yhtiössä vähemmistöosakkaina

kumpikin 12 % osuudella. Monitoimitalossa on vuokralaisena myös Leppävirran Lääkäripalvelut Oy. Leppävirran Monitoimitalo Oy:n budjetoitu tulos vuodelle 2018 on 680,69 euroa. Investointeja ei ole budjetoitu. Lainakanta lyhenee n. 0,3 milj euroa v 2018 ja on vuoden lopussa 6,03 milj. euroa. Leppävirran kunta ostaa operatiiviselta yhtiöltä leppävirran Areena Oy:ltä palveluja 695 000 eurolla vuonna 2017 ja 2018.

Vuokratyöyhtiö Leppävirran Kiinteistö Oy:n budjetoitu tulos on ensi vuodelle 14 965 €. Investointeja ei ole budjetoitu. Remontit toteutetaan kassavaroin. Lainakanta lyhenee 0,5 milj. euroa ja on vuoden lopussa 7,165 milj. euroa. Lisäksi kunnalle on pääomalainaa 1,908 milj. euroa.

Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:n budjetoitu tulos on 59 990 €. Palveluostoja Virkistysuimalalle esitetään lisättäväksi 200 000 eurosta yhteensä 421 000 euroon vuonna 2018. 221 000 euron lisäostoilla lisätään kunnan koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden asiakasryhmien käyttövuoroja vuonna 2018. Järjestely on vuoden kestävä kokeilu.

Hotelli- ja kylpyläkiinteistöjen peruskorjauksen suunnittelu on käynnistetty 2017. Hankesuunnitteluun on varattu 0,2 milj vuonna 2018. Myös Vokkolan energiaselvitys tehtiin 2017 ja selvityksen tulokset hyödynnetään osana peruskorjaussuunnitelmaa.

Kuntakonsernin yhtiö rakenne tarkastellaan kokonaisuudessaan 2018 ja tarvittavat uudistukset saatetaan voimaan jo 2019 alusta.

Vokkolan alueen toiminnat on saatava vakiinnutettua, tasapainoon talouden osalta ja alue ympärivuoden toimivaksi. Yksityinen Seikkailupuisto avautui keväällä Kalmalahden rantapuistoon ja sen myötä kuntalaisten ja matkailijoiden palvelutarjonta on parantunut entisestään. Vokkolan alueelle nykyisen pesäpallokentän paikalle suunnitellaan ja toteutetaan hiekkatekonurmikenttä 2018 kesäksi.

2 Leppävirran kunnan talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2018–2020

2.1 Talousarvioesitys

Vuodelle 2018 ja suunnitelmavuosille 2019-2020 tavoitellaan tasapainoista taloutta. Käyttötalouden menokehitys on sopeutettava heikkenevään verotulorahoitukseen ja välttämättömien investointien myötä kasvaviin rahoituskustannuksiin. Vuosien 2017-2020 investoinnit ovat yli 40 milj. euroa. Sote-palveluissa vuotuinen kasvu on n. 1 milj. euroa. Talousarvioraami hallintokunnille oli -1,6 milj. euroa alijäämäinen.

Kunnanvaltuusto päätti korottaa tulovero%:n 20 %:sta 21 %:iin vuodeksi 2018. Vero%:n korotuksen tuotovaikutukseksi on arvioitu n. 1,3 milj. euroa. Kiinteistöverot pidettiin ennallaan. Kiinteistöverotuksen osalta käynnistettiin vuonna 2017 selvitys. Kiinteistöveron perusteena olevat kiinteistötiedot tarkastetaan ja päivitetään ajan tasalle koko kunnassa. Selvitystyön kokonaiskustannus on n. 1 milj. euroa kolmelle vuodelle jaetuna eli 0,330 milj. / v.

Talouden tasapainottamisohjelma käynnistettiin 2017 alusta ja kunnanvaltuuston 4.5.2017 hyväksymä toimenpideohjelma toteutetaan taloussuunnitelmakaudella. Mm. edellä mainittu kiinteistöveroselvitys on osa hyväksyttyä tasapainottamisohjelmaa.

Tehtyyn tasapainottamisesitykseen sisältyi 2,050 milj. euron tasapainottamistoimenpiteet, joista henkilöstökuluihin vaikuttavia 1, 219 milj. euroa, tilaratkaisuja 0,110 milj. euroa, muita palveluostokuluihin vaikuttavia 0,181 milj. euroa / v, tuottojen kasvua 0,540 milj. euroa Tasapainottamistoimien toteuttamiseksi vaadittavat välittömät investoinnit ovat 0,960 milj. euroa. Tasapainottamistoimien nettovaikutus vuotuisiin kuluihin on 1,090 milj. euroa vuoden 2019 loppuun mennessä verrattuna 2016 tasoon. Esitys sisältää toimintojen uudelleenjärjestelyjä jotka vaikuttavat myös henkilöstön asemaan.

Vuonna 2017 talous toteutuu olennaisesti talousarviota parempana. Talousarvio oli -2 milj. euroa alijäämäinen. Odotettavissa on jopa ylijäämäinen tilinpäätös. Kuntien verotulot kehittyivät syksyn 2016 ennusteita huomattavasti positiivisemmin. Leppävirralla verotulot toteutuvat 1 milj. euroa budjetoitua parempana eli käytännössä edellisvuoden tasossa. Verotuloennuste vuodelle 2017 on 33,2 milj. euroa kun budjetti oli

32,250 milj. Valtionosuus väheni vuodelle 2017 -0,750 milj. ja vähenee ensi vuonna edelleen n. -0,490 milj. euroa. Käyttötalouden määrärahat eivät kokonaisuutena ylity.

Kilpailukykysovimuksen vaikutuksesta henkilöstökulut ovat pienentyneet yli 1 milj. euroa edellisvuodesta. Palkkoja ei korotettu vuodelle 2017 ja lomarahoihin tuli 30 % leikkaus. Palkat ovat pienentyneet 0,3 milj. euroa. Työnantajamaksuja pienennettiin. Vaikutus on n. 0,4 milj. euroa. Ennen vuotta 2004 eläkkeelle siirtyneistä perittävä eläkemenuperusteinen maksu pieneni tänä vuonna n. 0,4 milj. euroa verrattuna edellisvuoteen. Perustoimeentulotuen siirtyminen Kelan hoidettavaksi pienentää vuoden 2017 nettomenoja 0,4 milj. euroa. Perustoimeentulotuen rahoitus jakaantuu jatkossakin 50 % / 50 % kunnan ja valtion kesken. Kunnan osuus vähennetään jatkossa peruspalvelujen valtionosuudesta.

Palvelujen ostot ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna 1,2 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon varattiin vuodelle 2017 1 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2016 toteuma. Näyttää että sairaanhoitopalvelujen käyttö toteutuu budjetoidun mukaisesti.

Vuonna 2017 käynnistyi laajamittainen investointiohjelma. Tehostetun palveluasumisen yksikkö Virrankoti on rakenteilla ja valmistuu kesäkuussa 2018. Alakoulun rakennustyöt käynnistyivät elokuussa ja koulu valmistuu 2018 syksyllä. Oravikoski-Leppävirta siirtoviemärin rakennustyöt ovat käynnissä. Investoinnit vuodelle 2017 olivat 17,5 milj. ARA avustaa Virrankodin hanketta 2,4 milj. eurolla. Kunnanvaltuuston päätöksellä 10 milj. euron alakoulu rahoitetaan leasing-rahoituksella. Hankkeen rahoittaja Kuntarahoitus Oyj omistaa koulun ja vuokraa sen kunnalle 25-vuotisella vuokrasopimuksella. Uusien asuinalueiden kunnallistekniikan rakentaminen käynnistyy 2018.

Vuonna 2018 ulkoiset toimintatuotot ovat 0,3 % isommat kuin vuonna 2017. Ulkoisissa toimintakuluissa on 1,6 %, 1,080 milj. euron kasvu. Toimintakate heikkenee 2,5 % eli 1,385 milj. euroa. Tulovero %:n korotuksen seurauksena verotulokasvuksi arvioidaan 7 %, n. 1,3 milj. euroa ja valtionosuudet puolestaan vähenevät -0,490 milj. euroa.

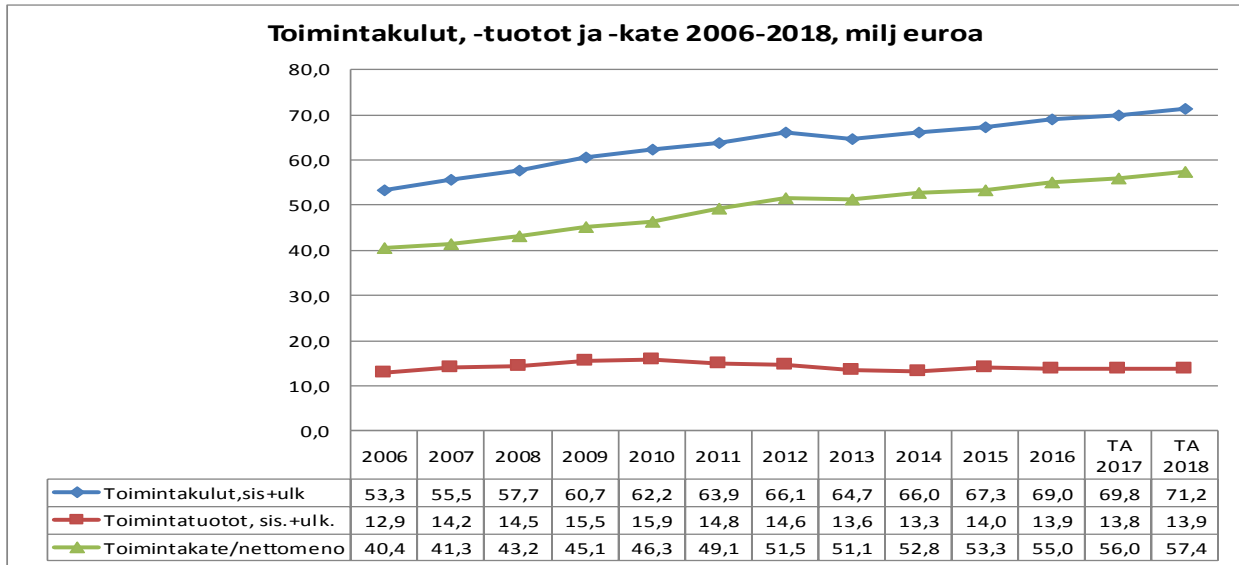
Palvelutarpeen kasvu hoivapalveluissa lisää ensi vuonna perusturvalautakunnan menoja. Pappilanpuiston tehostetun palveluasumisen 30-paikkainen yksikkö valmistui loppukesästä. Kunta vuokrasi 2017 syyskuun alusta omaa toimintaansa varten 15 paikkaa Pappilanpuistosta ja perusti Herrankukkaro-hoivapalveluyksikön. Palvelusetelillä ostetaan Ukonhatulta toiset 15 paikkaa. Pikkuleivola tyhjäksi. Myös vuodeosasto 3 terveysasemalla on suljettu. Nettomenojen kasvu on hoivapalveluissa 0,5 milj. euroa vuonna 2017 ja vuonna 2018 vielä 1 milj. euroa. Varaudutaan siihen, että vuonna 2018 palvelutarve ja sen aiheuttama menolisäys kasvaa edelleen. Kun Virrankoti valmistuu, perustetaan 4 uutta hoitajavakanssia. Myös yksityinen 30-paikkainen hoivakoti valmistuu Kauppilanmäelle alkuvuodesta 2018. Vuodeosasto 3:n sulkeminen pienentää kysterin menoja. Kysterin kulut jäävät budjetoitua pienemmiksi tänä vuonna 0,180 milj. euroa ja ensi vuoden budjetti on 0,7 milj. pienempi kuin vuoden 2017. Erikoissairaanhoidon ostoihin sairaanhoitopiiriltä on varattu ensi vuodelle ainoastaan 0,2 milj. eli 1,5 % kasvu, sairaanhoitopiirin ilmoittama kasvu. Kuluvana vuonna sairaanhoitopiirin toteumaennuste 12,8 milj. euroa merkitsee Leppävirralle 9 %, eli n. 1 milj. euron kasvua verrattuna 2016 toteumaan. Tätä taustaa vasten budjetin riittävyys, 0,2 milj. euron kasvuvarauksen riittävyys vuodelle 2018 on hyvin epävarmaa.

Kokonaisuutena talousarvio muodostuu alijäämäiseksi -1,055 milj. euroa.

Kunnanvaltuuston talousarviokäsittelyssä kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti pöytäkirjan lisämäärärahasta lastensuojelun ennaltaehkäiseviin tukitoimiin 60 000 € ja ikäihmisten kotihoitoon 60 000 €. Talousarvion loppusummaa ei muutettu vaan kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti antaa asian perusturvalautakunnan valmisteltavaksi. Perusturvalautakunta tekee lisämäärärahaesityksen 60.000 + 60.000 euroa maaliskuun 2018 loppuun mennessä.

Investointimenot vuonna 2018 ovat 13,2 milj. euroa. Tuloja investointien rahoittamiseen on budjetoitu 1,04 milj. euroa. Nettoinvestointimenot ovat vuonna 2019 9,2 milj. euroa ja vuonna 2020 7 milj. euroa. Investointimäärärahoista 4,3 milj. euroa on varaustyyppisiä eli täsmällistä toteutusajankohtaa ei ole määritelty. Lainarahoitusta / leasing-rahoitusta investointiohjelman rahoittamiseen tarvitaan n. 25- 30 milj. euroa. Investointikuihin vaikuttaa vielä olennaisesti terveysaseman hankesuunnittelun ratkaisu. Hankesuunnittelu on käynnissä. Siinä ratkaistaan hankkeen toteutus- ja rahoitustapa joko peruskorjauksena tai uudisrakennukse-

na. Peruskorjauskustannus on arvioitu taloussuunnitelmaan 9,3 milj. Uudisrakennus peruskorjauksen sijaan lisää investointikustannusta arviolta 12–13 milj. euroon.

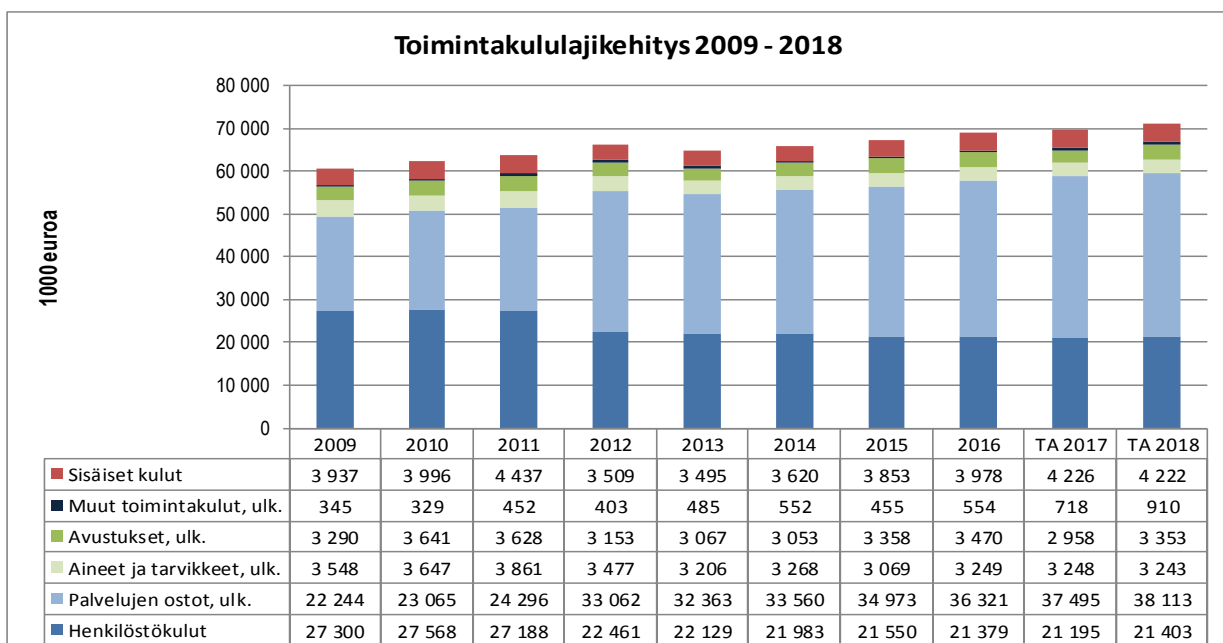
Graafi 14.

VM:n taloudellisen katsauksen mukaan ennuste kuluvan vuoden inflaatioksi on 0,9 %. Inflaatiota kiihdyttää raakaöljyn hinnan nousu. Talouskehityksen jatkuessa suotuisana inflaatio 2018 ja 2019 olisi 1,5 % / vuosi.

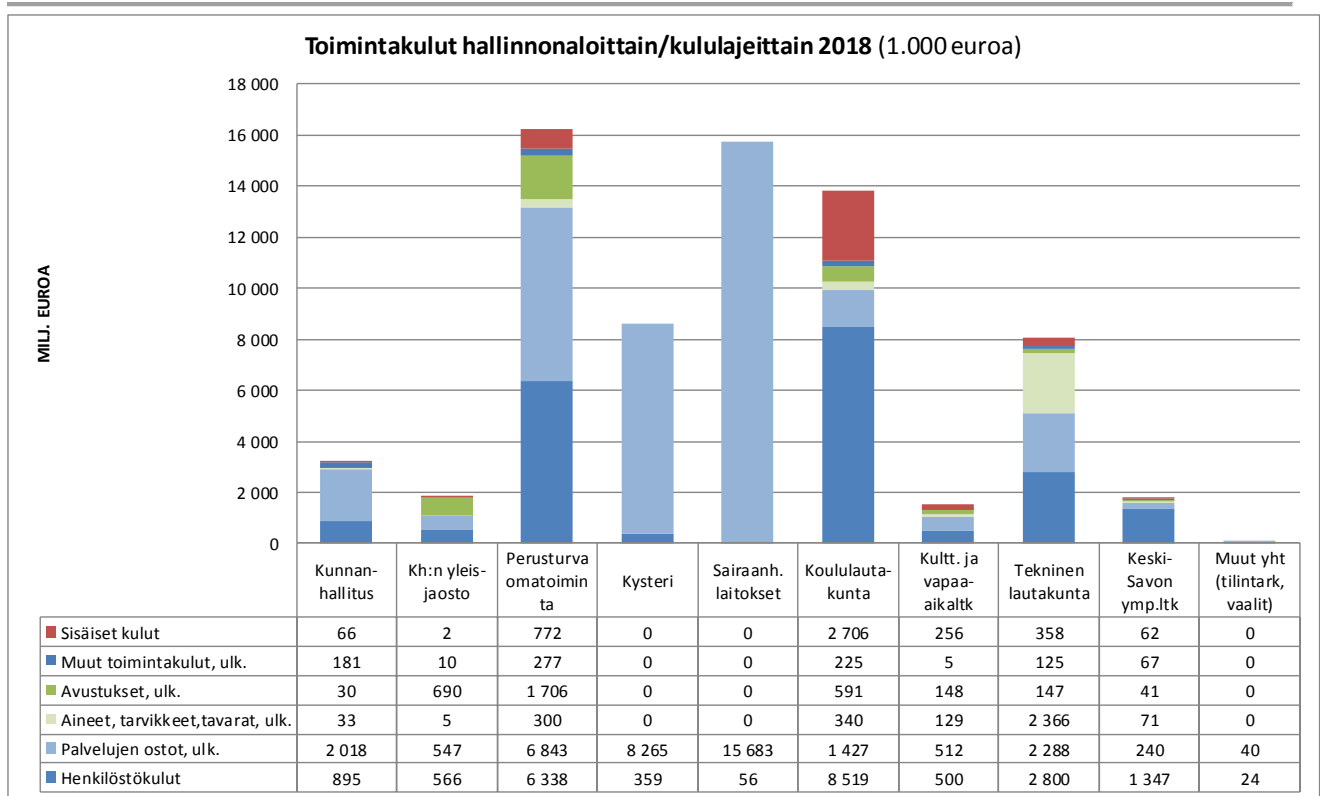
Vuonna 2017 ansiotaso kehittyi pääosin työmarkkinaosapuolten neuvotteleman kilpailukyky sopimuksen mukaisesti. Sopimuspalkkoja ei korotettu ja julkisen sektorin lomarahoja leikattiin 30 %. Näiden tekijöiden yhteisvaikutuksena sopimuspalkkojen arvioidaan laskevan keskimäärin 0,3 %. Ansioketjussäätelyssä oletetaan muiden tekijöiden kuin sopimuspalkkojen nostavan ansioita 0,6 %. Nimellisten ansioiden arvioidaan näin ollen kasvavan 0,3 % v. 2017.

Vuoden 2018 palkankorotuksista neuvotellaan toimialoittain. Ansioiden nousun ennustetaan pysyvän edelleen maltillisena ansiotason kasvaessa 1,4 % v. 2018 ja 1,6 % v. 2019. Tämä ansiotason nousu on edelleen 2000-luvun keskimääräistä vauhtia hitaampaa, mikä on sopuissuhteissa korkean työttömyyden kanssa. Koko talouden palkkasumman ennustetaan kasvavan 2,2 % v. 2018 ja 2,1 % v. 2019.

2.2 Toimintakulut

Graafi 15. Kunnan toimintamenot

Graafi 16.

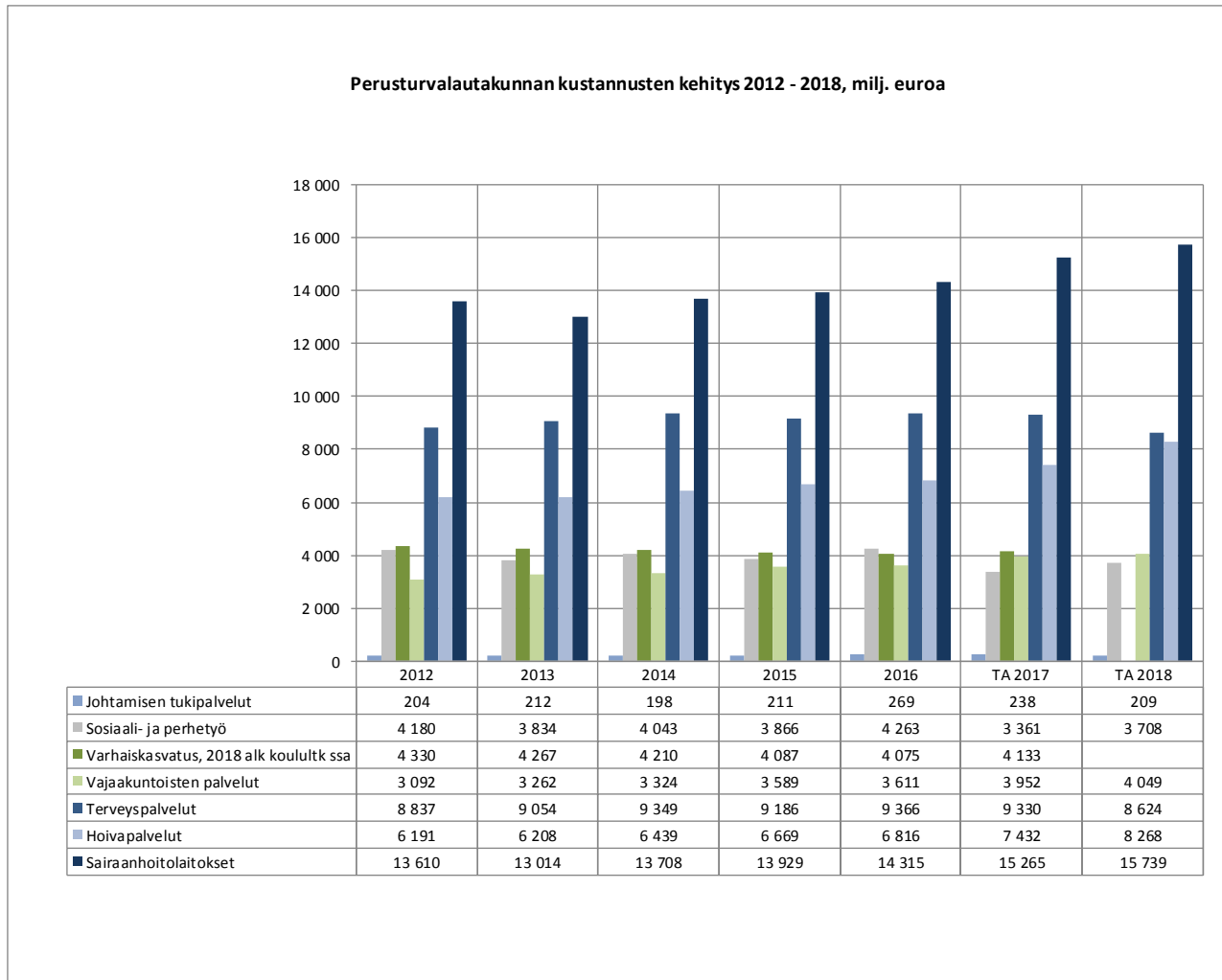
Henkilöstökulujen osuus ulkoisista toimintamenoista on 31,9 %. Henkilöstökulut ovat 0,118 milj. euroa kuluvan vuoden talousarviota isommat. Palvelujen ostojen osuus on 56,9 %. Palveluostojen määrä on kasvanut 1,8 milj. verrattuna tilinpäätökseen 2016. Muiden menojen osuus on n. 13,6 %. Muut menot kasvavat 0,276 milj. euroa. Muihin menihin kirjautuu mm. leasingvuokrat alakoulusta sen valmistuttua ensi syksynä. Samoin ne irtaimistohankinnat jotka rahoitetaan leasingpuitesopimuksesta joka on tehty Danske Financen kanssa. Puitesopimuksen limiitti on 1,5 milj. Puitesopimukseen liitetään koulun ja virrankodin kertakalustaminen, atk- ja muut kone- ja laitehankinnat.

Toimialakohtaiset toimintakulut sis. sisäiset erät eli ostot muilta hallintokunnilta

Toimialoittain tarkasteltuna, kunnan kokonaismenoista 57 %, 40,597 milj. euroa kohdistuu perusturvan tulosalueille. Siitä n. 59 %, 23,950 milj. euroa on ostoja kysteriltä ja sairaanhoitolaitoksilta. Kunnan organisaatio muuttuu 2018 alusta siten että varhaiskasvatuspalvelut siirtyvät perusturvalautakunnasta koululautakuntaan tulosalueeksi koulupalvelujen rinnalle. Koululautakunnan osuus kaikista toimintamenoista kasvaa vuoden 2017 14 %:n tasosta 19,4 %:iin eli 9,689 milj. eurosta 13,810 milj. euroon.

Perusturvan ja koululautakunnan osuus kaikista toimintamenoista on 54,400 milj. euroa, noin 76,4 %. Koulujen oppilasmäärä pienenee tulevina vuosina, vastaavasti sosiaali- ja hoivapalvelujen tarve kasvaa. Sairaanhoitopalvelumenot kasvavat suhteessa muihin kuluihin. Tämän vuoden jopa 9 % kasvu edellisvuoteen nähden voidaan pitää tavanomaisena vrt. pitkän aikavälin kehitykseen.

Perusturvalautakunta

Graafi 17.

Perusturvalautakunnan palveluissa kulukasvu vuodelle 2018 on 1,090 milj. euroa.

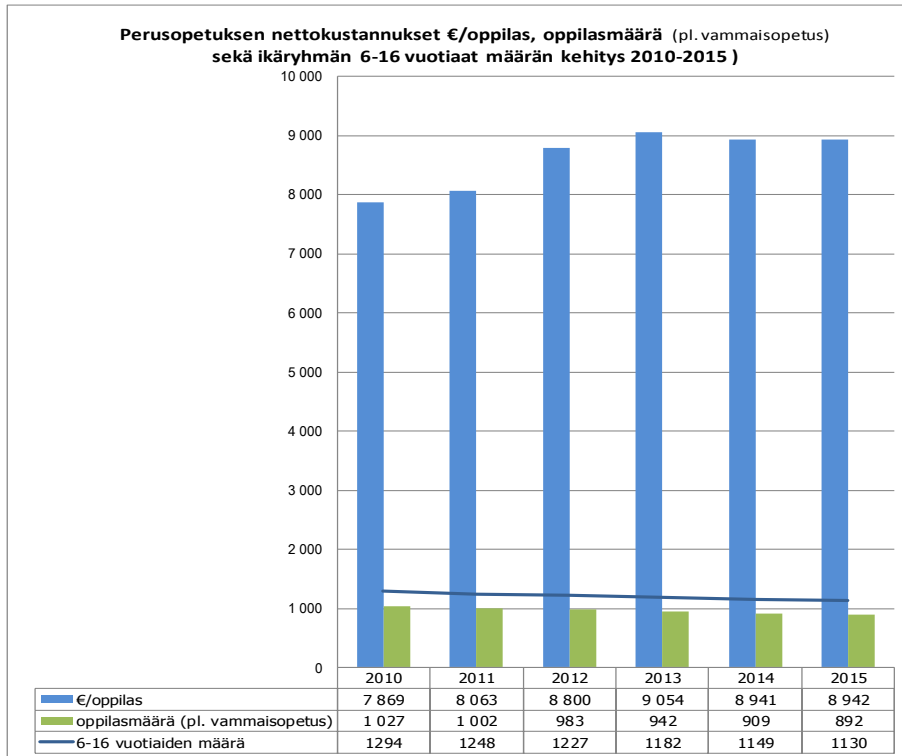
Perusturvalautakunnan oman toiminnan menot ovat sekä henkilöstökulujen että palveluostojen osalta toteutumassa budjetoitua jopa 0,5 milj. pienempänä vuonna 2017. Perusturvalautakunnan budjetti ei kokonaisuutena tänä vuonna ylity.

Syyskuun alussa avattiin Setlementtiyhdistys Ukonhatun rakennuttama Pappilanpuisto. Siinä on 30 tehostetun palveluasumisen paikkaa. Uusi kunnan ylläpitämä 15 paikk. toimintayksikkö on Herrankukkaro ja palvelusetelit on myönnetty Ukonhatun itse ylläpitämän Allin 15 asiakkaalle. Uusiin toimintoihin on budjetoitu 0,5 milj. vuodelle 2017. Pikku-Leivola tyhjjeni asukkaista. Leivolon palvelukeskus tyhjenee kokonaan kunhan 60-paikkainen Virrankoti valmistuu kesällä 2018. Virrankotiin palkataan neljä uutta hoitajaa. Hoivapalveluihin on budjetoitu 0,820 milj. kasvu vuoden 2017 budjettiin nähden.

Vajaakuntoisten palveluissa budjetti on ensi vuonna 0,1 milj. euroa kuluva vuotta pienempi. Paasonkallion toiminta loppuu ja siirtyy kesällä Virrankotiin, johon avataan päivätoiminnot vanhuksille ja kehitysvammaisille. Sosiaali- ja perhetyön palveluostot ovat kasvamassa 2018 n. 0,375 milj. euroa.

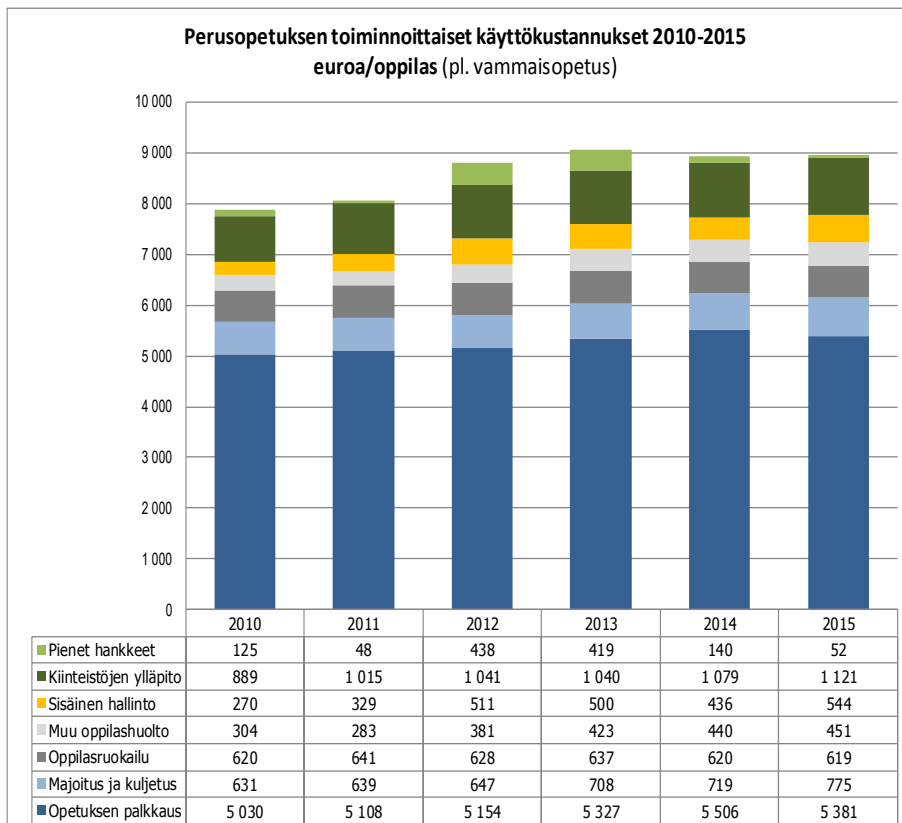
Kysterin kulut jäänevät tänä vuonna 0,180 milj. euroa budjetoitua pienemmiksi vuodeosasto 3:n sulkeuduttua lokakuussa. Ensi vuonna budjetti on 0,7 milj. kuluva vuotta pienempi. Sairaanhoitopalveluissa vuosi 2017 toteutunee kunnan budjettivaruksen mukaisesti. Varaus on n. 0,5 milj. sairaanhoitopiiriin viime syksynä ilmoittamaa isompi.

Koulutoimi

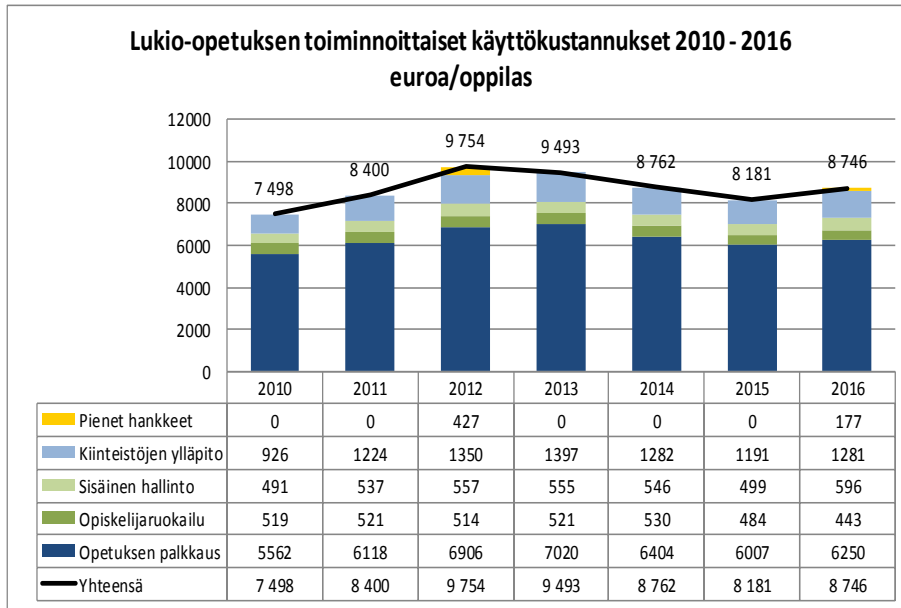

Grafi 18. Perusopetuksen nettokustannukset €/oppilas, oppilasmäärät v. 2010 - 2015 (pl. vammaisopetus)
Lähde: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit 19.10.2017

Väestön ikäryhmän 6-16 -vuotiaiden määrä kehitys 2009 – 2014
Lähde: Tilastokeskus päivitetty 11.4.2017

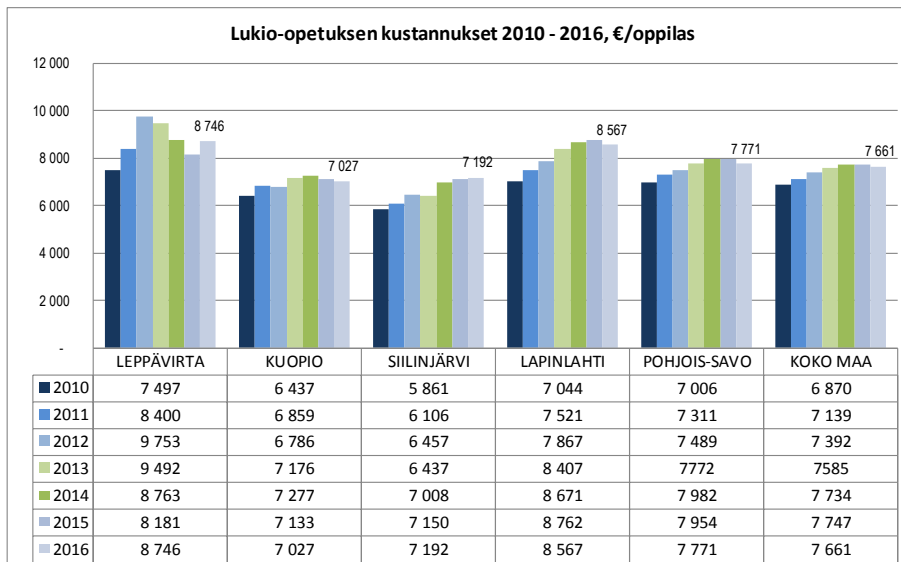
Grafi 19. Perusopetuksen toiminnoittaiset käyttökustannukset 2010–2015 euroa/oppilas (pl. vammaisopetus)
Lähde: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit 19.10.2017

Graafi 20. Lukio-opetuksen toiminnoittaiset käyttökustannukset 2010–2016 €/oppilas

Lähde: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit 19.10.2017

Lukio-opetuksen menot vuonna 2015 olivat 1,099 milj. euroa. Vuonna 2016 lukion oppilasmäärä laski 124,2 oppilaaseen 2015 vuoden 134,3 oppilaasta.

Graafi 21. Lukio-opetuksen kustannukset 2010 - 2016, €/oppilas alueittain

Lähde: Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit 19.10.2017

Koululautakunnan budjetti johon on nyt yhdistetty myös varhaiskasvatuspalvelut on vuodelle 2018 kuluva vuoden tasossa 13,8 milj. euroa. Alakouluja on 6 ja niissä on yhteensä n. 600 oppilasta. Yläkoulussa on noin 300 oppilasta. Lukiossa on opiskelijoita tällä hetkellä 109. Vokkolaan valmistuu 325 alakoululaisen ja 25 esikoululaisen koulu syyslukukaudella 2018.

Kunnan talouden tasapainottamisohjelmassa linjattiin että kouluverkkotarkastelu tehdään vuonna 2019.

Hallinto- ja talous

Hallinto ja talousosasto pitää sisällään vastuualueet yleishallinto, talous- ja toimistopalvelut, henkilöstöhallinto- ja palvelut ja elinkeinotoimi. Ateriapalvelut siirtyivät yleishallinnosta teknisiin palveluihin 2017 alusta. Muutoksessa yhdistettiin ateriapalvelut ja siivouspalvelut.

Koko kuntaa koskeva hallintotiimihanke on edennyt mutta vielä keskeneräinen. Hankkeessa pyritään keskittämään toimistotehtäviä. Ajatuksena on muodostaa asiakaspalvelutiimi, tiliointitiimi, laskutustiimi, asianhallintatiimi ja puhelunvälitystiimi. Jo valmisteluvaiheessa on pystytty järjeistämään ja selkiyttämään työtehtäviä. Kaikissa ratkaisuissa huomioidaan ja pyritään ennakoimaan sote- ja maakuntauudistuksen vaikutukset erityisesti tukipalveluihin 2020 alusta.

Teknisen toimen Ostopalveluista siirrettiin joukko-, asiointi-, palvelu- ja PALI –liikenne yleishallintoon 2017 alusta. On palkattu määräaikainen kuljetussuunnittelija järjeistämään kuljetuskokonaisuutta ja

valmistelemaan kilpailutusta. Nykyisestä sopimuksesta on käytössä 1. optiovuosi ja käytetään myös 2. optiovuosi. Liikennekaari uudistuu 1.6.2018. Liikennepalvelujen kilpailutus käynnistetään syksyllä 2018. Tavoitteena on saada kustannussäästöjä yhdistämällä eri hallintokuntien logistiikkapalvelut.

Ostoihin Leppävirta Areena Oy:ltä varattiin 0,524 milj. euron määräraha vuodelle 2017. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi päätöksellään lisärahoitusta palveluostoihin Areenalta 0,170 milj. euroa. Kokonaisostot ovat vuonna 2017 0,694 milj. euroa. Ensi vuoden ostot ovat samassa tasossa, 0,694 milj. euroa. Virkistysuimala Leppäkerttu Oy ltä ostetaan myös samalla periaatteella 0,220 milj. eurolla palveluja vuonna 2018. Kunnan koulut, varhaiskasvatus ja muut erikseen määritellyt asiakasryhmät voivat käyttää pääasiassa arkivuoroja kylpylässä, jäähallissa ja hiihtoareenassa yhtiön ja kunnan välisen sopimuksen mukaan ilman erillistä maksua. Virkistysuimala Leppäkerttu oy:n ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan välinen jatkuva sopimus liikuntapaikkojen ylläpidosta 0,2 milj. euroa on erillinen sopimus kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa kuten tähänkin asti.

Työterveyshuolto ostetaan Työterveyspalvelu Verso Oy:ltä vuoden 2017 alusta alkaen. Työterveyshuollon painotus on muuttunut aiempaa enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan ja työkykyongelmien ratkaisuun. Perussairauksien hoito ohjautuu perusterveydenhuoltoon. Työterveyskustannukset ovat puolittuneet verrattuna 2016 toteutuneeseen. Budjetti alittuneena tänä vuonna 0,1 milj. euroa. Ensi vuonna budjetti pienenee 0,035 milj. euroa ja on 0,215 milj. euroa.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on alenemassa lähes 0,040 milj. eurolla mutta ylittää kuluvan vuoden budjetin 0,035 milj. euroa. Ensi vuodelle budjetti on sama kuin kuluvana vuonna 0,650 milj. euroa. Ensi vuonna haetaan sopimuskumppani toteuttamaan pitkäaikaistyöttömien terveystarkastukset.

Tukeva-Työvalmennussäätiöltä ostetaan työllistämispalveluja. Palvelut ovat kuntouttava työtoiminta, kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan palvelut, nuorten starttipajatoiminta, työkokeilu, palkkatukityöllistäminen, nuoret kesätyöntekijät ja muut vakiintuneet palvelut sekä etsivä nuorisotyö.

Leppävirta-lisä on tarjolla leppävirtalaisille yrityksille pitkään työttömänä olleen palkkaamiseen. Tuen suuruus on 300 eur / kk. Sitä on käytetty äärimmäisen vähän. Osa Leppävirta-lisään suunnitellusta määrärahasta käytettiin valtuustaloitteen perusteella toteutettuun kesätyöpaikka kaikille 9-luokkalaisille-hankkeeseen. Nuorten kesätyöllistämiskampanja toteutuu myös 2018.

Henkilöstön tyhy-toimintaa uudistetaan ottamalla käyttöön e-passi, sähköinen järjestelmä jolla voi varata ja maksaa kunnan tukeman liikunta- ja kulttuuripalveluostoksen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan menot ovat vuonna 2018 1,550 milj. euroa.

Avustuksissa kyläavustuksissa on lisäystä 27 000 euroa.

Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:ltä ostetaan v. 2018 ns. perussopimukseen kuuluvia liikuntapalveluja 200 000 eurolla. Etsivän nuorisotyön palvelut ostetaan Tukeva Työvalmennussäätiöltä. Määrärahavaraus on 38 400 euroa. Kasvu on 7 000 euroa vuoteen 2017 verrattuna.

Kansalaisopistopalvelut ja taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä tuotetaan 1.1.2018 alkaen yhteistyössä Sisä-Savon kansalaisopiston kanssa. Taiteen laaja perusopetus musiikin ja tanssin alalla toteutetaan yhteistyössä Soisalo-opiston kanssa. Lastenkulttuurikeskus Verso tuottaa lasten kulttuuripalveluita. Määräraha on sama kuin vuonna 2017, 153 000 euroa.

Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunnan esitys kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle on, että tekniselle lautakunnalle myönnetään vuonna 2017 määrärahalisäys yhteensä 100.000 euroa.

Kunnallistekniset palvelut ylittävät talousarvion kulujen osalta noin 100.000 eurolla. Suurin yksittäinen syy ylitykseen on tuntipalkkojen puuttuminen budjetoinnista kokonaan.

Ylitykset:

1. tuntipalkat ja sivukulut 85.000 eur
2. vakuutukset 5.000 eur
3. rakennusmateriaalit ja puhtaanapitopalvelut 10.000 eur

Palo- ja pelastustoimen kustannukset nousevat 2,0 % (10.000 €). Palotoimelle hankittiin vuonna 2017 vuokratuomistotilat paloaseman pihapiiriin paloaseman sisäilmaongelmien vuoksi. Palo- ja pelastustoimi siirtyy maakuntauudistuksessa maakunnan tehtäväksi.

Kiinteistöveroselvitys tehdään koko kunnassa seuraavan kolmen vuoden aikana. Työ etenee taajama-alueilta haja-asutusalueille. Hankekustannus osin omana työnä ja osin konselttipalveluna ostettavalle työlle on n 1 milj. euroa, 0,330 milj. eur / v. Kiinteistöverotuottojen arvioidaan esiselvitysten perusteella kasvavan 0,4-0,5 milj. euroa / v.

Metsätalouden tuotot on vuosina 2017 ja 2018 määritelty siten, että metsänmyynti jatkuu määrältään ns. normaali tasolla. Hoitorästejä on saatu viime vuosina kurottua umpeen joten metsänhoidon määräraha pienenee 0,140 milj. eurosta n. 0,035 milj. eurolla 0,126 milj. euroon.

Olenaisia taksankorotuksia ei tehdä vuodelle 2018.

Korjausvelkaa kunnan kiinteistöissä ja verkostoissa ei ole mahdollista selvittää kattavasti. Korjausvelka on kuitenkin todella huomattava ja vaatii akuutteja toimenpiteitä. Korjausvelan ripeä kiinnikurominen vaatisi resurssien tuplaamisen. Toisaalta tilanne ei ole hälyttävä.

Painopiste investoinneissa lähivuosina on peruspalvelutuotantorakennusten uusiminen ja korjaus. palvelutuotannossa tarpeettomista kiinteistöistä pyritään luopumaan. Uusia asuinalueita valmistellaan tonttutuotantoon rakentamalla kunnallistekniikka ja vesihuoltoverkostot alueille.

Energiansäästöpotentiaali on iso niin kunnan kuin koko konsernin osalta ja energiansäästö on erityisenä painopistealueena vuosina 2018-2020. Kaavahankkeet etenevät suunnitellusti. Uusien alueiden infran rakentaminen alkaa vuonna 2018.

Vesihuolto eriytettiin kirjanpidollisesti v. 2015 alusta. Vesihuoltolain uudistuksen 1.9.2014 seurauksena kunnallisten vesihuoltolaitosten tuli muuttaa kirjanpidokäytäntöään. Kirjanpidossa tulee noudattaa tasejatkuvuuden periaatetta. Lisäksi vesihuoltolaitokselle määriteltiin avaavan taseen 1.1.2015 tilanteen perusteella peruspääoma ja tästä 1/3 erotettiin kunnan lainaksi vesihuoltolaitokselle. Vesihuollon taksoilla tulee kattaa edellisvuosina syntynyt n. -1,4 milj. € - vuonna 2015 syntynyt -0,157 milj. € alijäämä ja vuodelta 2016 kertynyt 0,048 milj. eur alijäämä 31.12.2024 mennessä eikä uutta saa syntyä. Vesi- ja jätevesitaksoilla on katettava toiminnan kustannukset. Tekninen lautakunta päätti korottaa jätevesitaksaa 18 % 1.2.2017 alkaen. Vuonna 2017 vesilaitos pysyy budjetissa ja tulostavoite 0,170 milj. euroa on mahdollista toteutua. Vesihuollon organisointiselvitys on tilattu Pöyry Finland Oy:ltä. Se valmistuu 2017 loppuun mennessä.

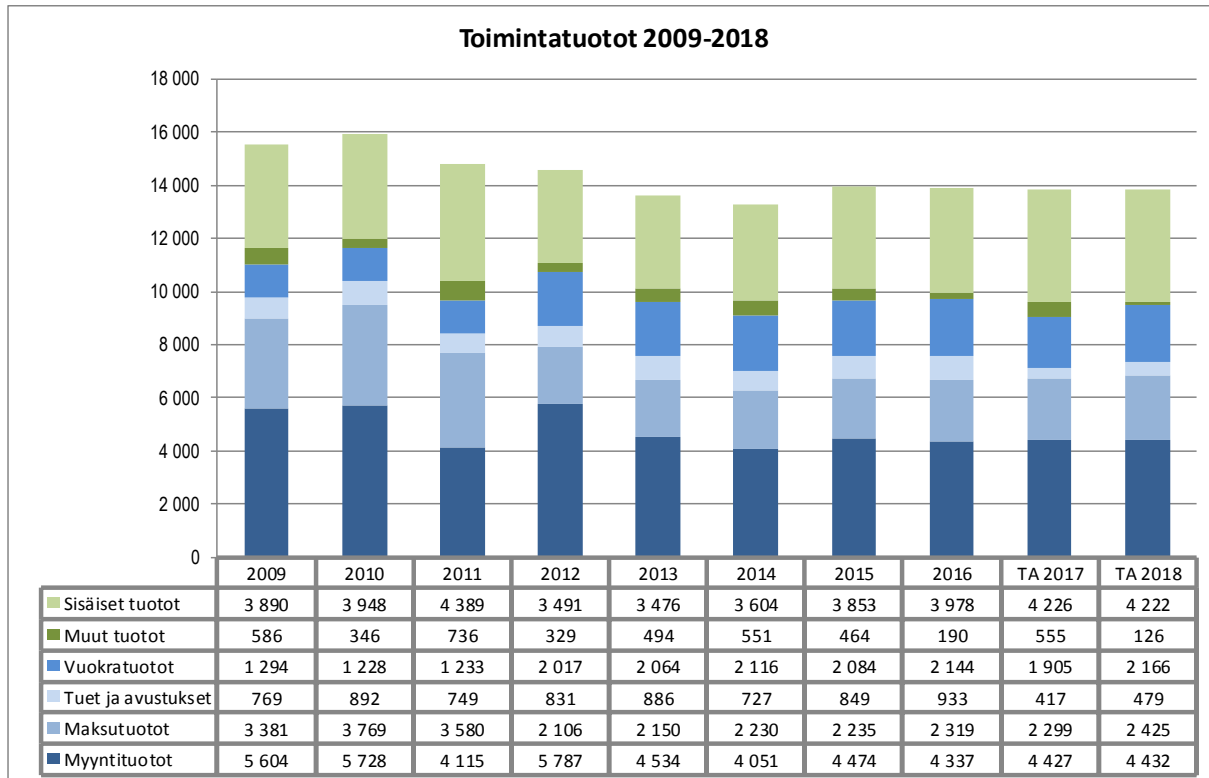
Vesihuollossa on isot vuosittaiset saneeraus- ja uudisinvestoinnit. Siirtoviemäri Oravikoski-Leppävirta 1,3 milj. valmistuu 2018. Vuoden 2018 alusta alkaen uusien asuinalueiden rakentaminen vaatii resursseja. Vuotuinen saneeraustaso on 0,300 - 0,400 milj. euroa ja uudisrakentaminen vuonna 2018 yli 1,2 milj. ja seuraavina kahtena vuonna 0,500-0,550 milj. euroa / vuosi. Pääoman korko ja vesihuollon lainan kunnalta korko on laskettu 3 %:sta 1,5 %:iin vuodelle 2018.

Keski-Savon ympäristölautakunta

Seudullinen ympäristöpalveluyksikkö, Keski-Savon ympäristölautakunta muodostuu kuntien (Varkaus, Pieksämäki, Heinävesi, Joroinen ja Leppävirta) ympäristöterveyshuollosta (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) sekä ympäristönsuojelusta. Vuodelle 2018 lautakunnan kokonaismenot on budjetoitu 1,827 milj. euroon. Kasvua on 2,3 %. Sote- ja maakuntauudistus 2020 alusta merkitsisi terveysvalvonnan ja eläinlääkinnän siirtymistä maakunnalle. Ympäristönsuojelu jää kuntiin.

Joroisten ympäristönsuojelutehtävät siirtyivät hoidettavaksi 1.1.2017 alkaen Keski-Savon Ympäristötoimessa.

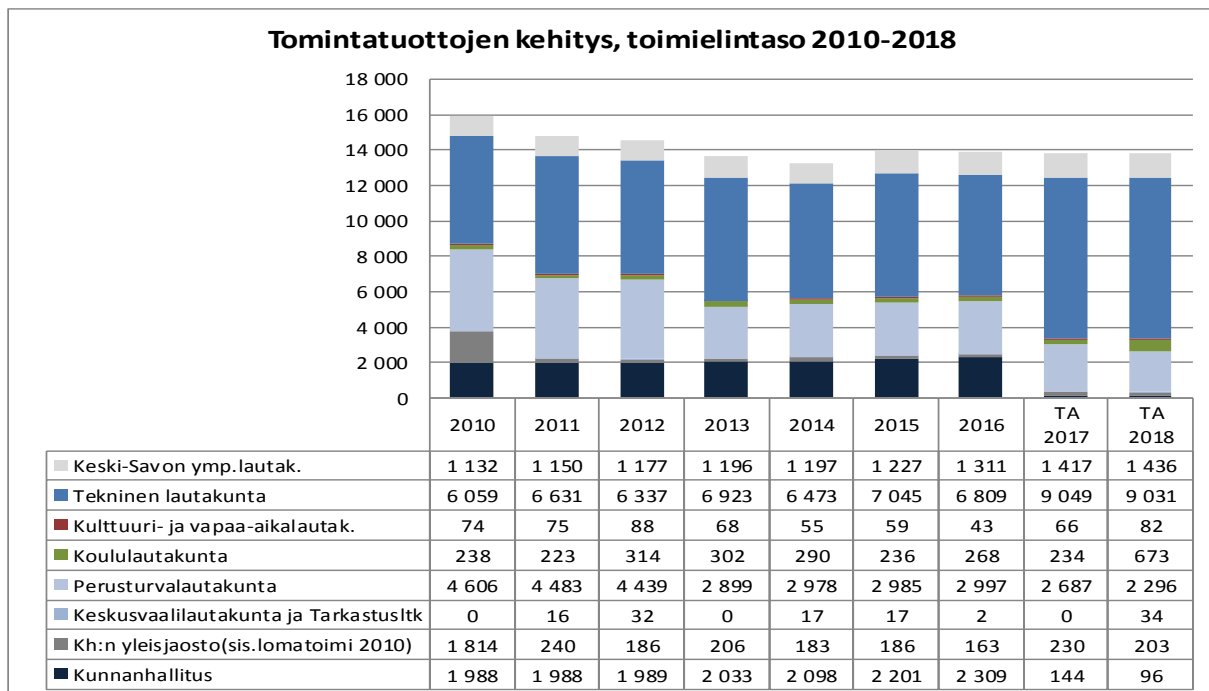
2.3 Toimintatuotot

Graafi 22.

Toimintatuottoja vuonna 2018 on arvioitu kertyvän yhteensä 13,850 milj. euroa. Talousarviossa kuluvalle vuodelle tuloja oli budjetoitu 13,829 milj. euroa.

Toimintatuotoista 9,628 milj. euroa on ulkoisia tuloeria ja 4,222 milj. euroa sisäisiä tuloeria.

Graafi 23.

Perusturvalautakunnan tulot pienenevät perusterveydehuollon siirryttyä Kysterin hoidettavaksi. 2012 alkaen Kysteri perii tutkimus- ja hoito- ym. avohoitomaksut tuottamistaan palveluista ja kunnan tuloslaskelmassa näkyy vain palvelujen ostot perusterveydenhuollon osalta. Perustoimeentulotukeen myönnetty valtionosuus poistui perusturvalautakunnan budjetista 2017 alusta kun tuen myöntäminen siirtyi Kelalle. Vuoden 2016 päätöksillä myönnettiin perustoimeentulotukea vielä maaliskuun 2017 loppuun asti joitakin kymmeniä tuhansia euroja. Jatkossa kunnan 50 % osuus perustoimeentulotuen kustannuksista vähennetään

valtionosuudesta. Vuoden 2018 alusta varhaiskasvatuspalvelut on koululautakunnan organisaatiossa. Päivähoitomaksut ovat jatkossa koululautakunnan tuotoissa.

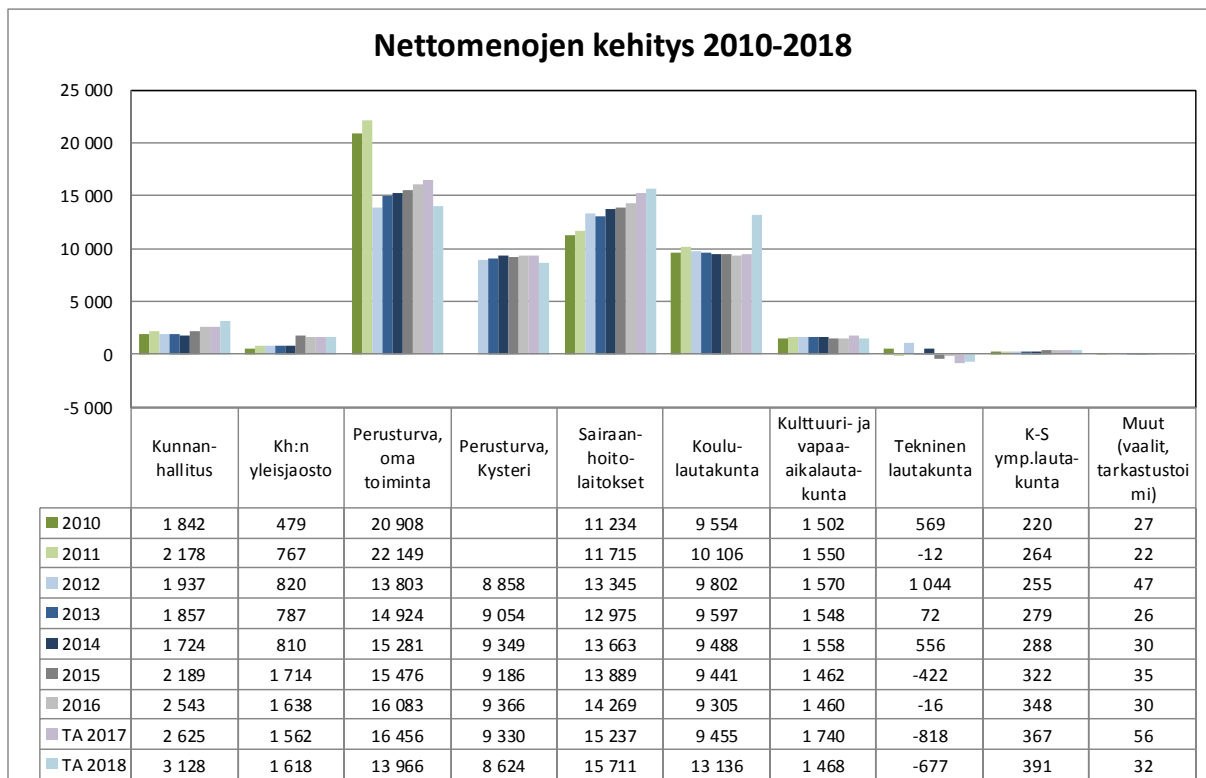
Kunnanhallituksen toimintatuotot ovat 0,096 milj. euroa. Ateriapalveluiden siirrossa tekniseen toimeen ateriapalvelumaksut siirtyivät teknisen toimen budjettiin tuotoiksi. Kunnanhallituksen alle siirretyn liikenteen tuotot ovat n 20 000 euroa. Vuonna 2015 alkanut Vokkolan alueen kehittämishanke (0,271 milj. euroa) päättyi maaliskuun 2017 loppuun. Tukea hankkeelle saatiin yhteensä n. 0,170 milj. euroa.

Teknisen lautakunnan tuloiksi on budjetoitu 9,031 milj. euroa. Tulokertymästä sisäisten erien osuus on 4,148 milj. euroa ja ulkoisten tuloerien osuus 4,883 milj. euroa.

Vuoden 2018 budjetissa puunmyyntibudjetti on 0,510 milj. euroa, -10 000 eur verrattuna vuoteen 2017. Jäteveden kulutustaksan korotus tehtiin 1.2.2017. Korotuksen vaikutus on noin 80 eur / v omakotitalossa jossa jätevetä kertyy 150 m³ / v. Puhtaan veden kulutusmaksua ja perusmaksuja ei korotettu. Edellinen taksankorotus on tehty 1.2.2016. Tällä hetkellä taksataso on saatu oikeaksi ja välitöntä korotustarvetta ei ole.

2.4 Toimintakate

Vuodelle 2018 laaditussa talousarviossa toimintakate eli nettomenot kasvavat tilinpäätökseen 2016 verrattuna 2,369 milj. euroa. Talousarvioon 2017 verrattuna ne kasvavat 1,385 milj. euroa. Tulorakenne on varsin sama kuin vuonna 2017. Katerakenteessa on sote-kulukasvua n. 0,835 milj. , kiinteistöveroselvitys 0,330 milj. Muutoin budjetti on vuoden 2017 kanssa rakenteeltaan samanlainen. Leasing-kulut alakoulun valmistuttua alkavat näkyä vuoden 2019 alusta. Nykyisellä korkotasolla n. 0,4 milj. / vuosi kiinteistön osalta ja irtaimistohankinnat n. 0,1 milj. euroa / vuosi.

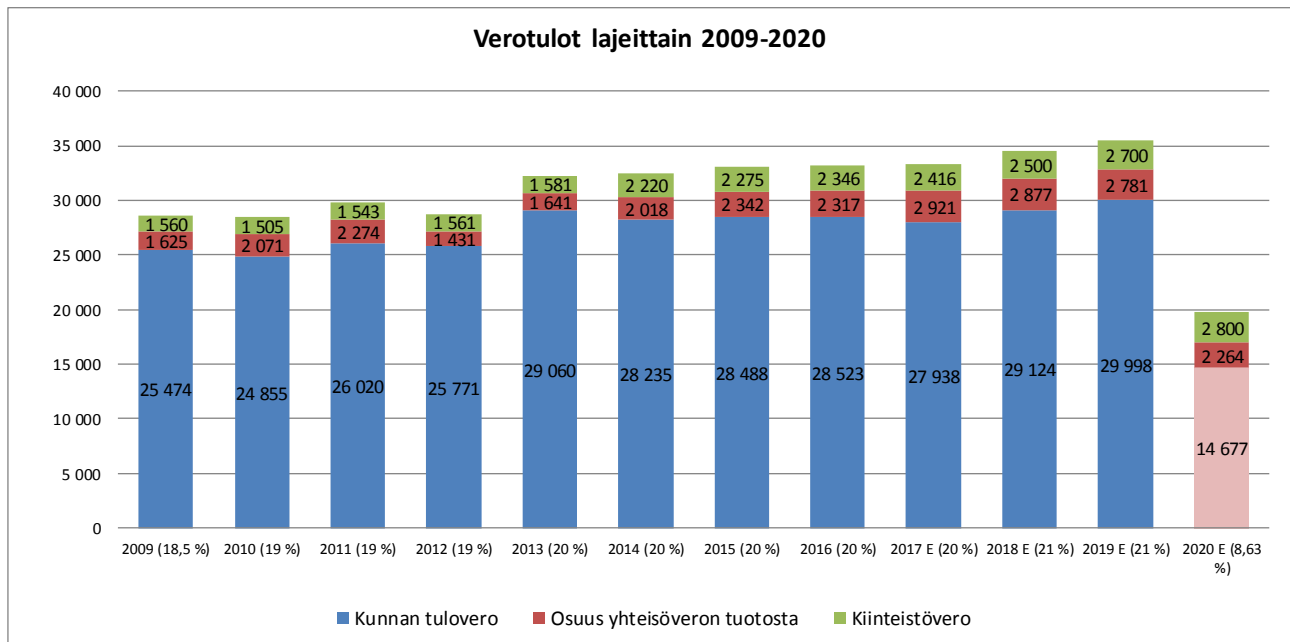

Graafi 24.

Vuosien 2010–2011 perusterveydenhuolto oli perusturvan omaa toimintaa. 2012 alkaen Kysteriltä hankittavien palvelujen hintoihin sisältyvät myös liikelaitoksen perustamiskustannukset sekä investoinnit. Kunnan budjetoitijärjestelmässä investointikustannukset ja vastaavan luonteiset perustamiskustannukset käsiteltiin toimintamenoista erillään talousarvion investointiosassa eivätkä näy perusturvan luvuissa 2010–2011.

Toimialakohtaiset toimintakatteet on esitetty jäljempänä valtuuston sitovuustasolla toimielimittäin kohdassa 2.18. ja kunnanhallitukseen sitovalla tasolla tulosalueittain kohdassa 2.19.

2.5 Verotulot

Graafi 25.

Verotuloja vuonna 2016 kertyi yhteensä 33,186 milj. euroa eli 0,3 % (0,087 milj. euroa) enemmän kuin edellisvuonna.

Vuonna 2017 verotulokertymän arvioidaan olevan n. 33,275 milj. euroa. Kasvu on edelliseen vuoteen 0,3 %. Graafissa 25. on kuvattu 2020 mahdollisesti toteutuvan sote-maakuntaudistuksen vaikutusta verokertymään. Kiinteistöveron kasvu vuosina 2019 ja 2020 perustuu kiinteistötietojen tarkastusprosessin arvioituihin verotuottoa kasvattaviin vaikutuksiin.

Vuodelle 2018 tuloveroprosentti korotetaan 21 %:iin. Kiinteistöveroja korotettiin vuodeksi 2014. Vuonna 2018 ne pidetään ennallaan.

Vuoden 2017 verotuloiksi arvioitiin alunperin 32,250 milj. euroa. Kunnille laaditut ennusteet olivat alimitoitettuja. Taustaoletuksena oli edellisuusvuosien kaltainen hyvin heikko talouskasvu. Kansantalouden kasvuksi ennustetaan jopa 3 % n kasvua vuonna 2017. Verotulototeumaksi on arvioitu n. 33,275 milj. €. Ensi vuonna verotulokertymäksi ennakoitaan 34,501 milj. euroa eli 1,226 milj. euroa kuluva vuotta enemmän.

Ansio- ja yhteisöverotulot

Ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot Leppävirralla										
	2014	Asiakkaiden lkm	2015	Tulojen muutos %	Tulonsaajien muutos %	Asiakkaiden lkm	2016	Asiakkaiden lkm	Tulojen muutos %	Tulonsaajien muutos %
Ansiotulot yhteensä	193 938 434 €	8 337	194 417 771 €	0,2 %	-0,1 %	8 243	195 814 391 €	8 252	0,7 %	0,1 %
Palkkatulot	118 945 949 €	4 542	118 567 578 €	-0,3 %	-1,9 %	4 454	119 100 509 €	4 412	0,4 %	-0,9 %
Eläketulot	61 098 898 €	3 832	62 099 550 €	1,6 %	-0,3 %	3 820	63 945 538 €	3 870	3,0 %	1,3 %
Työttömyyskorvaukset	9 527 995 €	1 314	9 753 555 €	2,4 %	3,0 %	1 354	8 738 879 €	1 221	-10,4 %	-9,8 %
Sosiaalietuudet	4 365 591 €	1 177	3 997 087 €	-8,4 %	-6,5 %	1 101	4 029 465 €	1 069	0,8 %	-2,9 %

Ansiotulojen kehitys Leppävirralla (Tilastokeskus 16.6.2017)

Kunnallisverot ansiotuloista

Vuonna 2017 verotuloa ansiotuloista arvioidaan kertyvän yhteensä 27,9 milj. euroa. Vuonna 2016 ansiotuloveroa kertyi 28,523 milj. euroa. Vuonna 2018 kunnallisverotuloa arvioidaan kertyvän tuloveron 1 %-yksikön korotuksen jälkeen 29,130 milj. euroa, n. 1,2 milj. euroa kuluva vuotta enemmän.

Yhteisöverot

Vuoden 2017 talousarviossa yhteisöveroja on arvioitu kertyvän yhteensä 2,300 milj. euroa. Ennuste kuluvan vuoden kertymäksi on n. 2,9 milj. euroa. Ensi vuodelle talousarvio on 2,900 milj. euroa. Jako-osuus pienenee ensi vuonna joten tuorein ennuste yhteisöveron osalta vuodelle 2018 on 2,75 milj. euroa mutta tuota tietoa ei ole talousarvioon viety.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöveroprosentit vuodelle 2018 Leppävirralla ovat seuraavat:

yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00

vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,45

muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,00

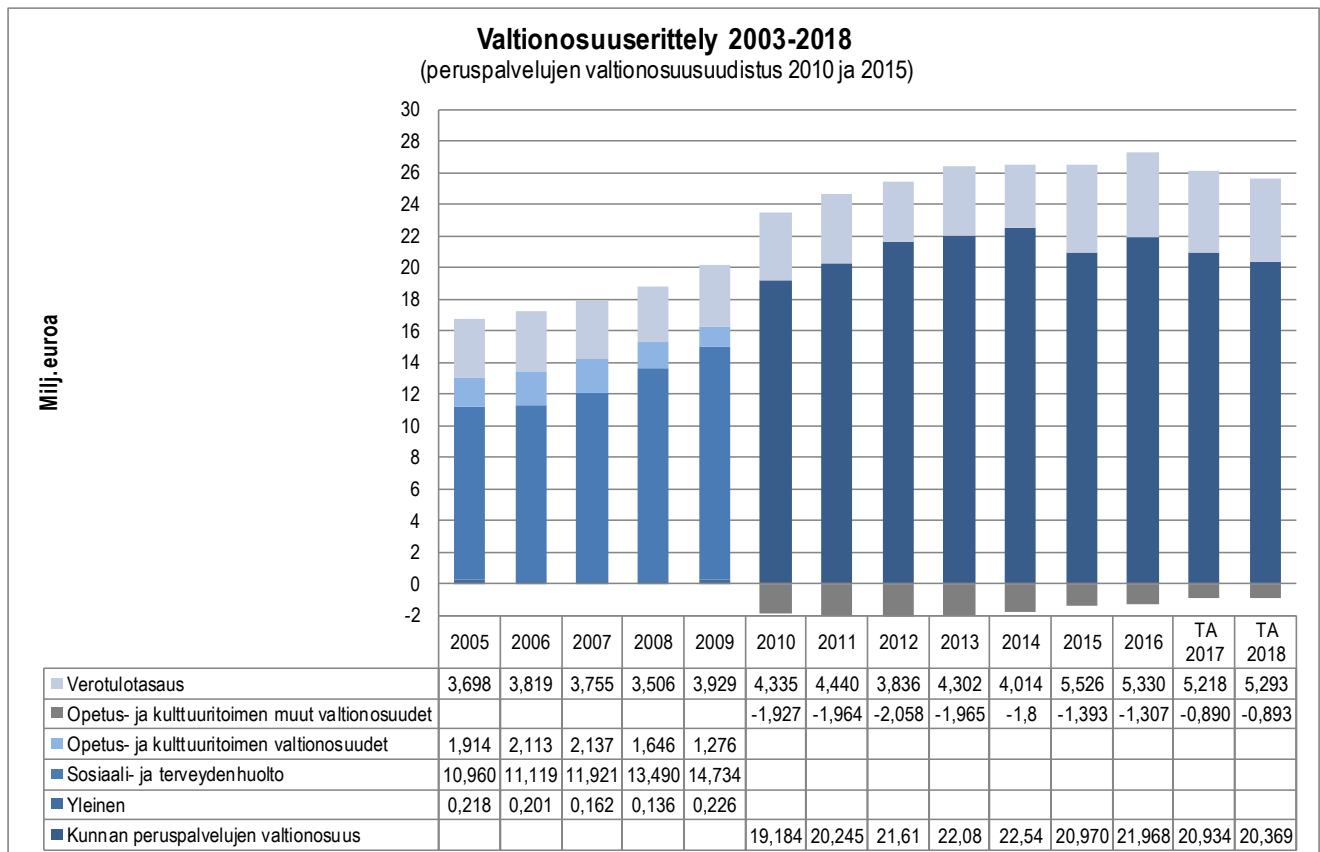
yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00

voimalaitosten veroprosentti 2,85

rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00

Vuonna 2018 kiinteistövero on arvioitu kertyvän yhteensä 2,500 milj. euroa.

2.6 Valtionosuudet

Graafi 26.

Vuonna 2017 valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä 25,262 milj. euroa ja vuonna 2018 yhteensä 24,769 milj. euroa eli 0,490 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2017.

Peruspalvelujen valtionosuusprosentit vertailu vuodet 2017 > 2018 ovat

peruspalvelujen valtionosuus (VM) 25,23 % > 25,34 % (+0,11 % -yks.)
muutosennuste vuodelle 2019 = -0,74 %

Tästä rahoitetaan sosiaali- ja terveydenhuolto, esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi ja asukasperustaisesti rahoitettava taiteen perusopetus.

Muutokset valtionosuusrahoituksessa 2017 → 2018

Euromääräisesti merkittävimmät muutokset

	milj. euroa		€/asukas		lisää vuodelle 2018	
	milj. euroa	€/asukas	milj. euroa	€/asukas	milj. euroa	€/asukas
Kilpailukyky sopimuksesta johtuva valtionosuusvähennys	-468	-85	-118	-21		
Kustannustenjaon tarkistus (2015 > 2018)	-68	-33				
Varhaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensatio (vos%)	25	5				
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki	-24	-4,4	-9	-2		
Maakunta- ja sote-uudistuksen tietohallintomenoihin liittyvä vähennys	-40	-7,3				

€/asukas-tasasuuruinen joka kunnassa

VM esitti - Peruttiin budjettiriihessä

Vuonna 2017 vähennetty jo -356 milj. € (-64 €/as)

Kuntaliitto Kommunförbundet Onnistuva Suomi tehdään lähellä Det framgångsrika Finland skapas lokalt

5 [pvm]

- kunnan omarahoitusosuudet vertailu vuodet 2017 > 2018 ovat
 - peruspalvelujen valtionosuus (VM) 3 627 €/as > 3 540 €/as
 - opetustoimen valtionosuus (OKM) 254 €/as > 255 €/as

2.7 Tuloslaskelman arviointi

Vuosikate vuoden 2018 talousarviossa on 2,361 milj. euroa. Tulovero% korotettiin 21 %:iin. Vuosikate ei riitä kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, jotka vuoden 2018 talousarviossa ovat n. 3,500 milj. euroa. Talousarviovuoden 2018 alijäämä on -1,055 milj. euroa.

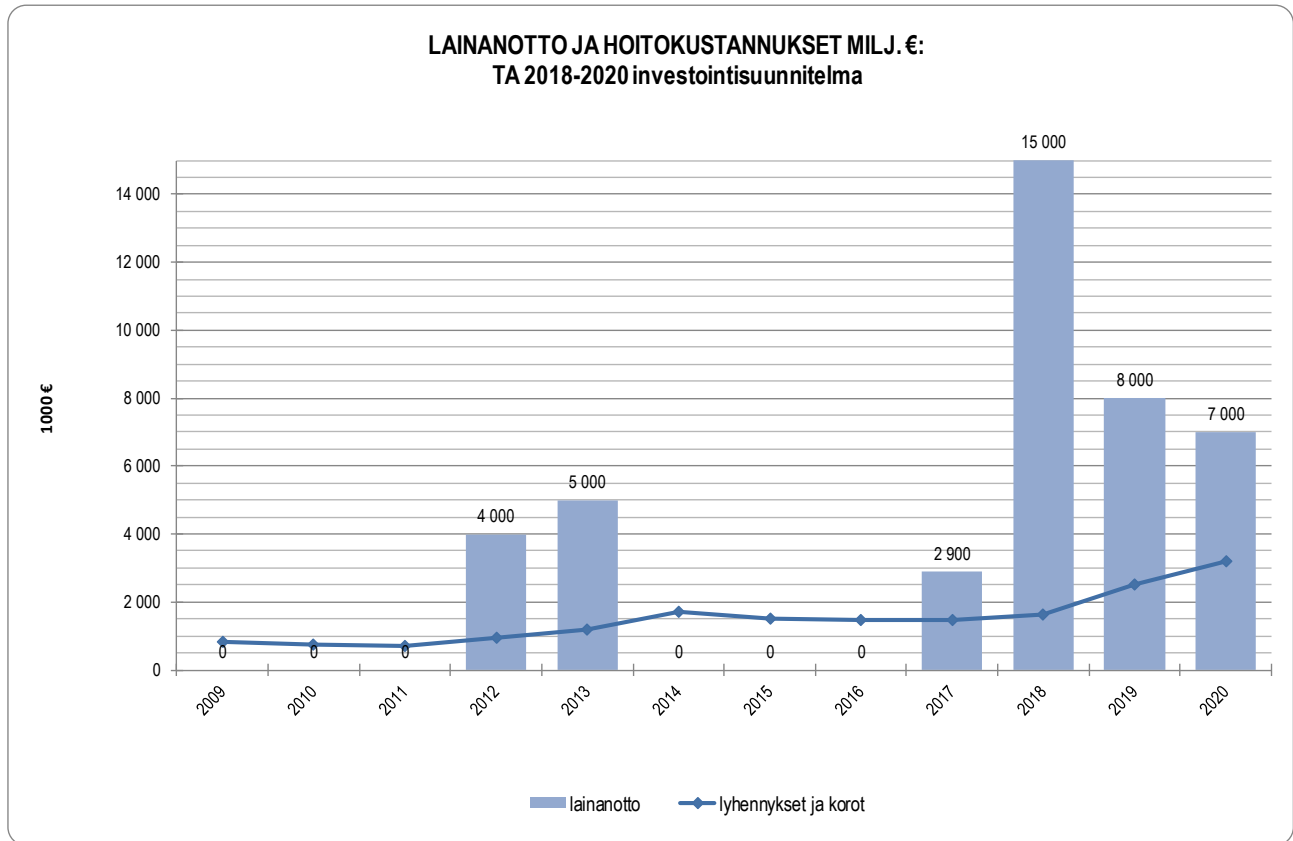
2.8 Rahoituslaskelman arviointi

Vuoden 2017 talousarviossa on suunniteltu lainanottoa 15 milj. euroa. Toteutuva lainanotto on n. 2,9 milj. Virrankodin korkotukilainaa 60 % valmiusasteen mukaisesti. Virrankodin investointiavustuksesta on ARA maksanut 60 % eli n. 1,450 milj. euroa. Alakoulun rakennushankkeelle oli budjetissa lainavaraus mutta valtuuston päätöksellä kohde toteutetaan leasing-rahoitteisena. Rakennuksen omistaa Kuntarahoitus Oyj ja se perii kunnalta vuotuisen vuokran kohteen valmistuttua.

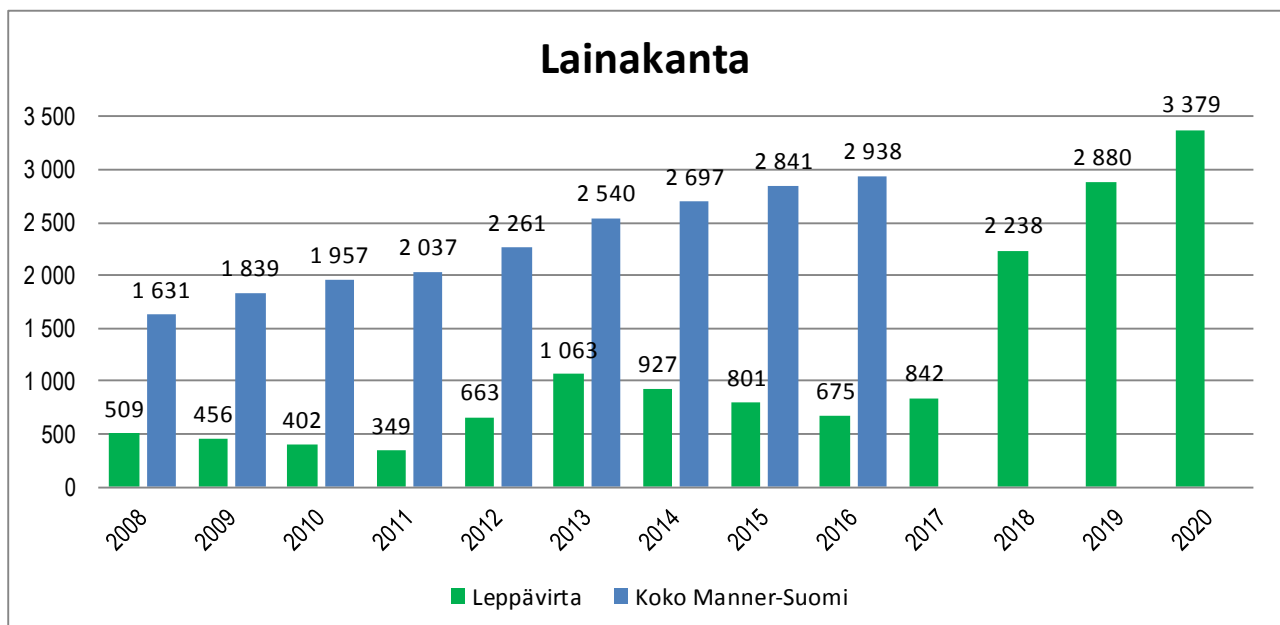
Nettoinvestoinnit vuodelle 2017 olivat 17,449 milj. euroa sisältäen alakoulun rakennuskustannuksia 5 milj. euroa. Leasing-ratkaisun myötä lainarahoitteisten investointien määrä vuonna 2017 väheni 12 milj. euroon. Teollisuuskiinteistön rakentamisvaraus ei toteudu vielä vuonna 2017. Investointien toteuma vuonna 2017 on 10-11 milj. euroa.

Vuonna 2018 varaudutaan ottamaan lainaa enint. 15 milj. euroa. Vuoden 2017 investointien rahoitus siirtyy osin vuoden 2018 alkupuolelle. Vuoden 2018 nettoinvestointien määrä on 12,144 milj. euroa. Virrankodin hankkeesta 3,5 milj. euroa jää vuodelle 2018. Nettoinvestoinnit vuonna 2019 ovat 9,2 milj. euroa ja vuonna 2020 7 milj. Yhteensä 28,3 milj. euroa. Noin. 4,3 milj. euroa ns. varausluonteisia investointeja eli toteuttamisajankohtaa ei ole tarkkaan määritetty. Hyvin todennäköisesti hankkeet on kuitenkin suunnitelmakaudella toteutuvia.

Suunnitelmavuosille 2019-2020 suunnitellun terveysaseman saneerauksen / uudisrakennuksen kulut ovat 9-13 milj. euroa. Hanke on mahdollista toteuttaa myös leasing-rahoituksella. Taloussuunnitelmaan on sisällytetty peruskorjauksen hinta-arvio 9,3 milj. Uudisrakennus lisää suunnitelmakauden investointikuluja / leasingvastuuta arviolta 4 milj. euroa.

Graafi 27. Lainojen hoitokulut (korot ja kuoletukset) vuonna 2017 ovat yhteensä 1,46 milj. euroa. Vuonna 2018 lainan hoitokulut ovat arviolta 1,6 milj. euroa. Vuonna 2019 hoitokustannukset nousevat 2,5 milj. euroon ja vuonna 2020 yhteensä 3,2 milj. euroon. Ensimmäiset uusien lainojen lyhennykset ajateltu v. 2019 15-vuoden laina-ajalla.

Graafi 28. Leppävirran kunnan lainakanta vuonna 2015 oli 801 euroa/asukas. Vuonna 2016 lainakanta oli 675 euroa / as, vuonna 2017 n. 850 euroa /as, vuonna 2018 n. 2 240 euroa/as, vuonna 2019 2 900 euroa /as ja vuonna 2020 3 380 eur / as

Leppävirran kuntakonsernin lainakanta oli vuonna 2016 3.560 euroa/asukas. Tytäryhteisö Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy kilpailutti olemassa olevat lainansa vuonna 2015 ja lyhennykset alkavat vuonna 2018. Konserniyhteisöt eivät ole ottaneet lisälainaa vuosina 2016-2017.

Kunnan lainakanta on vuoden 2017 lopussa 8,250 milj. euroa. Virrankodin rakentamiseen myönnettyä korkotukilainaa nostetaan vuonna 2017 2,867 milj. euroa. Vuoden 2018 lopussa lainakannan arvioidaan olevan jopa n. 21,9 milj. euroa. Uuden lainan ottoa on budjetoitu 15 milj. euroa vuodelle 2018.

2.9 Tase-erien kehitys

2.9.1 Rahoitusvarallisuus/kassavarat 31.12.

Kassavarat vuoden 2016 lopussa olivat 7,493 milj. euroa. Vuoden 2017 lopussa kassavarojen arvioidaan olevan 2 milj. euroa.

2.9.2 Omavaraisuus

Kunnan omavaraisuusaste vuonna 2016 oli 2 %-yksikköä edellisvuotta parempi ja oli 79,8 %.

Omavaraisuus- % kertoo oman pääoman ja koko kunnan pääoman suhteen eli mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.

Kunnan vakavaraisuus on edelleen hyvällä tasolla vuodenvaihteessa 2017/2018. Taloussuunnitelmakaudella 2018 – 2020 omavaraisuusaste velkaantumisen seurauksena on laskemassa lähelle 50 %:n tasoa.

2.10 Taloussuunnitelmakauden 2018 – 2020 investointiohjelma

Suunnitelmakauden 2018 – 2020 investointihankkeet ovat yhteensä 30,844 milj. € ja nettoinvestoinnit 28,368 € euroa. Bruttoinvestoinneista vuodelle 2018 kohdistuu 13,185 milj. €, vuodelle 2019 9,704 milj. € ja vuodelle 2020 7,955 milj. €.

Investointisuunnitelman mukaisesti on vuodelle 2018 suunniteltu varattavaksi määrärahoja investointiryhmittäin seuraavasti (netto):

Kiinteän omaisuuden ostot	0,340 M€
Tilapalvelut	6,743 M€
Kunnallistekniset palvelut	2,441 M€
Vesihuolto	1,569 M€
Yleiset alueet	0,550 M€
Muut (irtaimisto, arvopaperit, muut sijoitukset)	0,501 M€
Yhteensä (netto)	12,144 M €

Leppävirran kunta on aloittanut 350 oppilaan alakoulun rakennushankkeen Leppävirran kirkonkylän Vokkolan alueelle. Kaksikerroksisen koulun kerrosala on noin 4000 m². Koulun rakennustyöt alkoivat syyskuussa 2017 ja koulu valmistuu loppuvuonna 2018. Koko hankkeen kustannusarvio on noin 9 milj. €. Hanke rahoitetaan leasing rahoituksella, joka ei sisälly investointiohjelmaan. Koulun omistaa Kuntarahoitus Oyj ja vuokraa sen kunnalle 25-vuotisella vuokrasopimuksella.

Leppävirran kunta on laatinut Leppävirran terveysaseman peruskorjauksen hankesuunnitelman vuonna 2017. Peruskorjauksen kustannusarvio on noin 9 milj. €. Hankesuunnittelua päätettiin jatkaa uudisrakennusvaihtoehdon tutkimisella ja hankesuunnitelman laatimisella. Hankesuunnitelma valmistuu alkuvuonna 2018, jonka jälkeen ratkaistaan hankkeen toteutustapa.

Tehostetun palveluasumisen yksikön, Virrankodin rakennusurakka alkoi alkuvuonna 2017. 60-paikkaisen Virrankodin hankkeen kustannusarvio on noin 9 milj. €. Hankkeelle on myönnetty ARA:n tukirahoitusta noin 2,4 milj. euroa. Rakennukseen sijoittuu myös kehitysvammaisten päivätoimintatilat, jotka siirtyvät rakennuksen pohjakerrokseen Paasonkallion kiinteistöstä. Hanke valmistuu alkukesällä 2018.

Teollisuusrakennuksissa on varauduttu Metos hallin korjauksiin: kattopalkkien, lämmitysputkistojen ja piha-alueen korjaukset. Hankkeisiin on varattu yhteensä 0, 660 milj. euroa.

Kunnallisteknisten palvelujen rakentamishankkeissa isoin yksittäinen hanke on uuden asuinalueen infran rakentaminen Ukonniemen Lossinpellon alueelle. Alueelle on osoitettu asemakaavassa 41

erillispientalotonttia, joista 11 on omarantaista. Alueen infran rakentamiseen on varattu vuonna 2018 yhteensä 0,953 milj € (kadut, vesihuolto, hulevedet ja katuvalaistus). Lisäksi korjataan Parkkiniemeen johtavaa Lossintietä 0,300 milj eurolla.

Leppävirrantien ja Vokkolantien risteykseen rakennetaan kiertoliittymä, jonka kustannusarvio on 0,250 milj €. Hanke valmistuu elokuussa 2018. Katuvalaistuksen uusiminen koko Sorsakosken alueella on aloitettu vuonna 2017. Hanke tehdään yhteiskaivantona Savon Voima Oy:n kanssa. Hankkeelle on varattu vuoden 2018 investointiohjelmassa 0,320 milj €.

Vesihuollon investoinnit kohdistuvat taloliittymien tekoon, verkoston ja pumppaamoiden peruskorjauksiin sekä Lossinpellon asuinalueen vesihuollon rakentamiseen. Oravikoski-kirkonkylä välisen siirtoviemärin rakentaminen alkoi lokakuussa 2017 ja rakentaminen jatkuu 2018. Vuodelle 2018 hankkeelle on varattu 0,8 milj € määräraha.

Yleisten alueiden rakentamishankkeisiin on budjetoitu yhteensä 0,550 milj. €. Suurimpana yksittäisenä hankkeena on kumirouhetekonurmen rakentaminen Vokkolan pesäpallokentän kohdalle. Hankkeelle on budjetoitu 0,250 milj. €.

Irtaimisto- ja arvopaperihankintojen määrärahat ovat yhteensä 0,501 milj. €. Palveluasunnon ja koulun irtaimistohankinnat hankintaan pääasiassa leasingrahoituksella. Kohdekohtainen erittely investoinneista sekä leasingvastuista on talousarviokirjan **luvussa 2.16**

2.11 Sitovuusmääräykset

2.11.1 Tavoitteiden ja määrärahojen sitovuus

Talousarvio ja -suunnitelma

Kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja veloitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (*suunnitelmakausi*). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona kateetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Toimielimille valtuusto myöntää määrärahat ja asettaa tavoitteet tulosalueittain. Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty käyttötalousosassa toimielimittäin; **1) tavoitteet kohdassa "Tavoitteet ja tunnusluvut"** valtuuston hyväksymät tavoitteet ja **2) tulosalueen kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat kohdassa "Tuloarviot ja määrärahat"**. Muut perustelu- ja suoritiedot ovat hallintokuntien ohjeellisesti noudatettavia.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Vuoden 2018 tavoiteasettelu on Leppävirran kunnan voimassaolevan kuntastrategian 2014–2017 mukainen. Uusi kuntastrategia valmistellaan 2018 keväällä.

**TALOUSARVIOASETELMA
KÄYTTÖTALOUSOSA 2018**

Valtuustoon nähden sitova taso = toimielin
Kunnanhallitukseen nähden sitova taso = tulosalue
Lautakuntaan nähden sitova taso = vastuualue

TOIMIELIN Kunnanvaltuusto	TULOSALUE Kunnanhallitus	VASTUUALUE Lautakunta
10 Kunnanhallitus	101 Yleishallinto ja – talouspalvelut	1001 Yleishallinto 1201 Talous- ja toimistopalvelut
	110 Elinkeinopalvelut	1111 Elinkeinopalvelut
13 Kunnanhallituksen yleis- jaosto	131 Henkilöstöhallinto ja – palvelut	1310 Henkilöstöhallinto ja -palvelut 1360 Työllisyysvarat
15 Tarkastuslautakunta	150 Tilintarkastus	1510 Tarkastustoimi
16 Keskusvaalilautakunta	160 Vaalit	1610 Vaalit
20 Perusturvalautakunta	211 Johtamisen tukipalvelut	2101 Johtamisen tukipalvelut
	221 Sosiaalihuollon palvelut	2202 Sosiaali- ja perhetyö 2311 Vajaakuntoisten palvelut 2503 Hoivapalvelut
	241 Terveysten- ja sairaan- hoitopalvelut	2402 Terveyspalvelut 2601 Sairaanhoidopalvelut
30 Koululautakunta	311 Koulupalvelut	3011 Koulutoimen hallinto 3120 Opetustoimi
	321 Varhaiskasvatus- palvelut	2203 Varhaiskasvatus
40 Kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunta	471 Kulttuuri- ja vapaa- aikapalvelut	4711 Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto 4713 Kulttuuripalvelut 4750 Kirjasto- ja tietopalvelut 4803 Nuorisopalvelut 4853 Liikuntapaikat
50 Tekninen lautakunta	511 Tekniset palvelut	5100 Hallinto 5115 Ostopalvelut 5201 Maankäyttö ja mittauspalvelut 5301 Kunnallistekniset palvelut 5401 Tilapalvelut 5402 Ateria- ja siivouspalvelut
	900 Vesi- ja viemärlaitos	9501 Vesilaitos 9521 Viemärlaitos 9560 Tukipalvelut ja yhteiset kustannukset
	590 Rakennusvalvonta	5910 Rakennusvalvonta

65 Keski-Savon ympäristö- lautakunta	650 Ympäristötoimi	6510 Hallinto ja yhteiset kustannukset 6520 Ympäristönsuojelu 6530 Terveystoimien valvonta 6540 Eläinlääkintähuolto
---	--------------------	--

2.11.2 Investointiosa 2018

Investointiosassa määrärahat myönnetään investointiryhmittäin toimielinten hankeryhmille ja yli 400.000 euron (irtaimen omaisuuden osalta 200.000 euron) hankkeiden osalta hankkeittain. Perustelut ovat ohjeellisina noudatettavia.

Kunnanvaltuusto päättää investointiryhmien välisistä määrärahasiirroista.

Investointiosassa tulo-rahoituksen merkintä "v-os.ehto" (valtionosuus) on valtuustoon nähden sitova taso.

INVESTOINTIOSA

Investointiryhmä/ Tulosalue	TOIMIELIN	Hanke/hankeryhmä
101 Kiinteä omaisuus osto ja myynti	10 Kunnanhallitus	yhteensä (>200 000 e)
511 Tilapalvelut	50 Tekninen lautakunta	Hankekohtainen (> 400.000 e) Muut hankkeet yht. (< 400.000 e)
511 Kunnallistekniset palvelut	50 Tekninen lautakunta	Hankekohtainen (> 400.000 e) Muut hankkeet yht. (< 400.000 e)
900 Vesihuolto	50 Tekninen lautakunta Muut hankkeet yht.	Hankekohtainen (> 400.000 e) (< 400.000 e)
511 Yleiset alueet	50 Tekninen lautakunta Muut hankkeet yht.	Hankekohtainen (> 400.000 e) (< 400.000 e)
Irtain omaisuus	101 Kunnanhallitus 221 Perusturvalautakunta 311,321 Koululautakunta 471 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 511 Tekninen lautakunta 650 Keski-Savon ympäristölautakunta	Toimielimittain hankekohtainen (> 200.000 e) muut hankkeet yht. (< 200.000 e)
241 Kuntayhtymäosuudet	20 Perusturvalautakunta	Toimielimen ky - osuudet yht.
101 Arvopaperit	10 Kunnanhallitus	Toimielimen arvopaperit yht.

Hankkeen euromääräisellä rajalla tarkoitetaan hankkeen kokonaiskustannuksia.

2.11.3 Rahoitus

Tuloslaskelma- ja rahoitusosassa määritellään valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot "s"-merkinnällä.

A. TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot	
Myyntituotot	+
Maksutuotot	+
Tuet ja avustukset	+
Muut toimintatuotot	+
Valmistus omaan käyttöön	+
Toimintakulut	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-
Henkilösivukulut	-
Eläkekulut	-
Muut henkilösivukulut	-
Asiakaspalvelujen ostot	-
Muiden palvelujen ostot	-
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-
Avustukset	-
Muut toimintakulut	-
Toimintakate	-
s) Verotulot	+
s) Valtionosuudet	+
Rahoitustuotot ja -kulut	
s) Korkotuotot	+
s) Muut rahoitustuotot	+
s) Korkokulut	-
s) Muut rahoituskulut	-
Vuosikate	+/-
Poistot ja arvonalentumiset	-
Suunnitelman mukaiset poistot	-
Arvonalentumiset	-
Satunnaiset erät	
Satunnaiset tuotot	+
Satunnaiset kulut	-
Tilikauden tulos	+/-
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-/+
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-/+
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-/+
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	+/-

s) kunnanvaltuustoon nähden sitova

B. RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

Varsinainen toiminta ja investoinnit

Tulorahoitus	Vuosikate	+/-
	Satunnaiset erät	+/-
	Tulorahoituksen korjauserät	+/-
Investoinnit		
	Käyttöomaisuusinvestoinnit	+
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	-
	Käyttöomaisuuden myyntitulot	-
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta		+/-

Rahoitustoiminta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-
Kunnanhallitus päättää erikseen antolainojen myöntämisestä valtuuston myöntämän määrärahan puitteissa		
Antolainasaamisten vähennykset		+/-
Lainakannan muutokset		
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-
s) netto		
s) Lyhytaikaisten lainojen muutos		+/-
Oman pääoman muutokset		
Vaikutus maksuvalmiuteen		+/-

Lainakanta 31.12.

Investointien tulorahoitus, %

Kassavarat 31.12.		+
Muutos		+/-

s) kunnanvaltuustoon nähden sitova

2.11.4 Yleiset sitovat ohjeet vuodelle 2018**Vuoden 2017 alusta käynnistettiin Talouden tasapainottamistyö.**

Sitovat tavoitteet;

- 1) välittömien kustannuksiin vaikuttavien toimenpiteiden etsiminen (2017 –),
 - 2) rakenteellisten uudistusten aikaansaaminen pitemmällä aikavälillä (2017 – 2019), yleinen taloudellinen kehitys huomioiden ja valmistautuminen maakuntahallinnon käynnistymiseen 2019 (2020) alusta
- Taloudelliset reunaehdot;
- menokehitystä kyetään leikkaamaan jo vuosina 2017–2018 ja viimeistään vuoden 2019 tilinpäätös on ylijäämäinen
 - tuottavuuden parantaminen; rakenteita, toimintatapoja, tulopohjaa parantamalla
 - toimintakatteen kasvua leikattava

Virkaan ja työsopimussuhteeseen palkkaaminen, täyttölupatyöryhmä

Vakinaiseen virkaan ja toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen palkkaamiseen sovelletaan hallintosäännön määräyksiä.

Täyttölupatyöryhmä käsittelee täyttölupa-asiat. Työryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, henkilöstöpäällikkö, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja – varapuheenjohtaja. Esittelijänä toimii henkilöstöpäällikkö.

Nettobudjetointi

Vuoden 2018 talousarviossa sitova taso on nettomeno/nettotulo seuraavissa tulosalueissa:

Valtuustoon nähden sitova: Euroa

50	Tekninen lautakunta	
900	Vesi- ja viemärilaitos (kh)	
	Menot	- 742.390
	Tulot	1.871.581
	Nettotulo	1.129.191

Yritystoiminnan Kehittämisrahasto

Erytyisiin elinkeinotoimen kehittämiskohteisiin käytetään yritystoiminnan kehittämisrahaston pääomaa sen sääntöjen edellyttämällä periaatteilla. Rahaston käytöstä päättää edelleen kunnanhallitus. Kehittämisrahaston pääoma on 1 491 612,00 euroa. Rahaston pääomaa käytetty 49 357 euroa vuonna 2017. Pääoma vuoden lopussa 1 442 255 euroa. Rahastoa kartutetaan tarvittaessa ylijäämäisten tilinpäätösten yhteydessä.

Hankintastrategia

Vuoden 2015 aikana uusittiin kunnan ja kuntakonsernin hankintastrategia. Vuosittain talousarvion yhteydessä laaditaan myös talousarviovuoden hankintasuunnitelma. Hankintapäätöksissä arvioidaan yritysvaikutukset. Hankintastrategia päivitetään 2018.

2.12 Työllisyys- ja koulutusmäärärahojen jako talousarviovuodelle 2018

Talousarvioon sisältyvät työllisyys- ja koulutusmäärärahavaraudet on jaettu toimielimille / tulosalueille seuraavasti:

2.13 Työllisyysvaroin työllistäminen vuoden 2018 talousarviossa

Palkkatuella työllistetyn henkilöstön työllistämiseen vuodelle 2018 on varattu palkkausmenoja yhteensä 277 200 euroa. Palkkatukituloja on arvioitu kertyväksi yhteensä 128 700 euroa. Oppisopimuskuukausia on 24 ja määrärahavaraus 58 000 euroa.

Käyttösuunnitelma:

Palkkatukikaudet 2018	Uudet	Jatkuvat	Yht.	€	Tulot
KP: 1360					
Velvoitetöylyllistettävät (6 kk)	36		36	79 200	39 600
Henkilöstöpalvelut (8 kk)	24	6	30	66 000	29 700
KP: 2257					
Varhaiskasvatus	8		8	17 600	7 920
KP: 5322					
Puistotyöt	8	2	10	22 000	9 900
KP: 4750					
Kirjasto	8	6	14	30 800	13 860
KP: 2501					
Palveluasuminen	24	4	28	61 600	27 720
			126	277 200	128 700

Oppisopimuskuukaudet 2018 (ei saada palkkatukea)

Tili 4011 + yl 4051

KP: 2501

Perusturva	12	29 000
------------	----	--------

KP: 3113

Koulutoimi	12	29 000
------------	----	--------

	24	58 000
--	-----------	---------------

* Työllisyysmäärärahat on jaettu suoraan hallintokunnille, jotka määrittelevät määrärahojen käytön. Poikkeuksena veloitetyöllistämisen määräraha on henkilöstöhallinnossa. Talousarvion pohjaksi työllisyysmäärärahojen osalta on kerätty esimiesten näkemys palkkatukityöllistämisen mahdollisuuksista heidän vastuualueellaan.

2.14 Henkilöstön koulutusrahat vuoden 2018 talousarviossa**Henkilöstön ja luottamushenkilöiden koulutusmäärärahat 2018**

Hallinto- ja talousosasto	5 000
Perusturvaosasto	15 000
Sivistysosasto	25 000
Tekninen osasto	15 000
Yo. Koulutusmäärärahat on budjetoitu suoraan hallintokuntien kustannuspaikoille	
<u>Jakamaton henkilöstöpalv. koordinoima</u>	<u>9 000</u>
	69 000
Luottamushenkilökoulutus	10 000
Arvio koulutuskorvauksesta työttömyysvakuutus rahastolta Haetaan laadittujen koulutussuunnitelmien pohjalta	-8 000

* Koulutusmäärärahat jaetaan suoraan hallintokunnille, jotka määrittelevät määrärahojen käytön laadittujen koulutussuunnitelmien ja todellisen tarpeen pohjalta vuodelle 2018.

2.15 Tuloslaskelma

(sis. ja ulk.)	TP	TA	TA	TA	KV 11.12.2017		TS	TS
Päivitetty 30.11.2017	2016	2017	2017	2017	TA 2018	Kasvu%	TA 2019	TA 2020
		Alkuper.	Muutokset	Muutosten jälkeen	Vero % 21,00	TA 2017/TA 2018		
TULOSLASKELMA	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	€		1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	13 902	13 830	0	13 830	13 849 811	0,1 %	13 867	13 805
Myyntituotot	6 063	6 255		6 255	6 272 964			
Maksutuotot	2 337	2 299		2 299	2 425 079			
Tuet ja avustukset	934	417		417	478 939			
Muut toimintatuotot	4 568	4 859		4 859	4 672 829			
Valmistus omaan käyttöön	23			0				
Toimintakulut	-68 951	-69 840	-227	-70 067	-71 244 587	1,7 %	-71 214	-71 142
Henkilöstömenot	-21 379	-21 195	-85	-21 280	-21 402 939			
Palveluiden ostot	-38 000	-39 249	-7	-39 256	-39 881 320			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 315	-3 322	-8	-3 330	-3 315 435			
Avustukset	-3 473	-2 961	-49	-3 010	-3 356 659			
Muut toimintamenot	-2 784	-3 113	-78	-3 191	-3 288 234			
Toimintakate	-55 026	-56 010	-227	-56 237	-57 394 776	2,1 %	-57 347	-57 337
Verotulot	33 186	32 250	1 030	33 280	34 501 000	3,7 %	35 500	36 200
Valtionosuudet	25 992	25 262		25 262	24 769 041	-2,0 %	24 600	24 500
Rahoitustulot ja -menot:	265	166		166	486 200	192,9 %	300	100
Korkotulot	123	120		120	65 800			
Muut rahoitustulot	521	485		485	683 500			
Korkomenot	-221	-273		-273	-183 000			
Muut rahoitusmenot	-158	-166		-166	-80 100			
Vuosikate	4 417	1 668	803	2 471	2 361 465	-4,4 %	3 053	3 463
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 407	-3 700		-3 700	-3 500 000	-5,4 %	-3 650	-3 850
Arvonalentumiset								
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tulot								
Satunnaiset menot								
Tilikauden tulos	10	-2 032	803	-1 229	-1 138 535	-7,4 %	-597	-387
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	83	84			83 400		150	200
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)								
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)								
Tuloverot								
Tilikauden yli-/alijäämä	93	-1 948	803	-1 145	-1 055 135	-7,8 %	-447	-187
TULOSLASKELMAN TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT								
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	20,2 %	19,8 %		19,7 %	19,4 %			
Vuosikate/Poistot, %	100,2 %	45,1 %		66,8 %	67,5 %			
Vuosikate, euro/asukas	448,34	171,96		254,74	240,97			
Kertynyt yli-/alijäämä	5 397	3 449		4 252	3 196			
Asukasmäärä	9 852	9 700		9 700	9 800			

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulorahoituksen riittävyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut.

Myynti- ja maksutulujen osuudelle kunnan toimintamenoista on perusteltua asettaa tavoitearvo. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että kunnan tulee kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotantovälineiden investoinnit. Tavoitetta mittaa seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista
 $= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

2.16 Investointiosa

2.16.1 Investoinnit kunnanvaltuustoon nähden sitovalla tasolla

Hanke / investointi	2018	2019	2020
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
KIINTEÄ OMAISUUS, sitovuus: valtuusto			
10 KUNNANHALLITUS			
Maa-alueiden ja kiinteistöjen osto (varaus)			
Menot	400	400	400
Tulo	-60	-60	-60
Netto	340	340	340
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA			
TILAPALVELUT			
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)			
Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma			
Hoitoalan rakennukset			
Palvelukeskuksen rakentaminen (sis. vanhusten ja kehitysvam. päivätoim. Suvanto)	3 500		
ARA-avustusosuus (30%/2700€/4300m ²) 40% / 2 411 591 €	-965		
Nettokustannus Ara-rahoituksen jälkeen 6,6 milj.			
Terveyskeskus: vuodeosastojen peruskorjaus 9,2 milj. €			
- hankesuunnittelu uudisrak/peruskorj. ja toteutussuun.0,42milj. €	420		
- peruskorjaus 9,3 milj. €		4 600	4 700
- uudisrakennus 12-13 milj. € (leasing/laina)			
Varastorakennukset			
Paloasema: uudisrakennus			
- hankesuunnittelu			40
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €) yhteensä			
Menot	3 920	4 600	4 740
Tulot	-965	0	0
Netto	2 955	4 600	4 740
Muut hankkeet yhteensä			
Menot	3 788	1 235	550
Tulot	0	0	0
Netto	3 788	1 235	550
TILAPALVELUT YHTEENSÄ			
Menot	7 708	5 835	5 290
Tulot	-965	0	0
Netto	6 743	5 835	5 290
5301 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT			
KV Muut hankkeet			
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)			
Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma			
5311 Katujen ja teiden rakentaminen			
Katujen peruskorjaus	20	200	
Katusuunnitelma (uudet asuinalueet ja peruskorjaus)	30		
- Lossinpellon uusi asuinalue (alkanut 2017)			
- Montanuksen tie koulun vieressä			
- Kirkkokaari			
Kuivatuksen parantaminen (ojitukset)	40		
Lossintien ja kevyenliikenteen peruskorjaus	300		
Lossinpellon uusi asuinalue katurakentaminen	640		
Montanuksentien liikenneturvallisuuden parantaminen	10		
Oksmanintien korjaus sillan kohdalla	20		
Majurintien asfaltointi	80		
Matinkuja ja Lehtorinne (Srk yhteishanke) asfaltointi	100		

Hanke / investointi		2018	2019	2020
Riihitien asfaltin poisto (Elotie-Riihikodin mutka)		8		
Kiertoliittymä Leppävirrantie Vokkolantien risteys/liikennejärjestelyt		250		
Suoniemi: Venerannantie rakentaminen (kunnan osuus)			350	
Suoniemi: Metsähallituksen alue menot				365
- Metsähallituksen korvaus/tulot				-365
Oravikosken koulun ympäristö: kunnan osuus			75	
Oravikosken koulun ympäristö: Metsähallituksen alue menot		10	260	
- Metsähallituksen korvaus/tulot		-10	-260	
Paalimäen uudet tontit: tie		40		
Katujen päällystys/rouhinta (eri kohteet)		120	100	
- taajaman katujen eri kohteiden asfaltoinnit				
Taajamien liikenneturvallisuuskohteet 50 ja kunnan rahoitusosuus kevyenliik. väylien rakentamiseen ELY:n kanssa 100 (varaus)		150	150	150
- Koulutien liikenneturvallisuuden parantaminen (2018 liikennemerkein)			150	
Katujen ja teiden rakentaminen yht.	Menot	1 818	1 285	515
5313 Hulevesi				
Hulevesi korjaukset		200	200	200
-Sorsakosken kohteet (Savon Voiman kaivantojen yhteistyö)				
-Virrankodin alueen hulevedet (Venetien alaosa)				
Lossinpellon uusi asuin alue		67	67	
Oravikosken koulun ympäristö: kunnan osuus			23	
Oravikosken koulun ympäristö: Metsähallituksen alue menot			50	
- Metsähallituksen korvaus/tulot			-50	
	Menot	267	340	200
5312 Valaistuksen rakentaminen ja peruskorjaus				
Valojen rakentaminen/peruskorjaus			100	100
-peruskorjaus Sorsakoski (Savon Voiman yhteishanke)		320		
- uudisrakentaminen Lossinpellon uusi asuinalue		26	26	
- kiertoliittymä, Montanuksentie, muut kk kohteet		20		
Oravikosken koulun ympäristö: kunnan osuus			8	
Oravikosken koulun ympäristö: Metsähallituksen alue menot			20	
- Metsähallituksen korvaus/tulot			-20	
Valaistuksen rak. ja peruskorj. yht.	Menot	366	154	100
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ	Menot	2 451	1 779	815
(investointiryhmä yhteensä)	Tulot	-10	-330	-365
	Netto	2 441	1 449	450
900 VESIHUOLTO				
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)				
Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma				
Oravikoski-Leppävirta siirtoviemäri				
-O:kosken puhdistamon lopetus 2018,raken. 2017-18, yht. 1,37 milj. €		800		
- putkiston korjaus Särkiniemi-Kalmalahti				
Hankekohtaiset määrärahat yhteensä (yli 400.000€)		800		
Muut hankkeet yhteensä	Menot	775	955	1 065
	tulot	-6	-130	-490
	Netto	769	825	575
VESIHUOLTO YHTEENSÄ	Menot	1 575	955	1 065
	Tulot	-6	-130	-490
	Netto	1 569	825	575

Hanke / investointi		2018	2019	2020
YLEISET ALUEET				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>				
Taajama-alueen valokuituverkko: rakentaminen uudet asuinalueet Lossinpelto, Suoniemi		30		
Hankekohtaiset määrärahat		30		
Muut alueet yhteensä	Menot	140	90	80
YLEISET ALUEET YHTEENSÄ	Menot	550	370	160
	Tulot	0	0	0
	Netto	550	370	160
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ	Menot	12 684	9 339	7 730
	Tulot	-1 041	-520	-915
	Netto	11 643	8 819	6 815
IRTAIN OMAISUUS				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, toimielimittäin hankekohtainen (>200 000 e), muut hankkeet yht (< 200 000 e)</i>				
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	170	45	45
Perusturva yhteensä	Menot	120	30	30
Koulutk yhteensä	Menot	85	50	50
Kulttuuri- ja vapaa-aikalk yhteensä	Menot	30	170	30
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	56	30	30
Keski-Savon ymp.lautakunta yhteensä		20	20	20
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ	Menot	481	345	205
	Tulot	0	0	
	Netto	481	345	205
101 ARVOPAPERIT				
10 KUNNANHALLITUS				
1090 Arvopaperit ja muut sijoitukset		20	20	20
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Menot	13 185	9 704	7 955
	Tulot	-1 041	-520	-915
	Netto	12 144	9 184	7 040
VARAUSLUONTEISET INVESTOINNIT YHTEENSÄ		2 760	760	750
Vuodet 2018-2020 yhteensä		28 368		

2.16.2 Investoinnit kohteittain

Hanke / investointi		2018	2019	2020
		1 000 €	1 000 €	1 000 €
KIINTEÄ OMAISUUS, sitovuus: valtuusto				
10 KUNNANHALLITUS				
Maa-alueiden ja kiinteistöjen osto (varaus)	Menot	400	400	400
	Tulo	-60	-60	-60
	Netto	340	340	340
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA				
TILAPALVELUT				
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)				
Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma				
Hoitoalan rakennukset				
Palvelukeskuksen rakentaminen (sis. vanhusten ja kehitysvam. päivätoim. Suvanto)		3 500		
ARA-avustusosuus (30%/2 700€/4 300m ²) 40% / 2 411 591 €		-965		
Nettokustannus Ara-rahoituksen jälkeen 6,6 milj.				
Terveyskeskus: vuodeosastojen peruskorjaus 9,2 milj. €				
- hankesuunnittelu uudisrak/peruskorj. ja toteutussuun.0,42milj€		420		
- peruskorjaus 9,3 milj. €			4 600	4 700
- uudisrakennus 12-13 milj. € (leasing/oma laina)				
Varastorakennukset				
Paloasema: uudisrakennus				
- hankesuunnittelu				40
Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €) yhteensä				
	Menot	3 920	4 600	4 740
	Tulot	-965	0	0
	Netto	2 955	4 600	4 740
Tilapalvelut, muut hankkeet				
Investointiryhmään kuuluvat hankkeet (< 400.000 €)				
Hankeryhmään kuuluvat hankkeet				
5421 Asuinrakennukset	-			
Kartanontie 4: purku		200		
Tietolan asuintalo: purku		100		
Riihitie 10: myynti				
Sorsakosken harrastustalo: maalauskorj. (asuintalo/päiväkoti)			75	
- päiväkodin aita		20		
Asuinrakennukset yhteensä		320	75	0
5422 Hoitoalan rakennukset				
Paasonkallio: myynti 2018/väistötilana tk hankkeella				
Leivola ja Pikku-Leivola: purku, tontin valmistelu uudisrakentamiseen		25	350	
Hoitoalan rakennukset yhteensä		25	350	0
Toimisto- ja hallintorakennukset				
Kunnan virastotalo: julkisivujen, katoksien, detaljien korjauksia		70		
- aulan korjauksia				
Toimisto- ja hallintorakennukset yhteensä		70		
5424 Kokoontumisrakennukset				
Alapihan kartano: myynti				
Kokoontumisrakennukset yhteensä		0	0	0

	2018	2019	2020
Hanke / investointi			
5425 Opetusrakennukset			
Timolan lämpöjärjestelmä: vesi-ilmalämpöpumppu	32		
Kivelän ruokala:			
- lastausrampin seinät+muut julkisivut maalaus		100	
Timolan esikoulun lisätila: piharakennus/kota	25		
Timolan koulun aita	20		
Alapihan koulun purkusuunnittelu ja purku	25	350	
Tietolan koulun myynnin valmistelu: vesihuollon ja lämpöliittymien erottaminen	15		
Opetusrakennukset yhteensä	117	450	0
5426 Sivistysrakennukset			
Museo: ullakkokerroksen valaistuksen uusiminen	25		
Sivistysrakennukset yhteensä	25	0	0
5427 Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset			
Vesileppiksen (hotelli+kylpylä) korjaushankkeen suunnittelu	200		
Jäähalli, Vesileppis, Hiihtoareena korjauksia+suunnittelua		50	50
- hiihtoareena ovien kunnostus (siirretty)	3		
- valaistuksen uusiminen 4 pukuh. (liiketunnistimet)	8		
Vokkolan huoltorakennuksen lämmönvaihtimen uusiminen	10		
Hiihtoareenan automaation päivittäminen	10		
Pukuhuonekontin hankinta (siirrettävä, eri tapahtumat)	15		
Hiihtoareenan tippuvesi ongelman korjaus (siirtynyt)	35		
Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset yht.	281	50	50
5428 Varastorakennukset			
Varikko: vesikate, julkisivu, tsto sisäpinnat, IV			300
- hankesuunnittelu		30	
Varastorakennukset yhteensä	0	30	300
5429 Liikenteenrakennukset			
Linja-autoasema: myynti	0		
Liikenteenrakennukset yhteensä	0		
5431 Liikerakennukset			
Konnustupa	0		
Liikerakennukset yhteensä	0		
5432 Teollisuusrakennukset			
Metos -hallin palkkien korjaus	300		
Metos- hallin lämmitysputkiston korjaus	110		
Metos -hallin pihan lastausalueen kunnostus	250		
Gebwell halli: rakenteellinen tutkimus	0		
Käyttövaraus , eri elinkeino-kohteet	200	200	200
- kunnan omien teollisuus- ja liiketilojen ja -tonttien suunnittelu ja muutostöihin KH:n erillispäätöksillä			
Teollisuusrakennukset yhteensä	860	200	200
Useat eri kohteet			
putkilukkojen uusiminen (Iloq)	10		
Suunnittelu ja hankeselvitysmääräraha	80	80	
-energiaselvitykset Motivaan			
-yritystila/vastaanottohalli			
ilmitulevien korjauskohteiden suunnittelu, proj:nro määritellään erikseen toteuman mukaan			
Teollisuuskiinteistöjen rakentamisvaraus			
-käyttöön otosta päättää KH (varaus)	2000	0	
Muut hankkeet yhteensä	Menot	1 235	550
	Tulot	0	0
	Netto	3 788	550
TILAPALVELUT YHTEENSÄ	Menot	5 835	5 290
	Tulot	-965	0
	Netto	6 743	5 290

Hanke / investointi	2018	2019	2020	
5301 KUNNALLISTEKNISET PALVELUT				
KV Muut hankkeet				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma</i>				
5311 Katujen ja teiden rakentaminen				
Katujen peruskorjaus	20	200		
Katusuunnitelma (uudet asuinalueet ja peruskorjaus)	30			
- Lossinpellon uusi asuinalue (alkanut 2017)				
- Montanuksen tie koulun vieressä				
- Kirkkokaari				
Kuivatuksen parantaminen (ojitukset)	40			
Lossintien ja kevyenliikenteen peruskorjaus	300			
Lossinpellon uusi asuinalue katurakentaminen	640			
Montanuksentien liikenneturvallisuuden parantaminen	10			
Oksmanintien korjaus sillan kohdalla	20			
Majurintien asfaltointi	80			
Matinkuja ja Lehtorinne (Srk yhteishanke) asfaltointi	100			
Riihitien asfaltin poisto (Elotie-Riihikodin mutka)	8			
Kiertoliittymä Leppävirrantie Vokkolantien risteys/liikennejärjestelyt	250			
Suoniemi: Venerannantie rakentaminen (kunnan osuus)		350		
Suoniemi: Metsähallituksen alue menot			365	
- Metsähallituksen korvaus/tulot			-365	
Oravikosken koulun ympäristö: kunnan osuus		75		
Oravikosken koulun ympäristö: Metsähallituksen alue menot	10	260		
- Metsähallituksen korvaus/tulot	-10	-260		
Paalimäen uudet tontit: tie	40			
Katujen päällystys/rouhinta (eri kohteet)	120	100		
- taajaman katujen eri kohteiden asfaltointi				
Taajamien liikenneturvallisuuskohteet 50 ja kunnan rahoitusosuus kevyenliik. väylien rakentamiseen ELY:n kanssa 100 (varaus)	150	150	150	
- Koulutien liikenneturvallisuuden parantaminen (2018 liikennemerkein)		150		
Katujen ja teiden rakentaminen yht. Menot	1 818	1 285	515	
5313 Hulevesi				
Hulevesi korjaukset	200	200	200	
-Sorsakosken kohteet (Savon Voiman kaivantojen yhteistyö)				
-Virrankodin alueen hulevedet (Venetien alaosa)				
Lossinpellon uusi asuin alue	67	67		
Oravikosken koulun ympäristö: kunnan osuus		23		
Oravikosken koulun ympäristö: Metsähallituksen alue menot		50		
- Metsähallituksen korvaus/tulot		-50		
Menot	267	340	200	
5312 Valaistuksen rakentaminen ja peruskorjaus				
Valojen rakentaminen/peruskorjaus		100	100	
-peruskorjaus Sorsakoski (Savon Voiman yhteishanke)	320			
-uudisrakentaminen Lossinpellon uusi asuinalue	26	26		
- kiertoliittymä, Montanuksentie, muut kk kohteet	20			
Oravikosken koulun ympäristö: kunnan osuus		8		
Oravikosken koulun ympäristö: Metsähallituksen alue menot		20		
- Metsähallituksen korvaus/tulot		-20		
Valaistuksen rak. ja peruskorj. yht. Menot	366	154	100	
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ	Menot	2 451	1 779	815
(investointiryhmä yhteensä)	Tulot	-10	-330	-365
	Netto	2 441	1 449	450

Hanke / investointi		2018	2019	2020
900 VESIHUOLTO				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>				
9510/	Oravikoski-Leppävirta siirtoviemäri			
9540	-O:kosken puhdistamon lopetus 2018,raken. 2017-18, yht. 1,37 milj € - putkiston korjaus Särkiniemi-Kalmalahti	800		
Hankekohtaiset määrärahat yhteensä (yli 400.000€)		800		
KV Muut hankkeet				
Investointiryhmään kuuluvat hankkeet (< 400.000 €)				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma</i>				
Hankeryhmään kuuluvat hankkeet				
9510/	Vesihuoltolaitteiden rakentaminen ja peruskorjaus			
9540	Taloliittymät	100	100	100
	Vh-verkoston peruskorjaus	250	250	250
9521	Automaatio ja pumppaamosaneeraukset	30	30	30
	Lossinpellon uusi asuinalue	220		
	Suoniemi: Venerannantie vesih. rakentaminen (kunnan osuus)		150	
	Suoniemi: Metsähallituksen alue menot			490
	- Metsähallituksen korvaus/tulot			-490
	Oravikosken koulun ympäristö: Metsähallituksen alue menot	6	130	
	- kunnan tontit		100	
	- Metsähallituksen korvaus/tulot	-6	-130	
	Vesihuollon rakentaminen Paalimäki	64		
	Projektityö: verkostonkartoitus	25	25	25
	Vesihuollon suunnittelu (eri kohteet)	80	80	80
	-Suoniemi			
	-muut kohteet			
	Suunnitelmavuodet: Kartano-, Leppävuirran, Kievarin ja Suomalanpurontie		90	90
	- Laivurintie			
	Muut hankkeet yhteensä	Menot	775	955
		tulot	-6	-130
		Netto	769	825
				575
VESIHUOLTO YHTEENSÄ		Menot	1 575	955
		Tulot	-6	-130
		Netto	1 569	825
				575
YLEISET ALUEET				
<i>Hankekohtaiset määrärahat (hankkeet yli 400.000 €)</i>				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, hankkeen loppusumma</i>				
5438	Taajama-alueen valokuituverkko: rakentaminen uudet asuinalueet Lossinpelto, Suoniemi	30		
Hankekohtaiset määrärahat		30		
KV Muut hankkeet				
Investointiryhmään kuuluvat hankkeet (< 400.000 €)				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, investointiryhmän loppusumma</i>				
Liikuntapaikat				
	Ulkoilureitistöt: korjaus	20	20	20
	- kirkonkylä, Sorsakoski, Oravikoski			
	Ulkoilureitistöt- ja alueet: valaistus uusinta ym., energiansäästöehto	20	30	30
	Vokkolan kaukalon ja luistelualueen valaistus	10		
	Vokkolan urheilualueen kunnostukset	15	30	30
	- välineistö, valvontakamerat, kiekkokaukalo kunnostus			
	Kumirouhetekonurmi 250.000 (Vokkolan ent. pesäpallok.)	250		
	Ampumahiihtorata 200 – 300 000 €	50		
	Orinoron huoltoreitti	10		
	Liikennepuiston siirto: suunnittelu, maalaus ym.	5		
	Suunnitelmavuodet: Vokkolan kentän pinnoitus		200	
	Liikuntapaikat yhteensä	380	280	80

		2018	2019	2020
Hanke / investointi				
KV Muut alueet				
Taajaman jouluvalojen uusiminen (siirtynyt vuodelta 2017)		30		
Vokkolan alueen/Kalmalahden ranta-alueen kehittäminen				
-rantamakasiinin korjausavustus yht.15 (aloitettu 2017)		10		
Pohjakarttojen tuotanto (varaus)		10	10	
Venelaiturit:			20	20
- takapojjut ja ankkurit venelaitureihin 2-3 laituria		20		
- Kalmalahden puuttuvat pojjut (siirtynyt vuodelta 2017)		10		
Asema/yleiskaavojen laatiminen, uudet alueet ja laajenn.		60	60	60
-asemakaavoitus Kirkonkylä				
- Konnuslahden yleiskaavaluonnos ja ehdotus				
Muut alueet yhteensä	Menot	140	90	80
YLEISET ALUEET YHTEENSÄ	Menot	550	370	160
	Tulot	0	0	0
	Netto	550	370	160
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ	Menot	12 684	9 339	7 730
	Tulot	-1 041	-520	-915
	Netto	11 643	8 819	6 815
IRTAIN OMAISUUS				
<i>Sitovuustaso: valtuusto, toimielimittäin hankekohtainen (>200 000 e), muut hankkeet yht (< 200 000 e)</i>				
10 KUNNANHALLITUS				
Kunnanhallitus				
Hankinnat		170	30	30
Työasemat leasing 7 000				
- Palvelimet		5		
- Lähiverkkolaitteet		5		
- Turvatulostus projektikustannus, laitteet leasingilla		20		
Talouden ja tiedonhall Ohjelmistot 70 000 3 v aikana		40	15	15
Kunnantalon yleisten tilojen kalustaminen, vaihtoehtoisesti leasing		50		
Elinkeinotoimi:				
Kotisivut, logot ja muu markkinointimateriaali		50		
Kunnanhallitus yhteensä	Menot	170	45	45
20 PERUSTURVALAUTAKUNTA				
Hankinnat		120	30	30
- Hoivan Digi		20		
- Ateria- ja siivousvälineistö Virrankoti		100		
Muu perusturvan irtaimisto,leasingilla 390 000				
Perusturva yhteensä	Menot	120	30	30
30 KOULULAUTAKUNTA				
Hankinnat		85	50	50
Ateria- ja siivousvälineistö Alakoulu, vaihtoehtoisesti leasing rahoitus koulujen irtaimisto leasingillä 650 000		55		
sähköinen oppimisympäristö		30		
Koulultk yhteensä	Menot	85	50	50
40 KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA				
Hankinnat		30	30	30
jäähallin välineistö		10		
Kirjasto		20		
Suunnitelma vuodet: jäänhoitokoneen hankinta (edellinen -98)			140	
Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk yhteensä	Menot	30	170	30
50 TEKNINEN LAUTAKUNTA				
Hankinnat		56	30	30
-ohjelmisto päivitykset: Lupapiste.fi, Facta 13 000		42		
- ravintokeskuksen keittiökoneiden uusiminen		14		
-työasemien uudistaminen 13.000/ leasing				
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	56	30	30

Hanke / investointi	2018	2019	2020
65 KESKI-SAVON YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA			
Hankinnat	20	20	20
Ohjelmistohankinnat	20	20	20
Keski-Savon ymp.lautakunta yhteensä	20	20	20
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ			
Menot	481	345	205
Tulot	0	0	
Netto	481	345	205
101 ARVOPAPERIT			
10 KUNNANHALLITUS			
1090 Arvopaperit ja muut sijoitukset	20	20	20
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			
Menot	13 185	9 704	7 955
Tulot	-1 041	-520	-915
Netto	12 144	9 184	7 040
VARAUSLUONTEISET INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 760	760	750
Vuodet 2018-2020 yhteensä	28 368		

LEASINGVASTUUT YHTEENSÄ	2017	2018	2019
	5 000	6 425	

Kiinteistöleasing-rahoitus:

-Alakoulu Vokkolaan

5 000 **5 000****Lyhytaikainen irtain käyttöomaisuus hankitaan pääasiassa leasing-rahoituksella**

Leasing-puitesopimuksella hankitaan alustavasti:

Alakoulun kertakalustaminen	650
Virrankodin ja Suvannon päivätoimintakeskuksen kertakalustaminen	370
Ateria- siivous ja pesuvälineistö Virrankoti ja Alakoulu	155
Kalusteet kunnantalon yleisiin tiloihin	50
ATK-laitteet ja niiden MS Office ym. perusohjelmistot ja muu irtain	200

Yhteensä **1 425**

Puitesopimuksen limiitti on yhteensä 1 500 000 euroa

2.17 Rahoituslaskelma

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

TALOUSARVION RAHOITUSOSA	TP	TA	TA	TA	KV		
	2016	2017	2017	2017	11.12.2017	TS	TS
		Alkup	Muutokset	Muutosten jälkeen	TA 2018	TA 2019	TA 2020
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	1 000 €	€	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	4 417	1 668	803	2 471	2 361 465	3 053	3 463
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-70				-40 000		
	4 347	1 668		2 471	2 321 465	3 053	3 463
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-2 916	-19 389		-19 389	-13 185 000	-9 704	-7 955
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	1 940		1 940	1 041 000	520	915
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	102						
	-2 806	-17 449		-17 449	-12 144 000	-9 184	-7 040
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 541	-15 781	803	-14 978	-9 822 535	-6 131	-3 577
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset *)							
Antolainasaamisten lisäykset	0						
Antolainasaamisten vähennykset							
	0						
Lainakannan muutokset *)							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	15 000		15 000	15 000 000	8 000	7 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 313	-1 313		-1 313	-1 350 000	-2 000	-2 500
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0						
	-1 313	13 687		13 687	13 650 000	6 000	4 500
Oman pääoman muutokset *)	0	0		0	0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	228	-2 094		-1 291	3 827 465	-131	923
Rahavarat 31.12.	7 494	3 000		3 000	2 000 000		
Rahavarat 1.1.	7 599	6 000		6 000	2 000 000		
	-105	-3 000		-3 000	0		
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot							
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä *	1 541	-15 781		-14 978	-9 822 535		
Lainanhoitokate *)	3,1	1,2		1,2	1,7		
Kassan riittävyys, pv	39,45	12,66		12,66	8,93		

2.17.1 Rahoitusosan tavoitteet ja tunnusluvut

Rahoitusosan yhteydessä esitetään toiminnan ja investointien rahoitusta koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut. Toiminnan ja investointien rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman, sen välitulosten ja niistä laskettavien tunnuslukujen avulla.

2.17.2 Investointien omarahoitustavoite

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella.

Lainanhoitokykytavoite

Lainanhoitokykyä koskevaksi sitovaksi tavoitteeksi on perusteltua asettaa, että kunnan normaali tulorahoitus ilman satunnaiseriä on olennaisesti lainanhoitomenoja suurempi.

Tavoitearvo lasketaan: Lainanhoitokate -tunnusluvusta:

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Maksuvalmiustavoite

Maksuvalmiustavoitteeksi voidaan asettaa Kassan riittävyys -tunnusluvun tavoitearvon perusteella Tunnusluku lasketaan kaavasta:

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista varainhoitovuoden tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan eristä:

Tuloslaskelman osasta:

Toimintamenot – Valmistus omaan käyttöön Korkomenot Muut rahoitusmenot

Rahoituslaskelman osasta:

Investointimenot – Antolainojen lisäys Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset).

Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

2.17.3 Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely

Kuntalain 118 §:ssä säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräjassa*.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain ([1704/2009](#)) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;

2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;

3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;

4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käytämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

*Kuntalain 110 § 3 mom mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Sama koskee kuntayhtymiä. Kuntakonsernia alijäämän kattamisvelvollisuus ei koske. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyä ns. kriisikuntamenettelyä koskevat säännökset on siirretty kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetusta laista uuteen kuntalakiin. Kuntalakiin sisältyy kuntatalousohjelman laatiminen hallituskaudeksi osana julkisen talouden suunnitelmaa.

2.18 Sisäiset ja ulkoiset toimielimittäin, sitovuus KV

Tuotot Kulut € / Ulkoiset / Sisäiset / Kaikki				
Summataso: Toimielin; sitovuustaso kunnanvaltuusto				
	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. Lisämr KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
10-4 (Kunnanhallitus)				
1 (Ulkoinen laskenta)				
Tuotot	787 390	49 420	49 420	26 000
Kulut	-4 662 933	-2 688 210	-2 815 610	-3 156 814
Toimintakate	-3 875 543	-2 638 790	-2 766 190	-3 130 814
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	1 521 164	94 650	94 650	69 529
Kulut	-189 044	-81 123	-81 123	-66 220
Toimintakate	1 332 120	13 527	13 527	3 309
10-4				
Tuotot	2 308 554	144 070	144 070	95 529
Kulut	-4 851 977	-2 769 333	-2 896 733	-3 223 034
Toimintakate	-2 543 423	-2 625 263	-2 752 663	-3 127 505
13-4 (Kunnanhallituksen yleisjaosto)				
1 (Ulkoinen laskenta)				
Tuotot	163 287	230 000	230 000	202 800
Kulut	-1 798 873	-1 789 184	-1 789 184	-1 818 315
Toimintakate	-1 635 586	-1 559 184	-1 559 184	-1 615 515
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-2 180	-3 002	-3 002	-2 269
Toimintakate	-2 180	-3 002	-3 002	-2 269
13-4				
Tuotot	163 287	230 000	230 000	202 800
Kulut	-1 801 053	-1 792 186	-1 792 186	-1 820 584
Toimintakate	-1 637 766	-1 562 186	-1 562 186	-1 617 784
15-4 (Tarkastuslautakunta)				
1 (Ulkoinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-31 274	-30 000	-30 000	-32 000
Toimintakate	-31 274	-30 000	-30 000	-32 000
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	2 064	1 900	1 900	1 928
Kulut	-899	-600	-600	0
Toimintakate	1 165	1 300	1 300	1 928
15-4				
Tuotot	2 064	1 900	1 900	1 928
Kulut	-32 173	-30 600	-30 600	-32 000
Toimintakate	-30 109	-28 700	-28 700	-30 072
16-4 (Keskusvaalilautakunta)				
1 (Ulkoinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	32 000
Kulut	-75	-27 000	-27 000	-32 000
Toimintakate	-75	-27 000	-27 000	0
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0
16-4				
Tuotot	0	0	0	32 000
Kulut	-75	-27 000	-27 000	-32 000
Toimintakate	-75	-27 000	-27 000	0

	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. Lisämr KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
20-4 (Perusturvalautakunta)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	2 996 774	2 687 941	2 687 941	2 296 111
Kulut	-41 384 229	-42 253 978	-42 253 978	-39 825 624
Toimintakate	-38 387 455	-39 566 037	-39 566 037	-37 529 513
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	16	0	0	0
Kulut	-1 330 844	-1 456 893	-1 456 893	-771 549
Toimintakate	-1 330 828	-1 456 893	-1 456 893	-771 549
20-4				
Tuotot	2 996 790	2 687 941	2 687 941	2 296 111
Kulut	-42 715 073	-43 710 871	-43 710 871	-40 597 173
Toimintakate	-39 718 283	-41 022 930	-41 022 930	-38 301 062
30-4 (Koululautakunta)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	267 700	234 400	234 400	672 970
Kulut	-7 719 016	-7 729 720	-7 729 720	-11 102 443
Toimintakate	-7 451 316	-7 495 320	-7 495 320	-10 429 473
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-1 853 442	-1 959 298	-1 959 298	-2 706 218
Toimintakate	-1 853 442	-1 959 298	-1 959 298	-2 706 218
30-4				
Tuotot	267 700	234 400	234 400	672 970
Kulut	-9 572 458	-9 689 018	-9 689 018	-13 808 661
Toimintakate	-9 304 758	-9 454 618	-9 454 618	-13 135 691
40-4 (Kulttuuri- ja vapaa-aikalautak)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	40 014	65 500	65 500	81 560
Kulut	-1 276 169	-1 541 131	-1 541 131	-1 293 707
Toimintakate	-1 236 155	-1 475 631	-1 475 631	-1 212 147
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	3 206	0	0	0
Kulut	-226 874	-264 583	-264 583	-256 295
Toimintakate	-223 668	-264 583	-264 583	-256 295
40-4				
Tuotot	43 220	65 500	65 500	81 560
Kulut	-1 503 043	-1 805 714	-1 805 714	-1 550 002
Toimintakate	-1 459 823	-1 740 214	-1 740 214	-1 468 442
50-4 (Tekninen lautakunta)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	4 382 848	4 922 146	4 922 146	4 882 951
Kulut	-6 505 536	-7 838 872	-7 938 872	-7 995 960
Toimintakate	-2 122 688	-2 916 726	-3 016 726	-3 113 009
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	2 448 896	4 126 822	4 126 822	4 147 874
Kulut	-310 148	-391 731	-391 731	-357 702
Toimintakate	2 138 748	3 735 091	3 735 091	3 790 172
50-4				
Tuotot	6 831 744	9 048 968	9 048 968	9 030 825
Kulut	-6 815 684	-8 230 603	-8 330 603	-8 353 662
Toimintakate	16 060	818 365	718 365	677 163

	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. Lisämr KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
65-4 (Keski-savon ympäristöltk)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	1 308 356	1 414 250	1 414 250	1 433 288
Kulut	-1 594 272	-1 715 284	-1 715 284	-1 765 593
Toimintakate	-285 916	-301 034	-301 034	-332 305
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	3 040	2 800	2 800	2 800
Kulut	-64 954	-68 942	-68 942	-61 878
Toimintakate	-61 914	-66 142	-66 142	-59 078
65-4				
Tuotot	1 311 396	1 417 050	1 417 050	1 436 088
Kulut	-1 659 226	-1 784 226	-1 784 226	-1 827 471
Toimintakate	-347 830	-367 176	-367 176	-391 383
RAPORTTI YHTEENSÄ				
Tuotot	13 924 754	13 829 829	13 829 829	13 849 811
Kulut	-68 950 761	-69 839 551	-70 066 951	-71 244 587
Toimintakate	-55 026 007	-56 009 722	-56 237 122	-57 394 776

2.19 Sisäiset ja ulkoiset tulosalueittain, sitovuus KH

Tuotot Kulut € / Ulkoiset / Sisäiset / Kaikki				
Summataso:Tulosalue; sitovuustaso kunnanhallitus				
	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. LisäMR KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
101-3 (Yleishallinto ja talouspalvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	14 657	27 100	27 100	26 000
Kulut	-2 248 635	-2 277 750	-2 405 150	-2 772 442
Toimintakate	-2 233 978	-2 250 650	-2 378 050	-2 746 442
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	101 130	94 650	94 650	69 529
Kulut	-57 423	-76 677	-76 677	-63 708
Toimintakate	43 707	17 973	17 973	5 821
101-3				
Tuotot	115 787	121 750	121 750	95 529
Kulut	-2 306 058	-2 354 427	-2 481 827	-2 836 150
Toimintakate	-2 190 271	-2 232 677	-2 360 077	-2 740 621
110-3 (Elinkeinopalvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	147 935	22 320	22 320	0
Kulut	-495 236	-410 460	-410 460	-384 372
Toimintakate	-347 301	-388 140	-388 140	-384 372
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-3 230	-4 446	-4 446	-2 512
Toimintakate	-3 230	-4 446	-4 446	-2 512
110-3				
Tuotot	147 935	22 320	22 320	0
Kulut	-498 466	-414 906	-414 906	-386 884
Toimintakate	-350 531	-392 586	-392 586	-386 884

	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. LisäMR KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
131-3 (Henkilöstöhallinto ja -palvelu)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	163 287	230 000	230 000	202 800
Kulut	-1 798 873	-1 789 184	-1 789 184	-1 818 315
Toimintakate	-1 635 586	-1 559 184	-1 559 184	-1 615 515
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-2 180	-3 002	-3 002	-2 269
Toimintakate	-2 174	-1 465	-1 465	-2 269
131-3				
Tuotot	163 287	230 000	230 000	202 800
Kulut	-1 801 053	-1 792 186	-1 792 186	-1 820 584
Toimintakate	-1 637 766	-1 562 186	-1 562 186	-1 617 784
141-3 (Ravintopalvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	624 797	0	0	0
Kulut	-1 919 061	0	0	0
Toimintakate	-1 294 264	0	0	0
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	1 420 034	0	0	0
Kulut	-128 391	0	0	0
Toimintakate	1 291 643	0	0	0
131-3				
Tuotot	2 044 831	0	0	0
Kulut	-2 047 452	0	0	0
Toimintakate	-2 621	0	0	0
150-3 (Tilintarkastus)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-31 274	-30 000	-30 000	-32 000
Toimintakate	-31 274	-30 000	-30 000	-32 000
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	2 064	1 900	1 900	1 928
Kulut	-899	-600	-600	0
Toimintakate	1 165	1 300	1 300	1 928
150-3				
Tuotot	2 064	1 900	1 900	1 928
Kulut	-32 173	-30 600	-30 600	-32 000
Toimintakate	-30 109	-28 700	-28 700	-30 072
160-3 (Vaalit)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	32 000
Kulut	-75	-27 000	-27 000	-32 000
Toimintakate	-75	-27 000	-27 000	0
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0
160-3				
Tuotot	0	0	0	32 000
Kulut	-75	-27 000	-27 000	-32 000
Toimintakate	-75	-27 000	-27 000	0

	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. LisäMR KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
211-3 (Johtamisen tukipalvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	1 047	1 000	1 000	0
Kulut	-244 259	-218 308	-218 308	-206 761
Toimintakate	-243 212	-217 308	-217 308	-206 761
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-24 864	-19 463	-19 463	-2 681
Toimintakate	-24 864	-19 463	-19 463	-2 681
211-3				
Tuotot	1 047	1 000	1 000	0
Kulut	-269 123	-237 771	-237 771	-209 442
Toimintakate	-268 076	-236 771	-236 771	-209 442
221-3 (Sosiaalihuollon palvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	2 950 076	2 659 308	2 659 308	2 267 754
Kulut	-17 458 929	-17 441 050	-17 441 050	-15 255 797
Toimintakate	-14 508 853	-14 781 742	-14 781 742	-12 988 043
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	16	0	0	0
Kulut	-1 305 981	-1 437 430	-1 437 430	-768 868
Toimintakate	-1 305 965	-1 437 430	-1 437 430	-768 868
221-3				
Tuotot	2 950 092	2 659 308	2 659 308	2 267 754
Kulut	-18 764 910	-18 878 480	-18 878 480	-16 024 665
Toimintakate	-15 814 818	-16 219 172	-16 219 172	-13 756 911
241-3 (Terveyden- ja sairaanhoitopalv)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	45 651	27 633	27 633	28 357
Kulut	-23 681 042	-24 594 620	-24 594 620	-24 363 066
Toimintakate	-23 635 391	-24 566 987	-24 566 987	-24 334 709
241-3				
Tuotot	45 651	27 633	27 633	28 357
Kulut	-23 681 042	-24 594 620	-24 594 620	-24 363 066
Toimintakate	-23 635 391	-24 566 987	-24 566 987	-24 334 709
311-3 (Koulupalvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	267 700	234 400	234 400	169 480
Kulut	-7 719 016	-7 729 720	-7 729 720	-7 743 354
Toimintakate	-7 451 316	-7 495 320	-7 495 320	-7 573 874
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut	-1 853 442	-1 959 298	-1 959 298	-1 987 619
Toimintakate	-1 853 442	-1 959 298	-1 959 298	-1 987 619
311-3				
Tuotot	267 700	234 400	234 400	169 480
Kulut	-9 572 458	-9 689 018	-9 689 018	-9 730 973
Toimintakate	-9 304 758	-9 454 618	-9 454 618	-9 561 493
321-3 (Varhaiskasvatuspalvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	503 490
Kulut	0	0	0	-3 359 089
Toimintakate	0	0	0	-2 855 599

	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. LisäMR KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	0	0	0	0
Kulut				-718 599
Toimintakate	0	0	0	-718 599
311-3				
Tuotot	0	0	0	503 490
Kulut	0	0	0	-4 077 688
Toimintakate	0	0	0	-3 574 198
471-3 (Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	40 014	65 500	65 500	81 560
Kulut	-1 276 169	-1 541 131	-1 541 131	-1 293 707
Toimintakate	-1 236 155	-1 475 631	-1 475 631	-1 212 147
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	3 206	0	0	0
Kulut	-226 874	-264 583	-264 583	-256 295
Toimintakate	-223 668	-264 583	-264 583	-256 295
471-3				
Tuotot	43 220	65 500	65 500	81 560
Kulut	-1 503 043	-1 805 714	-1 805 714	-1 550 002
Toimintakate	-1 459 823	-1 740 214	-1 740 214	-1 468 442
511-3 (Tekniset palvelut)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	2 700 485	3 088 122	3 088 122	3 069 350
Kulut	-5 611 740	-6 957 157	-7 057 157	-7 145 945
Toimintakate	-2 911 255	-3 869 035	-3 969 035	-4 076 595
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	2 288 351	3 976 232	3 976 232	3 999 394
Kulut	-244 912	-322 748	-322 748	-295 772
Toimintakate	2 043 439	3 653 484	3 653 484	3 703 622
511-3				
Tuotot	4 988 836	7 064 354	7 064 354	7 068 744
Kulut	-5 856 652	-7 279 905	-7 379 905	-7 441 717
Toimintakate	-867 816	-215 551	-315 551	-372 973
590-3 (Rakennusvalvonta)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	117 442	90 500	90 500	90 500
Kulut	-153 920	-153 653	-153 653	-165 788
Toimintakate	-36 478	-63 153	-63 153	-75 288
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	18 283	0	0	0
Kulut	-4 192	-5 023	-5 023	-3 767
Toimintakate	14 091	-5 023	-5 023	-3 767
590-3				
Tuotot	135 725	90 500	90 500	90 500
Kulut	-158 112	-158 676	-158 676	-169 555
Toimintakate	-22 387	-68 176	-68 176	-79 055
650-3 (Ympäristötoimi)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	1 308 356	1 414 250	1 414 250	1 433 288
Kulut	-1 594 272	-1 715 284	-1 715 284	-1 765 593
Toimintakate	-285 916	-301 034	-301 034	-332 305

	TP 2016	TA 2017	TA 2017 sis. LisäMR KV 11.12.2017	TA 2018 KV 11.12.2017
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	3 040	2 800	2 800	2 800
Kulut	-64 954	-68 942	-68 942	-61 878
Toimintakate	-61 914	-66 142	-66 142	-59 078
650-3				
Tuotot	1 311 396	1 417 050	1 417 050	1 436 088
Kulut	-1 659 226	-1 784 226	-1 784 226	-1 827 471
Toimintakate	-347 830	-367 176	-367 176	-391 383
900-3 (Vesi- ja viemärlaitos)				
1 (Ulkoisen laskenta)				
Tuotot	1 564 922	1 743 524	1 743 524	1 723 101
Kulut	-739 876	-728 062	-728 062	-684 227
Toimintakate	825 046	1 015 462	1 015 462	1 038 874
2 (Sisäinen laskenta)				
Tuotot	142 262	150 590	150 590	148 480
Kulut	-61 044	-63 960	-63 960	-58 163
Toimintakate	81 218	86 630	86 630	90 317
900-3				
Tuotot	1 707 184	1 894 114	1 894 114	1 871 581
Kulut	-800 920	-792 022	-792 022	-742 390
Toimintakate	906 264	1 102 092	1 102 092	1 129 191
RAPORTTI YHTEENSÄ				
Tuotot	13 924 754	13 829 829	13 829 829	13 849 811
Kulut	-68 950 766	-69 839 551	-70 066 951	-71 244 587
Toimintakate	-55 026 012	-56 009 722	-56 237 122	-57 394 776

2.20 Leppävirran kuntastrategia 2018

Kuntastrategian 2018 - 2021 laatimisprosessi on käynnistetty yhdessä uuden valtuuston kanssa 9/2017 ja strategia valmistuu vuoden 2018 alussa.

Päästrategia 2017

1. Leppävirta on itsenäinen laajenevan Kuopion kaupunkiseudun kunta, joka toimii yhteistyössä talousalueensa kuntien kanssa
2. Leppävirta tarjoaa kehittyvän toimintaympäristön yrityksille ja vetovoimaiset työllistymisen ja asumisen mahdollisuudet
3. Kunnassa edistetään kuntalaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallistumisen sekä omatoimisuuden mahdollisuuksia
4. Kunta panostaa liikuntamahdollisuuksiin, hyvinvointimatkailuun ja terveyden edistämiseen

Painopistealueet 2014 - 17:

Asuminen ja elinympäristö			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
A1.	Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen	Kirkonkylän osayleiskaavaan liittyvät asemakaavat Ukonniemi - Kalmalahti -alueen maanhankinta Suoniemen kehittäminen	Uudet talot, asunnot, muuttoliike
A2.	Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Maapoliittisen ohjelman toteuttaminen	Rakentajakyselyt, myönnettyjen rakennuslupien maaseutu/taajama -suhde
A3.	Kunnan aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla	Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaativan tonttitarjonnan turvaaminen	1-2 toteutunutta kauppaa/vuosi
A4.	Toimiva ja kattava tieliikenne ja tietoliikenneverkko	Taajaman valokuituhanke, ajoneuvo- ja kevyen liikenteen tarpeiden turvaaminen ja hankkeiden asettaminen kiireellisyysjärjestykseen	Valokuituliittymämäärä, tienparannuskohteet/vuosi
A5.	Tonttien kaupaksi meneminen	Asuinkuntamarkkinoinnin jatkaminen ja sähköisessä mediassa olevan aineiston kehittäminen	Tehtyjen tonttikauppojen lukumäärä, vetovoimainen ja monipuolinen tarjonta eri hintaluokissa
A6.	Taajamaympäristön viihtyisyys	Ympäristökatselmuksot, suunnittelu yhdessä asukkaiden kanssa ja siivoustopaukset	Asukastyytyväisyyskysely, uudet asukkaat, 5 vuotta asuneet Kuntaimagotutkimukset

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
B1.	Elinkeinopolitiikka aktiivista ja joustavaa ja perustuu kunnan omaan tahtoon ja päätöksiin. Kunta tunnetaan hyvästä yritysympäristöstä ja yrityksistään	Vokkolan alueen matkailullinen ja kaupallinen kehittäminen, yhteistyö "Meidän Leppävirta" – hankkeen kanssa	Uudet yritykset/netto
B2.	Metalli / teknologiateollisuuden kilpailukyky (n. 800 työpaikkaa). Energia-tekniikka osaamiskeskittymän turvaaminen	Metalli, teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämistä ja verkostoitumista tuetaan yhteistyöhankkeisiin osallistumalla (yritykset, oppilaitokset, muut kehittämissorganisaatiot, kunta) ja järjestämällä tontteja ja toimitiloja Varkaus – Pieksämäki -seudun energiaklusterin kehittäminen yhteistyöhankkeiden avulla. Riikinnevan ekovoimalaitoshankkeen edistäminen	Uudet työpaikat
B3	Maaseudun yritystoiminnan kehittäminen	Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Kokonaistyöpaikkamäärä, investointimääräraha maaseutu yrityksille / sen käyttö%
B4.	Keskustan kaupallisten palvelujen ja keskustajaman vetovoiman kehittäminen	Keskustan alueen kaupallisten palvelujen kehittäminen. Yrityskuntamarkkinoinnin jatkaminen	Yritysten investoinnit Yleiskaava hyväksyty, asemakaavoitus vireillä, neuvotteluja uusien kaupallisten toimijoiden kanssa käynnissä
B5	Vesileppiksen matkailualueen kehittäminen edelleen hyvinvointi- ja perhematkailukohteena		Jatkuva kehitystoiminta, tapahtumamäärä, toimintojen määrän kehitys, kävijämääräkehitys, yritysten liikevaihdon kasvu, työpaikkamäärä
B6.	Työllisyyden edistäminen ja tulevaan rekrytointitarpeeseen varautuminen	Osallistutaan työllisyyttä edistäviin ja rekrytointia tehostaviin ylikunnallisiin hankkeisiin	Työllisten määrän kehitys ja työpaikkaomavaraisuus

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
C1.	Käyttötalouden ja investointien yhteensovittaminen	Talouden hallinta ja seuranta, priorisoinnit	Palvelujen saatavuus, jatkuvuus ja kustannustehokkuuden mittarit
C2.	Hyvä työnantajaimago	Jatkuva kehittäminen	Mediaseuranta / tulokset
C3.	Palvelustrategian laatiminen ja sen noudattaminen	Palvelustrategian laatiminen on tarkoituksenmukaista ajoittaa maakunta- ja soteuudistuksen kannalta 2018-19. Uuden kunnan toiminnan kokonaisvaltainen tarkastelu, kunnalle jäävät tehtävät ja resurssien suuntaaminen, maakunnan kanssa syntyvän tehtäväjaon ja vaikuttamisen mekanismit	Leppävirtalaisten maakunnalta saamien palvelujen turvaaminen / taso, seuranta
C4.	Konserniohjauksen toimivuus	Omistajan tahdon toteutuminen tytäryhteisöjen toiminnassa, tehokas hallitustyöskentely	
C5.	Tuottavuuden nostaminen	Tuottavuutta edistävien toimien jatkuva pohdinta, hyvien käytäntöjen etsiminen, benchmarkkaus	euroa/asukas euroa/työntekijä, benchmarkkaus
C6.	Palveluiden yhteensovittaminen rahoituspohjan kanssa	Palveluiden tarjonnan suuntaaminen todellisen asiakastarpeen mukaan Asiakaspalutteen systemaattinen kerääminen ja hyödyntäminen	Asiakaspalute, asiakaskyselyjen tulokset
C7.	Motivoitunut, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstösuunnittelun kehittäminen. Henkilöstön työhyvinvointia ja työssäjaksamista edistävien toimien kehittäminen. Henkilöstökoulutuksen kehittäminen	Hakijamäärät / rekrytointi, työtyytyväisyyskyselyjen tulokset

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset			
	Tavoitteet 2017	Hankkeet 2014–17	Mittarit
D1.	Kuntakonsernin talous ylijäämäinen	Konsernin osien talouden raportointi peruskunnalle, yhteiset raportointi- ja seurantakäytännöt	Peruskunta ja konsernityttäret: * Vuosikate ja sen suhde poistoihin * Veroprocentti * Lainamäärä * Suhteellinen velkaantuneisuus * Kumulatiivinen alii/lijäämä * Ulkopuolisten palvelutuottajien kustannustehokkuusmittarit
D2.	Konsernistrategian kehittäminen:* konserniohjaus, konsernirakenne, konsernin talouden tarkastelu, kuntayhtymät ja tytäryhteisö	Konserniohjeen jalkauttaminen. Hyvien yhteistyömekanismien luominen tytäryhteisöjen ja emon välillä	
D3.	Palvelusopimusten hallinta	Roolit päätöksenteossa → Kunnan kannan muodostamismekanismi, kuntayhtymä - valtuusto/ yhtymähallitus, Kysterin tilaajatoimikunta / johtokunta Kuntakonsernin tuottavuuden kehittäminen	Sopimusten toimivuus, ei oikeusriitoja tai reklamaatioita, kustannuskehitys sovituissa puitteissa

Kuntastrategian hankkeiden aikataulutus vuosina 2017 - 2018

2017	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Maaseudun yritystoiminnan monipuolistaminen ja kehittäminen yhteistyössä alan kehittäjien kanssa	Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Roolit päätöksenteossa / valtuustokauden vaihtuminen
	Lossinpelto, Juottoranta infra	Työllisyyttä edistävät hankkeet	Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Valmistautuminen maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2019 -
	Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen tiivistäminen	Keskustan alueen kaupallisten palveluiden kehittäminen	Kunnallisten palveluiden tuottamistapa maakuntauudistuksen jälkeen / valmistellaan palvelustrategia v. 2018	Kuntastrategian 2018 - 2021 laatimisprosessin käynnistäminen yhdessä uuden valtuuston kanssa
	Asuinkuntamarkkinointi ja sähköisen median hyödyntäminen			
	Uudet investointihankkeet: Palvelukeskus, alakoulu			

2018	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
	Kirkonkylän asemakaavat	Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Työllisyyttä edistävät hankkeet	Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 -
	Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen		Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kuntastrategia 2018 - 2021
	Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.			
	Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot			

	Asuminen ja elinympäristö	Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset
Jatkuva kehittäminen	<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>	<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>
	<i>Strateginen maahan- kinta</i>	<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalutteen jatkuva huomiointi</i>	
	<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämistarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	
			<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	

2.20.1 Kuntastrategian painopistealueet 2018

- Valitse alas vetovalikosta onko toteuttaja o = osallisena, pv = päävastuullinen vai - ei osallinen
- Kursiivilla koko suunnittelukauden jatkuvat tavoitteet

Asuminen ja elinympäristö	Toteuttaja						Toimet /hankkeet	Mittarit	
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	Tekniinentk.			Keski-Savon ympäristöltk.
Kirkonkylän asemakaavat	pv	-	-	-	-	o	-	Keskustaajaman ydinalueen asemakaavan hyväksyminen	Päätös 2018
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	pv	-	-	-	-	o	-	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen ja tonttien (osa) luovutus.	Tontteja valmiina luovutukseen
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	pv	-	o	o	-	o	-	Palvelukeskus Virrankoti valmis kesäkuussa 2018. Uusi alakoulu käyttöön marraskuussa 2018	
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	pv	-	o	o	-	o	-	Investoinnin toteutusmuodon (peruskorjaus / uudisrakennus) ja rahoitustavan (oma / leasing) suunnittelu Vertailun pohjalta ratkaisu toteutustavasta ja toteutussuunnitelma	Hankesuunnitelma valmis syyskuuhun 2018 mennessä
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>	pv	-	-	-	-	o	-	<i>Hankkeiden ohjaaminen maapolitiikan mukaisesti. 1.1.2018 voimassa</i>	
<i>Strateginen maanhankinta</i>	pv	-	-	-	-	o	-	<i>Aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla.</i>	
<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	pv	-	-	-	-	o	-	<i>Asema- ja yleiskaava-hankkeet: taajamien hankkeet, Konnuslahden yleiskaavan valmistelut, Suoniemi, Oravikoski</i>	

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulu- ja kulttuuriltk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	pv	-	-	-	-	0	-	Kaavoittaminen, infran rakentaminen ja ylläpito	
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	pv	-	-	-	-	0	-	<i>Alueen vetovoiman kehittäminen yrityslähtöisesti, uusien investointien, palveluiden sekä tapahtumien generointi alueelle</i>	<i>Yritysten uudet kehittämishankkeet ja investoinnit</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	pv	0	0	0	-	0	0	<i>Tilojen ja tonttien markkinointi monikanavaisesti Tilanettiä ym. hyödyntäen Asuntotonttien markkinointi- ja myyntiprosessin kehittäminen, Kotisivujen, logon ja muiden markkinointiaineistojen uusiminen</i>	<i>Tonttitarjonta Toteutuneet kaupat</i>
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	pv	-	-	-	-	0	-	<i>Tuetaan yhteistyöhankkeisiin osallistamalla (yritykset, oppilaitokset, muut kehittämisorganisaatiot, kunta) sekä järjestämällä tontteja ja toimitiloja ja verkostoitumista Varkaus – Pieksämäki seudun energiaklusterin kehittämien yhteistyöhankkeiden avulla</i>	

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	Tekninentk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Työllisyyttä edistävät hankkeet								<p>Nuoret Duuniin –hankkeen loppuessa, järjestetään työllisyysviikko Leppävirralla</p> <p>Virran Veikot –työllisyys-hankkeelle saatu jatkoa keväälle 2018</p> <p>Kartoitetaan ja kehitetään pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksia</p>	<p>Työllisyysviikon järjestäminen, työnantajahakijoiden kohtaaminen ja yhteistyön edistäminen</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn edistäminen</p> <p>Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn kartoittaminen ja tarvittaessa työkyvyttömyyseläkehakujen edistäminen</p>
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	o	pv	o	o	o	o	o	<p>Koulutussuunnitelman päivittäminen (2018) ja laatiminen uudelle toimintavuodelle (2019)</p> <p>Koulutuskorvausten hakeminen vuoden 2017 osalta</p> <p>Rekryointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen</p>	<p>Koulutussuunnitelma 2018 ajantasalla ja vuoden 2019 koulutussuunnitelma laadittu ja hyväksytty yt-elimessä joulukuuhun mennessä</p> <p>Koulutuskorvaus haettu Työttömyysvakuutusrahastolta alkuvuodesta 2018</p> <p>Rekryointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakuntauud. ja eläköitymissuunnitelmat</p>
<i>Sähköiset palvelut</i>	pv	o	o	o	o	o	o	<p><i>Työajanseurantajärjestelmän päivittäminen.</i></p> <p><i>Työterveyshuollon palveluiden sähköistäminen. Rakennuslupien hakemisen sähköisesti, avustusten sähköinen haku, sähköisten asiakaspalvelujen käyttöönotto: esim. Koulujen Wilma, Primus ja Pedanet</i></p>	<p><i>Sähköisen Kunta HR-työkalun koulutus ja käyttöönotto</i></p> <p><i>Työajanseurantajärjestelmä päivitetty ja henkilöstö koulutettu sen käyttöön vuoden 2018 aikana.</i></p> <p><i>Työterveyshuollon tarjoamien sähköisten palveluiden käyttöönotto vuonna 2018</i></p>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatk	Tekninentk.	Keski-Savon ympäristötk.		
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	o	pv	o	o	o	o	o	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen 2018.</i>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	o	pv	o	o	o	o	o	<p><i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti (Vuoden 2018 teemana työsuojelu)</i></p> <p><i>Henkilöstöstrategiset tavoitteet kuntastrategiassa</i></p> <p><i>Esimiestyön tukeminen</i></p> <p><i>Ohjeistusten ja linjausten päivittäminen</i></p> <p><i>Tyhy-toiminnan kehittäminen</i></p> <p><i>Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa</i></p> <p><i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen, pääpaino työtaturmista johtuvissa sairauspäivissä</i></p>	<p><i>Koulutukset järjestetty yhteistyössä uusien työsuojeluvaltuutettujen kanssa vuoden 2018 aikana</i></p> <p><i>Strategisten tavoitteiden asettelu ja mittarointi</i></p> <p><i>Esimiesinfojen järjestäminen, esimiehille järjestettävät koulutukset yhteistyössä lähikuntien kanssa</i></p> <p><i>Uusien ohjeistusten laatiminen ja linjausten päivittäminen tarvittavilta osin</i></p> <p><i>Palautteen kerääminen uudesta tyhytoimintamallista ja toiminnan kehittäminen tämän pohjalta</i></p> <p><i>Työterveyshuollon toimintasuunnitelman päivittäminen, työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen asiakastyytyväisyyskyselyn pohjalta</i></p> <p><i>Sairauspoissaolot -5 % vähennys vuoden 2017 tasoon, työtaturmista johtuvien sairauspäivien vähentäminen: enimmillään 200 kalenteripäivää</i></p>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja							Toimet /hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulultk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	Tekninenltk.	Keski-Savon ympäristöltk.		
Tuottavuuden edistäminen	pv	o	o	o	o	o	o	<p><i>Investointien suunnittelu ja toteuttaminen tasehallinnan näkökulmasta, Sähköisen huoltokirjan käyttöönotto</i></p> <p><i>Hallintopalveluyksikön käynnistäminen. Uuden hallinnon toimintamallin kehittäminen Tiimityön kehittäminen, Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakaslähtöisen toimintamallin rakentaminen.</i></p> <p><i>Talusojohtamisessa selvitetään sähköisten raportointityökalujen käyttöönotto (kuntamaisema)</i></p> <p><i>Hyväksytyin tasapainottamisohjelman toteuttaminen. Uusien toimitilojen tuottavuushyödyt</i></p>	<p><i>Talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen</i></p> <p><i>Tulevaisuuden investointimahdollisuuksista huolehtiminen</i></p> <p><i>Käyttötalouden kokonaishallinta</i></p> <p><i>Tasapainoinen talous kuntakonsernissa maakuntauudistuksen käynnistyessä</i></p> <p><i>Ylijäämäinen tase</i></p> <p><i>Vuosikate, vero%, lainamäärä ja suhteell. velkaantuminen kuntatalouden arviointikriteerien raja-arvoja olennaisesti paremmat</i></p>

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset								Toimet / hankkeet	Mittarit
	Kunnanhallitus	KH:n yleisjaosto	Perusturvaltk.	Koulutk.	Kulttuuri- ja vapaa-aikaltk	Tekninentk.	Keski-Savon ympäristötk.		
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	pv	o	o	o	o	o	o	Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa aktiivinen mukanaolo kuntaa koskeissa linjauksissa, Kunnan rooli sote-kiinteistöjen omistajana 2020 uudistuksen jälkeen	
Kuntastrategian 2018 - 2021	pv	o	o	o	o	o	o	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Kunnanvaltuustossa viim. kesäkuussa
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	pv	o	o	o	o	o	o	<p><i>Vokkolan alueen energia- tehokkuus selvityksen pohjalta laaditaan toteut- tamissuunnitelma ja kus- tannusarvio</i></p> <p><i>Kylpylän ja hotellin sa- neerauksen toteuttamis- vaihtoehtojen selvittämi- nen ja linjaus taloudelli- siin resursseihin sovittaen</i></p> <p><i>Konsernin organisaat- iorakennetarkastelu: yhtiörakenteen ja toimin- nallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt</i></p> <p><i>Kunnan ja konsernin energiatehokkuusselvi- tykset</i></p>	<p>Valmis 2018 loppuun mennessä.</p> <p>Valmis 2018 loppuun mennessä.</p> <p>Uusi rakenne 2019 alusta</p> <p>Energian kulutuksen pysyvä vähentäminen</p>

3 Käyttötaloulososa kunnan talousarviossa

KÄYTTÖTALOUSOSAN ESITTÄMISKAAVIO: Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja sitovuustasot

Toimielin:

- Kunnanvaltuustoon nähden sitova tavoite- ja määrärahataso

10 Kunnanhallitus
13 Kunnanhallituksen yleisjaosto
15 Tarkastuslautakunta
16 Keskusvaalilautakunta
20 Perusturvalautakunta
30 Koululautakunta
40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
50 Tekninen lautakunta
65 Keski-Savon ympäristölautakunta

Tulosalue:

- Kunnanhallitukseen nähden sitova tavoite- ja määrärahataso

101 Yleishallinto talous- ja toimistopalvelut
110 Elinkeinopalvelut
131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut
150 Tilintarkastus
160 Vaalit
211 Johtamisen tukipalvelut
221 Sosiaalihuollon palvelut
241 Terveysten- ja sairaanhoitopalvelut
311 Koulupalvelut
321 Varhaiskasvatuspalvelut
471 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
511 Tekniset palvelut
590 Rakennusvalvonta
650 Ympäristötoimi
900 Vesi- ja viemärlaitos

Vastuualue:

- Lautakuntaan nähden sitova tavoite- ja määrärahataso

1001 Yleishallinto	4711 Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto
1111 Elinkeinopalvelut	4713 Kulttuuripalvelut
1201 Talous- ja toimistopalvelut	4750 Kirjasto- ja tietopalvelut
1310 Henkilöstöhallinto ja -palvelut	4803 Nuorisopalvelut
1360 Työllisyysvarat	4853 Liikuntapaikat
1510 Tarkastustoimi	5100 Hallinto
1610 Vaalit	5115 Ostopalvelut
2101 Johtamisen tukipalvelut	5201 Maankäyttö ja mittauspalvelut
2202 Sosiaali- ja perhetyö	5301 Kunnallistekniset palvelut
2203 Varhaiskasvatus	5401 Tilapalvelut
2311 Vajaauntoisten palvelut	5402 Ateria- ja siivouspalvelut
2402 Terveyspalvelut	5910 Rakennusvalvonta
2503 Hoivapalvelut	6510 Hallinto ja yhteiset kustannukset
2601 Sairaanhoitopalvelut	6520 Ympäristönsuojelu
3011 Koulutoimen hallinto	6530 Terveysolojen valvonta
3120 Opetustoimi	6540 Eläinlääkintähuolto
	9501 Vesilaitos
	9521 Viemärlaitos
	9560 Tukipalvelut ja yhteiset kustannukset

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	2 309	144*	96	96	96
Toimintamenot	-4 852	-2 769*	-3 223	-3 223	-3 223
Toimintakate (netto)	-2 543	-2 625*	-3 128	-3 128	-3 128

*Ravintopalvelut siirtyy Teknisen lautakunnan alaisuuteen 1.1.2017.

*Logistiikkapalvelut siirtyy Kunnanhallituksen alaisuuteen 1.1.2017.

2. Toimielimen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

1) vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta; 2) vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta; 3) valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa; 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta; 5) vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta; 6) vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta; 7) huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. (Kuntalaki 39 §)

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat ja Losinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Kaavavalmistelu, tonttimarkkinointi	Tonttimarkkinoinnin käynnistyminen heti kaavatilanteen salliessa
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu, Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Hankkeiden loppuunsaattaminen	Hankkeiden rahoitusvaihtoehtojen ja laajuuden punninta huomioiden sote- ja maakuntauudistus
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman toteutus</i>	<i>Ohjelman hyväksymiskäsittely</i>	<i>Ohjelman noudattaminen käytännössä</i>
<i>Strateginen maahankinta ja Monipuolisten asumis- ja yrittämisen tarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	<i>Jatkuvaa toimintaa maanhankinnassa</i>	<i>Toteutuneet osto- ja myyntikaupat</i>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Kaavoituksen ohjaus, kunnan palvelujen aktiivinen tarjonta ja markkinointi	Tarjolla kaupallisten palveluiden tarvitsemia tontti- ja muita resursseja
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>		
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>		
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>		

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Työllistämistoimenpiteisiin suunnatut resurssit kohderyhmittäin	Työllisyyskehitys
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöjohtamisen kehittäminen	Sairauspoissaolojen hallinta, työterveysyhteistyön laatu
<i>Sähköiset palvelut</i>		
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Uudistuksen valmisteluun osallistuminen ja aktiivinen alueen asukkaiden edun valvominen	Palvelutuotannon laadun, määrän ja saatavuuden säilyminen /kehittyminen myös uudistuksen toteutuksen jälkeen
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian valmisteluprosessi ja päätöksenteko kevät 2018	Strategiaprosessin onnistuminen, osapuolten osallistaminen ja strategian käytäntöön vieminen
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Talouden ja toiminnan johtaminen ja raportointi päätöksentekoon</i>	<i>Tunnuslukujen kehitys ja reagointi niiden muutoksiin oikea-aikaisesti, konsernin tavoiteasetanta, ja seuranta ja aktiivinen myötävaikuttaminen. Vesihuollon yhtiöittämiselvitys ja päätökset, energiaselvitys ja toimenpiteet energian säästämiseksi</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella talousseurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosalue: 101 Yleishallinto ja talouspalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalue huolehtii yleis- ja taloushallinnon keskitetyistä tehtävistä koko kuntaa koskien ja tukee kunnanvaltuuston ja -hallituksen työskentelyä edellytyksiä

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	116	122*	96	96	96
Toimintamenot	-2 306	-2 354*	-2 836	-2 836	-2 836
Toimintakate (netto)	-2 190	-2 233*	- 2 741	-2 741	-2 741

*Logistiikkapalvelut siirtyi Kunnanhallituksen alaisuuteen 1.1.2017.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
----------------	---------------------------	-----------------

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
----------------	---------------------------	-----------------

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Henkilöstöpalvelujen ja -johtamisen kehittäminen	Hyvin toimiva johtamisjärjestelmä, työtyytyväisyyskyselyn tulokset
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Jatkuva kehitystyö</i>	<i>Asianhallinnan ohjelmistoratkaisu ja ohjelmistojen käyttöönotto sekä uusiutuvat työtavat ja -prosessit</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Jatkuvaa kehitystyötä, asiakaspalautteen kerääminen</i>	<i>Asiakaskokemuksen myönteinen kehittyminen</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Johtamisen kehittäminen, yhteistyö, työtyytyväisyyden seuranta ja mittaaminen</i>	<i>Henkilöstön työtyytyväisyyden kehittyminen, kehityskeskustelut 100 %</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Tiimimallin käyttöönotto hallintopalveluissa</i>	<i>Uusi toimintamalli käytössä kevään 2018 aikaan</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 → Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen	Tukipalveluiden tuottamisen tavan sopeuttaminen uuteen toimintaympäristöön, maakunnan hankkeen kehitystyössä mukana oleminen, uusien vaihtoehtojen toteutus ja palveluiden tuottamismallien valmistelu ja käyttöönotto	Tukipalvelujen oikea taso ja laatu turvattuna myös uudistuksen toteutuksen jälkeen, kustannusten hallinta

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Toimintojen huomioiminen strategiatyössä, valmisteluun osallistuminen	Strategiassa otettu kantaa tukipalveluiden tuottamisen tapaan ja tehdään se mukaisesti päätökset pidemmän aikavälin kehittämisestä

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Talouden seuranta koko konsernin tasolla. Erityisesti ostopalvelujen taloudellisuuden seuranta ja toiminnallisuus

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Talouden pohjan heikkeneminen, varautuminen reaaliaikaisella talousseurannalla ja riittävän aikainen puuttuminen poikkeamiin
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Huom! Henkilöliikenne siirtynyt keskushallintoon				
Toiminnan laajuustiedot	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Joukkoliikenne				
Seutuliput 2016 / Ely ja Walttikortti 2017				
Seutulippujen myynti, kpl	450		800	
Kuntaosuus matkakustannuksista	15 000	10 000	10 000	
Palveluliikenne				
PAL-bussi				
- ajokilometrit	88 000	75 000	75 000	
- matkustajamäärä, kpl	20 000	10 600	13 000	
- liikenteen nettomenot, €	120 000	110 000	140 000	
- kustannus/matka, €, alv 0 %	6,00	10,38	10,77	
Taksilinjat/asiointiliik. Kurjala, Näädänmaa				
- matkustajamäärä, kpl	700	300	800	
- liikenteen nettomenot, €	19 500	20 000	20 000	
- kustannus/matka, € alv 0 %	27,86	66,67		
Ostoliikenne				
Ostettuja vuoroja/koulupäivä	8	6	6	
Vuoroja yhteensä/vuosi	1 500	1 680		
Ostoiliikenteen matkustajamäärä	-	620	4 000	
	1 300			
Liikenteen nettomenot/vuosi *	37 500	40 000	40 000	
Kustannus/matka, € alv 0 %	28,85	64,52	10,00	
* teknisen toimen osa kokonaiskuluista				

	Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TA 18/ TA 17-%
1201	Toiminta- ja tunnuslukuja				
1210	Ostoreskontra	35 499			
1002	Ostolaskut/kpl	17 052	17 000	14 600	
	€/lasku	2			
	2018 alk 0,5 htv siirto tekniseltä taloustoona			19 275	
	ulk.nettomenot yhteensä	38 584	37 012	46 532	125,7 %
1210	Kirjanpito	66 601			
1003	vientien määrä	288 345	250 000	300 000	
	€/vienti	0			
	ulk.nettomenot yhteensä	86 016	86 351	87 035	100,8 %
1210	Laskutus ja perintä	32 198			
1008	Myyntilaskut/kpl	24 025	24 500	24 100	
	suoritteet (painotettu) yhteensä	24 025			
	€/suorite	1			
	ulk.nettomenot yhteensä	47 344	48 598	50 041	103,0 %
1210	Palkanlaskenta	79 565			
1005	palkkalaskelmien määrä	7 722		7 720	
	€/palkkalaskelma	10			
	ulk.nettomenot yhteensä	83 374	85 000	85 000	100,0 %
1210	Taloussuunnittelu ja rahoitus	86 296			
1006	ulk.nettomenot yhteensä	83 870	83 401	88 391	106,0 %
1212	Hallinto (keskusarkisto, tekstinkäsittely)	88 580			
	Eläkemeno päättyneistä työsuhteista			13 000	
1001	ulk.nettomenot yhteensä	83 974	70 294	71 120	101,2 %
1212	Puhelinvaihde	14 259			
1015	kiinteät lankaliittymät/kpl	105	100	9	
	vaihteenhoito ja verkkokust. €/suor				
	ulk.nettomenot yhteensä	13 440	10 870	13 487	124,1 %
1212	Postitus				
1016	suoritteet: jako postimaksujen suhteessa				
	ulk.nettomenot yhteensä	9 741	4 481	11 551	257,8 %
1212	Kassa ja neuvonta	15 593			
1017	ulk.nettomenot yhteensä	13 987	14 120	16 962	120,1 %
1220	Painatus ja kopiointi	20 066			
	suoritteet: kopioiden määrä	178 447	151 000	151 000	
	€/kopio	0			
	ulk.nettomenot yhteensä	16 961	16 926	18 951	112,0 %
1230	Tietotekniikkapalvelut				
	Yhteiset kustannukset	152 125			
	työasemien määrä (verkkoyhteys)	495	470	763	
	€/työasema	307			
	Atk-tuki/kunnantalo				
	työasemien määrä				
	€/työasema				
	Uutena 2018 alk.leasinglaittevuokrakuluvaraus			10 000	
	ulk.nettomenot yhteensä	135 047	131 833	144 806	109,8 %
1215	Osaston yhteiset kustann.	27 101			
	Eläkemeno päättyneistä työsuhteista			10 740	
	ulk.nettomenot yhteensä *	22 709	22 439	13 650	60,8 %
	Välittömät nettomenot yht.	635 047	611 325	647 526	105,9 %

Toimielin: 10 Kunnanhallitus

Tulosalue: 110 Elinkeinopalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

- Kuntastrategian mukainen oma, aktiivinen elinkeinopolitiikka ja yrityspalvelut
- Rakentava yhteistyö alueen yritysten sekä naapurikuntien kanssa alueen elinvoiman kehittämiseksi
- Matkailun kehittäminen
- Kuntamarkkinointi

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	148	22	0	0	0
Toimintamenot	-498	-415	-387	-387	-387
Toimintakate (netto)	-350	-393	-387	-387	-387

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat		
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Alueen markkinoinnin valmistelu	
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.		
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot		
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>		
<i>Strateginen maahankinta</i>		
<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämisen tarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	<i>Yritystonttien kehittämisen edistäminen</i>	<i>Tehdyt toimenpiteet, rakentamiskelpoiset tontit</i>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö

Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Yritysten tarpeiden kartoittaminen, informointi	Suunnitteluprosessin onnistuminen
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Yritysvetoiset hankkeet, uusien vetovoimatekijöiden löytäminen ja kehittäminen</i>	<i>Matkailijamäärien kehittyminen</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	<i>Uusien digitaalisten kanavien käyttöönotto</i>	<i>Uudet kanavat ja niiden käyttö</i>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	<i>TechnoGrowth 2.0 kehittämishanke ja yritysten aktivointi kehittämiseen</i>	<i>Yritysten kehittämishankkeet, yritysten osallistuminen hankkeen kehittämistoimenpiteisiin</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Yritysten kehittämisen edistäminen	Työllisyysaste
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen		
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Asiakaspalvelun uudistuksen myötä uusia palvelutapoja otetaan käyttöön</i>	<i>Käyttöön otetut uudet palvelut</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>		
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Tukipalveluiden uudistaminen, elinkeinoasiamies mukana työssä	Uudet työtavat, muutosten läpivienti
Kuntastrategia 2018 - 2021	Strategian jalkauttaminen elinkeinotoimikunta ja elinkeinotoimi	Uudet tavoitteet ja toimenpideohjelma valmiina vuoden loppuun mennessä
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Henkilöstömäärä	1,8	1,8	1,8		
Määräaikainen	1	0,4	0		
(Määräaikaisena Vesileppis- hankkeessa 31.3.2017 saakka Marko Hämäläinen)					

Toimielin: 13 Kunnanhallituksen yleisjaosto

Tulosalue: 131 Henkilöstöhallinto ja -palvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Henkilöstöasioita koskevat asiantuntijapalvelut Leppävirran kunnan hallintokunnille ja työpaikoille, keskitettyjen henkilöstöasioiden hoito. Työllisyydenhoito Leppävirran kunnassa.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	163	230	203	200	190
Toimintamenot	-1 801	-1 792	-1 821	-1 770	-1 750
Toimintakate (netto)	-1 638	-1 562	-1 618	-1 570	-1 560

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	<p>Kartoitetaan aktiivisesti lähialueella jo toimivia tai aloittavia hankkeita</p> <p>Jatketaan Virran Veikot – hanketta</p> <p>Ideoidaan ja haetaan hankerahotusta työllisyys Hankkeelle</p> <p>Organisoidaan työllisyysviikko Leppävirralla</p> <p>Yhteistyö Verson kanssa työttömien terveystarkastuksissa</p> <p>Edistetään kuntouttavan työtoiminnan osa-alueita lisäämällä ko. paikkoja Leppävirran kunnan organisaatiossa</p>	<p>Osallistutaan alueellisiin hankkeisiin mikäli tämän katsotaan edistävän Leppävirran kunnan työllisyydenhoitoa.</p> <p>Virran Veikot – hanke viety loppuun ja laadittu loppuraportti</p> <p>Toteutetaan potentiaaliset hankkeet</p> <p>Työllisyysviikko järjestetty keuhkokuivauksien yhteydessä alueen työntekijöiden kanssa</p> <p>Pilotoidaan uusi käytäntö - Ohjataan työnhakijoita hyödyntämään terveystarkastuksia</p>
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	<p>Eläköitymisennusteiden laatiminen yhteistyössä Kevan kanssa</p> <p>Koulutussuunnitelman 2018 päivittäminen</p> <p>Koulutuskorvausten hakeminen Työttömyysvakuutusrahastolta (alkuvuosi 2018)</p> <p>Koulutussuunnitelman 2019 laatiminen (loppuvuosi 2018)</p>	<p>Eläköitymissuunnitelma vuosille 2018–2021 laadittu</p> <p>Koulutussuunnitelma päivitetty vuoden loppuun mennessä</p> <p>Koulutuskorvauksia vuodelta 2017 – arvio 6.000 euroa</p> <p>Koulutussuunnitelma 2019 hyväksytty yhteistyötoimikunnassa vuoden loppuun mennessä</p>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	Rekryointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen	Rekryointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakunta- ja eläköitymissuunnitelmat
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Työajanseurannan sähköistämisen</i> <i>Sähköinen Kunta HR-työkalu</i> <i>Työterveyshuollon tarjoamien sähköisten palveluiden käyttöönotto vuonna 2018</i>	<i>Selvitetty tarpeisiin soveltuva sähköinen työajanseurannan järjestelmä vuoden 2018 aikana.</i> <i>Otettu soveltuva järjestelmä käyttöön (sekä perehdytetty henkilöstö sen toimintaan) vuoden 2018 aikana.</i> <i>Sähköisen Kunta HR-työkalun koulutus ja käyttöönotto</i> <i>Työterveyshuollon sähköisten palveluiden käyttöönotto vuonna 2018 (soveltuvilta osin)</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen 2018.</i>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa (aktiivisen tuen suunnitelman mukaiset keskustelut käyty ja ko. suunnitelman jalkauttaminen esimiesten kautta)</i> <i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti (Vuoden 2018 teemana työsuojelu)</i> <i>Työtapaturmien ehkäiseminen</i> <i>Esimiestyön tukeminen</i> <i>Tyhy-toiminnan kehittäminen</i>	<i>Sairauspoissaolopäivät -5 % vuoden 2017 toteumasta</i> <i>Koulutukset järjestetty yhteistyössä uusien työsuojeluvaltuutettujen kanssa vuoden 2018 aikana</i> <i>Max. 200 työtapaturmista johtunutta sairauspoissaolopäivää</i> <i>Esimiehille suunnattujen koulutusten järjestäminen (myös yhteistyössä lähikuntien kanssa), esimiesinfojen toteuttaminen</i> <i>Palautteen kerääminen uudesta tyhy-toimintamallista ja toiminnan kehittäminen tämän pohjalta</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →		
Kuntastrategia 2018 - 2021	Henkilöstöstrategiset tavoitteet kuntastrategiassa	Strategisten tavoitteiden asettelu ja mittarointi

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Aktiivisen tuen toimintamallin toteutuminen ja vaikuttavuus (kädyt keskustelut)

Palkanmaksuprosessin kehittäminen, palkanmaksun virheettömyys

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Pitkäaikaistyöttömien osuus => Aktivointi – ja tukitoimien lisääminen, yhteistyö työllisyystoimijoiden kanssa

Osaamisen kehittämisen ennakointi => Tarvearvio, aktiivinen ja monipuolinen kouluttaminen

Palvelutarpeiden muutos, kiristynyt taloustilanne => Talouden tasapainottamistoimien jatkaminen, henkilöstösuunnittelu

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.	391	410	400	395	390*
Henkilöstön lukumäärä yhteensä 31.12.	487	478	470	465	460*
Asukasta kunnan palveluksessa olevaa kohti	20,2	20,9	20,6	20,9	21,1
Asukasluku	9 852	9 700	9 700	9 700	9700
Henkilöstöhallinto	2	2	2	2	2

Suoritteet ja hinta	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Työllisyysvarat			
Työllisyysvaroin työllistäminen	184 785	266 000	277 200
- palkkatukea työllistämiseen	86 497	110 000	128 700
Koululaisten ja opiskelijoiden työllistäminen (jaettu hallintokunnille)	39 162	40 000	42 000
Tukeva työvalmennussäätiön työllistämispalveluihin	162 000	162 000	165 000
Työmarkkinatuen kuntaosuus (sis. työllisyyskoordinaattorin palkan)	759 347	690 030	690 124
Muut työllistämismenot (sis. Leppävirtalisen 15.000 sekä vuonna 2017 tehdyn valtuustoaloitteen pohjalta laaditun ysiluokkalaisten kesätyöllistämisen 20.000)	14 086	87 500	70 500
Alkaneet palkkatukityöpaikat	11	10	15
Koulutus			
Henkilöstön koulutus €	67 051	71 000	87 000
Koulutuskorvaus (Työttömyysvakuutusrahastolta)		- 6 000	- 8 000
Luottamushenkilöiden koulutus €	6 084	10 000	10 000
Henkilöstön koulutus €/ kunnan palveluksessa oleva	138	149	160
Työpaikkaruokailu	7 950	7 500	7 500
Tyhytoiminta	59 541	50 000	65 000
Työsuojaus			
menot	31 207	23 992	21 616
Työterveyshuolto			
menot	340 857	250 000	215 000
tulot	- 101 293	- 120 000	- 100 000

*) ei sisällä sote-henkilöstön mahdollista siirtoa

Työllisyys- ja koulutusmäärärahojen jako talousarviovuodelle 2018

Palkkatuella työllistetyn henkilöstön työllistämiseen vuodelle 2017 on varattu palkkausmenoja yhteensä 277.200 euroa. Palkkatukituloja on arvioitu kertyväksi yhteensä 128.700 euroa.

Käyttösuunnitelma:	Kuukaudet	Menot	Tulot
Henkilöstöpalvelujen koordinoitavaksi:			
- Veloitetyöllistettävät	36 kk	79.200	39.600
- Pitkäaikaistyöttömät	30 kk	66.000	29.700
Varhaiskasvatus*	8 kk	17.600	7.920
Puistotyöt*	10 kk	22.000	9.900
Kirjasto*	14 kk	30.800	13.860
<u>Palveluasuminen*</u>	<u>28 kk</u>	<u>61.600</u>	<u>27.720</u>
yhteensä	126 kk	277.200	128.700

* Työllisyysmäärärahat jaetaan suoraan hallintokunnille, jotka määrittelevät määrärahojen käytön. Talousarvion pohjaksi työllisyysmäärärahojen osalta on kerätty esimiesten näkemys palkkatukityöllistämisen mahdollisuuksista heidän vastuualueellaan.

Oppisopimusmäärärahat	Kuukaudet	Menot	Tulot
Perusturva	12 kk	29.000	
<u>Koulutoimi</u>	<u>12 kk</u>	<u>29.000</u>	<u>*</u>
yhteensä	24 kk	58.000	

* Mikäli oppisopimukseen otettava on oikeutettu palkkatukeen

Henkilöstön koulutusrahat vuoden 2018 talousarviossa

Hallinto- ja talousosasto	5.000
Perusturvaosasto	15.000
Sivistysosasto	25.000
Tekninen osasto	15.000
Luottamushenkilöiden koulutus	10.000
<u>Jakamaton (henkilöstöpalveluiden koordinoima)</u>	<u>17.000</u>
yhteensä	87.000*

Arvio Työttömyysvakuutusrahastolta saatavasta koulutuskorvauksesta: 8.000 euroa (haetaan koulutussuunnitelman 2018 pohjalta)

* Koulutusmäärärahat (pl. henkilöstöpalveluiden koordinoima osuus) jaetaan suoraan hallintokunnille, jotka määrittelevät määrärahojen käytön laadittujen koulutussuunnitelmien ja todellisen tarpeen pohjalta vuodelle 2018. Henkilöstöpalveluiden koordinoiman koulutuksen kautta järjestetään mm. ATK-koulutusta sitä työnsään tarvitseville sekä esimiehille suunnattua johtamiskoulutusta.

Toimielin: 15 Tilintarkastus**Tulosalue: 150 Tilintarkastus****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	2	2	2	2	2
Toimintamenot	-32	-31	-32	-32	-32
Toimintakate (netto)	-30	-29	-30	-30	-30

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

- Olennaisten tulojen määräytymisperusteiden ja kertymisen valvonta
- Olennaisten menojen tarkastus
- Investoinnit ja investointien rahoitusosuudet
- Sopimukset

4. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

--

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Suoritteet ja hinta	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Tilintarkastuspäivät	17	16	14
Lakisääteisen tilintarkastuksen täydentäminen, pv			
Tarkastuslautakunnan jäsenet	7	7	5
Tilintarkastajat	2	2	2

Toimielin: 16 Keskusvaalilautakunta

Tulosalue: 160 Vaalit

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien toimittamisesta vaalilainsäädännön ja muun sitä koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	0	0	32	52	-
Toimintamenot	0	-27	-32	-52	-
Toimintakate (netto)	0	-27	0	0	-

3. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Vaalijärjestelyiden sujuminen vaalilakien mukaisesti

4. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Suurimmat riskit vaalisalaisuuden vaarantuminen ja vaalien uudelleen järjestäminen valituksen johdosta. Varaudutaan koulutuksella ja työprosessin huolellisella läpiviemisellä.

5. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Äänestysalueet	9	9	9

- v. 2018 Presidentinvaali tammi-helmikuu, maakuntavaalit lokakuu (vielä auki)
- v. 2019 Eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit
- v. 2020 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2021 Kuntavaalit
- v. 2022 Ei säännönmukaisia vaaleja
- v. 2023 Eduskuntavaalit
- v. 2024 Presidentinvaali ja europarlamenttivaalit

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta**1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	2 997	2 688	2 296*	2 296	2 296
Toimintamenot	-42 715	-43 711	-40 597*	-40 597	-40 597
Toimintakate (netto)	-39 718	-41 023	-38 301*	-38 301	-38 301

2. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet joihin perusturvalautakunta osallistuu

Asuminen ja elinympäristö					Toimet / hankkeet	Mittarit
				terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut			
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	0	0	-	-	Virrankoti valmistuu kesäkuussa 2018. Tässä yhteydessä palvelukeskus Leivola suljetaan. Kehitysvammaisten päivätoimintakeskus Suvanto valmistuu Virrankodin alakertaan ja samassa yhteydessä Paasonkallion tilasta luovutaan	- Palvelukeskus otetaan käyttöön kesäkuussa 2018
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	-	-	-	0	Perusturvan hallinnosta ja Kysteristä osallistutaan terveyskeskuksen peruskorjauksen/uudisrakennuksen hankesuunnitteluun	Hankesuunnittelu kustannustietoineen valmis elokuun 2018 loppuun mennessä

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö					Toimet /hankkeet	Mittarit
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
Työllisyyttä edistävät hankkeet	0	-	-	-	<p>Osallistutaan Henkilöstöhallinnon kanssa yhteistyössä työllisyyttä edistäviin hankkeisiin</p> <p>Yhteistyö Verson kanssa työttömien terveystarkastuksissa</p> <p>Elma selvittelyt</p> <p>Edistetään kuntouttavan työtoiminnan osa-aluetta vahvistamalla ohjausta kunnan kuntouttavan työtoiminnan paikkoihin</p>	
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	0	0	0	0	<p>Eläköitymisennusteen laatiminen ja rekrytointisuunnittelu</p> <p>Koulutussuunnittelu</p>	<p>Koulutuksen suunnitelmallinen toteuttaminen</p> <p>Koulutussuunnitelma osaamiskartoitusten pohjalta</p>
<i>Sähköiset palvelut</i>	-	-	0	-	<i>Digitaalisten hoivaratkaisujen kokeilut</i>	<p>Osallitutaan Pohjois-Savossa käynnistyviin virtuaalihoivan kokeiluihin</p> <p>Oma kokeilukulttuuri esim. digisyrjäytymisen ehkäisyssä</p>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	0	0	0	0	<i>Asiakaspalautetta kerätään suunnitelmallisesti ja palaute vaikuttaa toimintojen kehittämiseen</i>	<p>Vuonna 2017 tehtyjen asiakaskyselyjen tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa</p> <p>Asiakaspalautteen kerääminen vastuualueilla, joilta se puuttuu</p>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö					Toimet / hankkeet	Mittarit
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	0	0	0	0	<i>Sairauspoissaolojen vähentäminen (aktiivisen tuen suunnitelman mukaiset keskustelut käyty ja ko. suunnitelman jalkauttaminen esimiesten kautta)</i> <i>Työtapaturmien ehkäiseminen</i> <i>Esimiestyön tukeminen</i>	Sairauspoissaolot -5 % vuodesta 2017 - aktiivisen tuen keskustelut 100 % Esimieskoulutukset Säännölliset esimiespalaverit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	-	-	-	-		

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset					Toimet / hankkeet	Mittarit
	sosiaali- ja perhetyö	vajaakuntoisten palvelut	hoivapalvelut	terveyden ja sairaanhoidon palvelut		
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	0	0	0	0	Osallistutaan sote- ja maakunta -uudistuksen valmisteluun	
Kuntastrategian 2018 - 2021	-	-	-	-		
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	-	-	-	-		

Tulosalue: 211 Johtamisen tukipalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalueen tehtävänä on huolehtia perusturvalautakunnan päätöksenteon edellytyksistä sekä osaston hallinnosta. Huolehditaan henkilöstön työhyvinvoinnista ja osaamisesta

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	1	1	0	0	0
Toimintamenot	-269	-238	-209	-209	-209
Toimintakate (netto)	-268	-237	-209	-209	-209

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Taloudellisuus, talouden seuranta

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Koko perusturvalautakunnan talouden osalta merkittävin riski on palvelutarpeiden ennakoimattomuus/väärä arviointi. Vuoden 2018 talousarvio on rakennettu tiukasti vuoden 2017 syksyn tiedossa olevan palvelutarpeen pohjalle. Riskinä on talousarvion ylittyminen, lautakunta seuraa talouden toteutumista jokaisessa kokouksessaan ja päättää taloutta tasapainottavista toimenpiteistä. Riski on myös koulutetun ja osaavan työvoiman saatavuus erityisesti määräaikaisiin tehtäviin.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja

Perustiedot henkilöstömäärä	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Henkilöstömäärä	1,75	1,75	1,55	1,55	1,55
Hallinto	1	1	1	1	1
Toimistopalvelut	0,75	0,75	0,55	0,55	0,55

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta**Tulosalue: 221 Sosiaalihuollon palvelut****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue järjestää ja tuottaa palvelut kuntalaisille:
– sosiaali- ja perhetyössä
– vajaakuntoisten palveluissa
– hoivapalveluissa

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	2 950	2 659	2 268*	2 268	2 268
Toimintamenot	-18 765	-18 878	-16 025*	-16 025	-16 025
Toimintakate (netto)	-15 815	-16 219	-13 757*	-13 757	-13 757

*Varhaiskasvatus siirtyy Koululautakunnan alaisuuteen ja tulosalueelle 321 1.1.2018

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet**4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018**

Talousseuranta
Yksityisten sosiaalipalvelujen valvonta

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen oikea arviointi
Talouden seuranta kuukausittain ja raportointi poikkeamista ja niiden taustalla olevien syiden selvittäminen ja mahdollinen ratkaiseminen.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja tulosalue 221

Perustiedot	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstömäärä, josta	182,07	189,07	123,69
Sosiaali- ja perhetyö	10,65	9,65	9,15
Varhaiskasvatus	66,38	69,38	0
Vajaakuntoisten palvelut	7,04	7,04	8,04
Hoivapalvelut	98	103	106,5

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää sosiaalityön, perheneuvolan ja perhetyön palvelut kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	479	156	129	129	129
Toimintamenot	-4 263	-3 361	-3 708	-3 708	-3 708
Toimintakate (netto)	-3 784	-3 205	-3 579	-3 579	-3 579

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Osallistutaan Henkilöstöhallinnon kanssa yhteistyössä työllisyyttä edistäviin hankkeisiin Yhteistyö Verson kanssa työttömien terveystarkastuksissa Elma selvittelyt Edistetään kuntouttavan työtoiminnan osa-alueita vahvistamalla ohjausta kunnan kuntouttavan työtoiminnan paikkoihin	- kuntouttavan työtoiminnan päivät - Kunnan kuntouttava työtoiminta - Kelan työmarkkinatuen mak-suosuus
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Kerätty asiakaspalaute huomioidaan palvelujen kehittämisessä</i>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Esimiestyön tukeminen</i>	<i>Osallistutaan esimiestyöhön</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Työnjaon kehittäminen</i>	

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Osallistutaan erityisesti perhekeskustoiminnan kehittämiseen maakuntauudistuksessa	
Kuntastrategia 2018 - 2021	Osallistutaan	

Kunnanvaltuuston talousarviokäsittelyssä kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti pöytäkirjan lisämäärärahas-
ta lastensuojelun ennaltaehkäiseviin tukitoimiin 60 000 €. Talousarvion loppusummaa ei muutettu vaan kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti antaa asian perusturvalautakunnan valmisteltavaksi.
Perusturvalautakunta tekee lisämäärärahaesityksen lastensuojelun ennaltaehkäiseviin tukitoimiin 60 000 € maaliskuun 2018 loppuun mennessä (+60 000 € ikäihmisten kotihoidon osalta).

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Ostopalvelusopimukset

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Palvelutarpeen arviointi; Talousarviossa ei ole varauduttu palvelutarpeen lisäykseen sosiaalityössä sekä lastensuojelu että vammaispalvelu on varattu syksyn 2017 mukaisesti. Sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin varautuminen on haasteellista. Talousarviossa pysyminen edellyttää ostopalvelujen maltillista käyttöä ja oman toiminnan jatkuvaa kehittämistä. Pienen yksikön haavoittuvuus

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2202 Sosiaali- ja perhetyö			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstömäärä	10,65	9,65	9,15
Tulosityksikkö: 2205 Sosiaalityö			
Kustannuspaikat 2206, 2207, 2210, 2211, 2212, 2219			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimeentulotuki			
Toimeentulotukiruokakunnat	445	170	300
Menot €/ruokakunta	2 607,19	2 115,90	1041,87
Nettomenot /ruokakunta	1 611,52	1660,02	885,21
Lastensuojelu			
Lastensuojeluilmoitusten lkm	199	160	220
Avohuollon asiakkaat vuoden aikana	90	90	90
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 31.12.	11	10	13
Hoitopäivät	4 453	3650	4745
Jälkihuollossa olevat	13	15	15
Päihdepalvelut			
Avohoitokäynnit	170	200	200
Laitoskuntoutus hoitopäivät	92	50	150
Vammaispalvelut			
Asiakkaat vuoden aikana	263	270	270
kuljetuspalveluasiakkaat	211	200	200
Lastenvalvoja			
Isyys-, elatus-, huolto- ja tapaamisoikeus sop.	188	150	190
€/sopimus	175,08	220,43	
isyiden selvityksiä	24	30	30
elatus- ja huoltosopimuksia	164	120	160
Vastuualue: Perheneuvolatyo			
Kustannuspaikka 2360			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstömäärä			
Perheneuvola	2	2	2
Asiakkaita vuoden aikana	110	100	100
€/asiakas	1 263,16	1 334,98	1 481,21
Vastuualue: Perhetyö			
Kustannuspaikka 2380			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstömäärä	1	1	1
Kustannukset	42 360	46 297	46 434
Asiakaskäynnit	237	300	280
Asiakasperheet vuoden aikana /	13	20	20
Menot /asiakas	3 258,46	2 314,85	2 321,70

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon palvelut kehitysvammaisille ja mielenterveyskuntoutujille

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	171	162	189	189	189
Toimintamenot	-3 611	-3 952	-4 049	-4 049	-4 049
Toimintakate (netto)	-3 440	-3 790	-3 859	-3 859	-3 859

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Virrankodin valmistuessa päivätoiminta alkaa päivätoimintakeskus Suvannossa, toimintaa kehitetään monipuoliseen työtoiminnan suuntaan ja edelleen kotiin annettavaa tukea kehitetään	- toimintasuunnitelma -Omavalvontasuunnitelma -Uusi yksikkö toimii suunnitellusti ja entisestä kehittyneesti

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan kuntouttavan työtoiminnan paikka kehitysvammaisten päivätoimintakeskuksessa vähintään yhdelle	- Kuntouttavassa työtoiminnassa
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Koulutussuunnitelma osaamiskartoituksen pohjalta uutta toimintaa tukemaan	-Koulutuspäivät 2/työntekijä
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautteen pohjalta suunnitellaan uuden yksikön toiminta</i>	<i>vuonna 2017 kerätty asiakaspalute näkyy uuden yksikön toimintasuunnitelmassa</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Kuntalaiset oikeiden palvelujen piirissä</i>	<i>Asumispalvelujen kehittäminen Intervallitarpeisiin Asiakkaiden siirtyminen kevyempiin palveluihin aina kun se on tarkoituksen mukaista</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Ostopalvelusopimukset

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Ostopalveluvaltaisella vastuualueella riskinä talousarvion ylittyminen ennakoimattomien palvelutarpeiden seurauksena.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2311 Vajaakuntoisten palvelut			
Tulosityksikkö: 2312 Kehitysvammahuolto			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstömäärä			
Avohuollon ohjaaja		0	0
Paasonkallio	7,04	7,04	8,04
Avohuollon ohjaus			
Avohuollon asiakkaat	88	89	91
kuntoutusohjaus	75	60	150
poliklinikkakäynnit	136	130	130
Päivä- ja työtoiminta			
Paasonkallion käyttöpäivät / kokopäivä	4 516	4 450	4500
Paasonkallion iltapäivähoitopäivät	820	690	850
meno/käyttöpäivä	78,9	83,02	84,36
päivätoiminnan ostopalvelupäivät	63	40	70
Päivä- ja työtoiminta Vaalijalassa	1 228	800	1370
Avotyötoiminnassa asiakkaita	4	4	4
Perhehoito			
perhehoitopäivät	829	766	1131
perhelomituspäivät	17	20	20
Asumispalvelut			
Palveluasumispaikat	37	40	39
Asumispäivät	13 016	14 487	14 066
nettomeno/pvä	144,76	123,19	124,97
Asumispalveluasiakkaat Vaalijala	2	2	2
Laitoshoito (Vaalijala)			
Laitoshoitoasiakkaat 31.12. (jatkuva)	4	4	3
Laitoshoitopäivät; sis. tilapäisen	1 777	1 845	1 315
Menot /laitoshoitopäivä	269,71	249,32	298,86
Tulosityksikkö: 2363 Mielenterveyden tukeminen			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Mt-päivätoiminta			
(ostopalvelut Ukonhattu ry:ltä, Mt tuki ry:ltä)			
Kustannukset	86 560	85 650	87 650
Asiakkaat; Mt-tuki ry kotikuntoutus	41	40	40
Ukonhattu ry; päivätoiminta	21	22	20
/asiakas	1 396,13	1 381,45	1 460,83
Psyk. Asumispalvelut			
Palveluasumisasiakkaat 31.12.	21	23	25
hoitopäivät (sis.intervallit)	7 954	8 539	9 125
Nettomeno/asumispäivä	86,83	93,16	91,14
Menot €/asiakas	32 887,57	38 661	38 053,92
Tukiasukkaat	2	2	2

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastuualue järjestää ja tuottaa sosiaalihuollon asumispalveluiden palvelut ikääntyneille kuntalaisille sekä kotihoidon palvelut apua ja hoivaa tarvitseville kuntalaisille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	1 754	1 799	1 949	1 949	1 949
Toimintamenot	-6 816	-7 432	-8 268	-8 268	-8 268
Toimintakate (netto)	-5 061	-5 633	-6 319	-6 319	-6 319

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Virrankoti valmistuu kesäkuussa, samaan aikaan Leivola suljetaan	-Vanhusten asumispalvelupaikat lisääntyvät kuudella

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan kuntouttavan työtoiminnan paikkoja hoivapalveluissa	vähintään 3 kuntouttavan työtoiminnan paikkaa
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kotihoidon kokonaisanalyysin pohjalta toimenpiteet - Palveluohjaus - Hoito- ja palvelusuunnitelmat	- välitön työaika nousee
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Digitaaliset hoivakokeilut</i>	- osallistutaan maakunnallisiin digihoivakokeiluihin - Kannettavien kirjausvälineiden kehittäminen kotihoitoon
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautteen ja HaiPro- ilmoitusten systemaattinen läpikäynti</i>	
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen yhteistyössä työterveyshuollon kanssa</i> <i>Esimiestyön tukeminen</i> <i>Tyhy-toiminnan kehittäminen</i>	<i>Sairauspoissaolot -10 % vuoden 2017 tasosta</i> <i>- Aktiivisen tuen keskustelut käyty 100 %</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Palvelusetelin käyttö palvelujen hankinnassa</i>	<i>Oman toiminnan / palvelusetelien optimaalinen hyödyntäminen</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Osallistutaan maakuntauudistuksen valmisteluun	
Kuntastrategia 2018 - 2021	osallistutaan	

Kunnanvaltuuston talousarviokäsittelyssä kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti pöytäkirjan lisämäärärahas-
ta ikäihmisten kotihoitoon 60 000 €. Talousarvion loppusummaa ei muutettu vaan kunnanvaltuusto
päättyi yksimielisesti antaa asian perusturvalautakunnan valmisteltavaksi.

Perusturvalautakunta tekee lisämäärärahaesityksen ikäihmisten kotihoidon osalta 60 000 € maaliskuun 2018
loppuun mennessä. (+60 000 € lastensuojelun ennaltaehkäiseviin tukitoimiin.)

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Kotihoidon kehittämistoimenpiteiden jatkaminen. Vastuualueen työyksikköjen henkilöstömitoitus, osaamisen
arviointi ja kehittäminen. Toiminnan menojen seuranta.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Osaavan ja koulutetun työvoiman saanti. Varaudutaan huolehtimalla hyvästä työnantajaimagosta ja hyvästä
perehdyttämisestä.

Avainhenkilöiden vaihtuminen. Varaudutaan kuten edellä.

Ikäihmisten lisääntyvä hoitaminen vuodeosastoilla, jos asumispalvelupaikkoja ei ole riittävästi. Varaudutaan
lisäämällä kotihoitoa ja asumispalvelupaikkoja.

Hoivakustannusten kasvu ikäihmisten määrän noustessa. Varaudutaan muuttamalla toimintatapoja ja/sekä
tarkastelemalla palveluja kriittisesti.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2503 Hoivapalvelut			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstömäärä	98	102,5	106,5
Tulosyksikkö : 2501 Hoivapalvelut hallinto			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Hallinto	1	1	1
Varahenkilöstö	3	3	3
Tulosyksikkö: 2410 Kotihoitopalvelut			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstö/kotihoitopalvelut	38	38	38
Henkilöstö/päivätoiminta	2	2	2
Kotipalvelun asiakkaat vuoden aikana	633		
- Kotipalvelu		244	251
- Kotisairaanhoido		446	393
Palveluseteliasiakkaat	46	69	69
Päiväosaston asiakkaat	86	82	84
Omaishoidontukiasiakkaat	82	120	105
Sotaveteraanit			22
Sotainvalidit		10	9
Nettomeno/kuntalainen	513	187	201
Tulosyksikkö: 2520 Asumispalvelut			
Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstömäärä	54	58,5	62,5
Tehostetun asumispalvelun paikat (sis vuorohoitopaikat)	87	110	103
Asumisvuorokaudet	29 712	30 320	37 595
Vuorohoido/lyhytaikainen asuminen	2 043	1800	1 920
Asumispalvelut ostopalveluna, päivät	365		
- Kokkola		365	365
Palvelusetelit			17
Asiakkaat, jotka odottavat asumispaikkaa ko. ajankohtana	22	22	20
Nettomeno/asumisvrk	79	77	89
HOIVAPALVELUT			
Käyttömenot	6 815 689	7 432 173	8 273 126
Käyttötulot	1 754 389	1 798 269	1 948 977
Nettomeno/kuntalainen	513,73	580,81	645,32

Toimielin: 20 Perusturvalautakunta**Tulosalue: 241 Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut****1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Tulosalue järjestää terveyden- ja sairaanhoitopalvelut kuntalaisille. Terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu on Pohjois-Savon sairaanhoitopiirillä, jonka liikelaitos Kysteri tuottaa perusterveydenhuollon palvelut. Sairaanhoitopalvelut kuntalaisille tuottaa pääosin Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Varkauden kaupunki.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	46	28	28	28	28
Toimintamenot	-23 681	-24 595	-24 363	-24 363	-24 363
Toimintakate (netto)	-23 635	-24 567	-24 335	-24 335	-24 335

Vastuualue: 2402 Terveyspalvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Terveydenhuollon palvelut tuottaa kuntalaisille Kysteri-liikelaitos. Kuntastrategian mukaiset tavoitteet kysteri-liikelaitoksen osalta määritellään vuosittain kunnan ja Kysteri-liikelaitoksen välillä laadittavassa palvelusopimuksessa. Kysteri-liikelaitos määrittelee itse operatiiviset tavoitteensa huomioiden kuntien väliset palvelusopimukset.

Vuoden 2018 palvelusopimuksen tärkeimmät toiminnalliset tavoitteet ovat edelleen päiväaikaisen vastaanotto toiminnan toiminnan hyvän saatavuuden ja saavutettavuuden ylläpitäminen, todettujen hyvien käytäntöjen käyttöönotto ja pitkäaikaishoidon edelleen vähentäminen vuodeosastoilla. Lisäksi tavoitteena on kuntouttavan toiminnan ylläpitäminen ja tehostaminen ja alueen väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhteistyössä kuntien kanssa. Henkilöstön osaamistasojen kuvaukset pyritään saattamaan loppuun vuoden 2018 aikana ja samalla vahvistaa suunnitelmallisesti henkilöstön osaamista. Talouteen ja toimintaan liittyvää raportointia edelleen kehitetään.

Kysterin palvelujärjestelmän tavoitteena on turvata palvelujen saatavuus ja saavutettavuus. Tavoitteena on myös tukea palveluiden tuottamisessa kuntien kotihoidon ja muun sosiaali-toimen sekä erikoissairaanhoidon tarkoituksenmukaista toimintaa ja keskinäistä työnjaon porrastusta. Palvelujen rahoitustason tulee vastata kuntien taloudellisia mahdollisuuksia huomioiden kuitenkin lainsäädännön edellyttämät vaatimukset.

Kysteri toimii kumppanuudessa kuntien kanssa kehitettäessä terveellistä ja turvallista väestön hyvinvointia edistävää elin- ja asuinympäristöä ja vastattaessa kansanterveystyön ennaltaehkäisyn haasteisiin.

Palvelujen tuottamistapojen kehittämisellä pyritään parantamaan tuottavuutta ja varautumaan ikärakenteen muutokseen sekä työvoiman saatavuuden turvaamiseen. Työntekijöiden sitoutumista ja osaamisen ylläpitämistä edesautetaan. Palveluprosessien kehittämisessä pyritään hyödyntämään uutta informaatioteknologiaa.

Muutosta ja kehittämistyötä vaativat osa-alueet:

1. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen, liikkuvuus ja tehtäväkuvien tarkennukset
2. Palvelurakenteen ja lähipalveluiden arvioiminen sekä olosuhteiden hallinta
3. Sähköisten ydinjärjestelmien hallitseminen ja tiedonhallinta
4. Digitalisaatio ja ICT - ratkaisut
5. Toiminnan laadun, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden mittaaminen

(Lähde: Kysterin palvelusopimus vuodelle 2017)

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-9 366	-9 330	-8 624	-8 624	-8 624
Toimintakate (netto)	-9 366	-9 330	-8 624	-8 624	-8 624

Vastuualue: 2402 Terveydenhoitopalvelut							
Ostot Kysteriltä TA 2017				Ostot Kysteriltä TA 2018			
Tuotteet	kpl	€	Yhteensä	Tuotteet	kpl	€	Yhteensä
Avohoito			3 814 220	Avohoito			3 613 740
Fysioterapia				Fysioterapia			
yksilökäynnit	1 020	102	104 040	yksilökäynnit	1 000	102	102 000
ryhmät	400	102	40 800	ryhmät	350	102	35 700
apuvälinekäynnit	290	26	7 540	apuvälinekäynnit	400	59	23 600
Kouluterveydenhuolto	2 600	51	132 600	Kouluterveydenhuolto	2 500	51	127 500
Lastenneuvola	1 550	51	79 050	Lastenneuvola	1 340	51	68 340
Äitiysneuvola	1 050	51	53 550	Äitiysneuvola	900	51	45 900
Sairaanhoitajan vast				Sairaanhoitajan vast			
käynnit	14 000	40	560 000	käynnit	14 500	40	580 000
puhelinkontaktit	10 500	7	73 500	puhelinkontaktit	10 800	7	75 600
sh.ryhmät	200	40	8 000	sh.ryhmät	200	40	8 000
Lääkärinvastaanotto				Lääkärinvastaanotto			
käynnit	15 000	131	1 965 000	käynnit	13 600	131	1 781 600
puhelinkontaktit	3 200	14	44 800	puhelinkontaktit	2 750	14	38 500
Mielenterveydsto	2 000	105	210 000	Mielenterveydsto	1 900	115	218 500
Puheterapia	600	93	55 800	Puheterapia	600	93	55 800
Psykologi	-			Psykologi	-		
Päivystys	2 300	157	361 100	Päivystys	2 150	157	337 500
Erikoisl. kons.	360	329	118 440	Erikoisl. kons.	350	329	115 200
Vuodeosasto			4 118 000	Vuodeosasto			3 616 350
lyhyt hoito	16 000	168	2 688 000	lyhyt hoito	12 000	185	2 220 000
pitkäaikaishoito	11 000	130	1 430 000	pitkäaikaishoito	9 630	145	1 396 350
Suun terveydenhoito			1 003 000	Suun terveydenhoito			1 035 000
hammaslääkäri	10 350	80	828 000	hammaslääkäri	11 000	80	880 000
suuhygienisti	3 500	50	175 000	suuhygienisti	3 100	50	155 000
yhteensä			8 935 220	yhteensä			8 265 090

Vastuualue: 2601 Sairaanhoitopalvelut**1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Vastuualue hankkii lainmukaiset erikoissairaanhoidon, ensihoidon ja muun sairaanhoidon palvelut. Kuntastrategialla ei voida suoranaisesti ohjata lakisäateisten sairaanhoitopalvelujen tuottamista. Kunnat osallistuvat kuntayhtymien tavoiteasetteluun toimimalla osaltaan kuntayhtymien hallinnossa.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	46	28	28	28	28
Toimintamenot	-14 315	-15 265	-15 739	-15 739	-15 739
Toimintakate (netto)	-14 269	-15 237	-15 711	-15 711	-15 711

3. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit**VASTUUALUE: 2601 Sairaanhoitopalvelut**

Pohjois-Savon SHP (=KYS), Varkauden sairaala, muut erikoissairaanhoidon sairaalat, muut sairaalat

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
KYS			
Toimintatuotot	0	0	0
Toimintakulut	11 836 758	12 889 315	13 082 650
(sis.netto menot	11 836 758	12 889 315	13 082 650
Toiminta			
Hoitopäivät	6 970		
Hoitojaksot	1 614		
Avohoitokäynnit	14 472		
Leikkaukset	667		
Jonossa	107		
Ensihoito			
toimintakulut	469 499	470 000	490 000
Varkaus			
Toimintakulut	1 704 549	1 600 000	1 800 000
Hoitopäivät	1 119		
Hoitojaksot	149		
Avohoitokäynnit	2 389		
Leikkaukset	109		
Muu erikoissairaanhoito			
Toimintakulut	67 873	120 000	80 000
Muut sairaalat (Matti ja Liisa koti, kuntoutuskoti Oiva, Kuel siirt. palvelusuhteet)			
Toimintakulut	236 638	185 267	182 869
Toimintatuotot	28 854	27 633	28 357
Nettomeno	207 515	157 634	154 512

Toimielin: 30 Koululautakunta

Tulosalue: 311 Koulupalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Perusopetuksen tehtävänä on auttaa lasta kasvamaan hänen omien kehitysedellytystensä pohjalta itsetun-
noltaan vahvaksi yhteiskuntakelpoiseksi yksilöksi, kasvattaa hänet jatko-opintoihin kykeneväksi, kulttuuripe-
rintöään arvostavaksi, avarakatseisesti kansainvälisyyteen ja monikulttuurisuuteen suuntautuvaksi, ihmiso-
keuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa kunnioittavaksi ja ympäristön suhteen vastuuntuntoiseksi ihmi-
seksi.
Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ih-
misiksi sekä yhteiskunnan jäseniksi. Koulutus antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten
sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot. Lisäksi tuetaan
opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana. Yhteiseen
päämäärään päästään yhteistyössä nuorten ja heidän kotiensa kanssa.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	268	234	169	169	169
Toimintamenot	-9 573	-9 689	-9 731	-9 731	-9 731
Toimintakate (netto)	-9 305	-9 455	-9 561	-9 561	-9 561

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuun- saattaminen: Palvelukeskus, ala- koulu.	Uusi 0-6 luokkien koulu kirkonky- lään valmistuu syksyllä 2018.	Uudistuneen opetussuunnitelman mukaiset toimintaympäristöt
B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Uuden koulun ja matkailutoimijoi- den yhteistyön kartoitus (esim. leirikoulutoiminta)</i>	
C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittämi- nen	Yhteistyön lisääminen varhaiskas- vatuksen kanssa. Osaamiskartoitusten toteuttami- nen ja koulutussuunnitelman laa- timinen 2018 – 2025.	Osaamiskartoitusten tulokset Valmis koulutusohjelma
Sähköiset palvelut	Peda.net, O365, Multi- Primus/Wilma tehokäyttöön kou- luissa, KOSKI-palvelun käyttöön otto	Koulujen verkkosivujen näkyvyys, kartoitus tiedonkulun ja tiedonke- ruun toteutumisesta
Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi	Oppilaiden, huoltajien ja yhteis- työtohojen osallisuuden lisäämi- nen koulutyön suunnittelussa ja	Palautekysely

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	toteutuksessa.	
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Henkilöstörakenteen kokonaistarkastelu ja pitkän tähtäimen suunnittelu. Osaamisen kehittäminen muuttuvissa olosuhteissa.	Määräaikaisuuksien osuus Sairauspoissaolojen seuranta Työtyytyväisyyskysely Koulutukset
Tuottavuuden edistäminen	Opetusjärjestelyjen, koulukuljetusten ja tehtäväkuvien tarkastelu	Muutokset nykyiseen rakenteeseen.

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Maakuntauudistuksen valmisteluun osallistuminen.	
Kuntastrategia 2018 - 2021	Strategiatyöhön osallistuminen.	

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Tieto- ja viestintäteknologisten opetusvälineiden ja -taitojen kehittäminen sekä uusien opetussuunnitelmien jalkauttaminen ja päivittäminen.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Yksittäisten koulu kiinteistöjen sisäilmaongelmat

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosityksikkö: 3121 Perusopetus

Opetusryhmien keskokoot alakouluissa lv 2018/19	Oppilaita yht.	Alakouluja
vuosiluokat 1-6 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	596
3-opettajainen koulu	14 oppilasta/ryhmä	128
5-opettajainen koulu	14 oppilasta/ryhmä	71
6-opettajainen koulu	17 oppilasta/ryhmä	102
Alapihan koulu	18 oppilasta/ryhmä	280
Opettajia, rehtori yhteensä 44		

Opetusryhmän keskikoko Kivelän koulussa lv 2018/19	Oppilaita yht.	Luokkia
vuosiluokat 7-9 keskimäärin	16 oppilasta/ryhmä	300
7.lk	15 oppilasta/ryhmä	90
8.lk	16 oppilasta/ryhmä	113
9.lk	16 oppilasta/ryhmä	97
Opettajia, rehtori yhteensä 33		

Erityisen tuen luokkamuotoinen opetus lv 2018/19	Ea	Eb	Ec	7 - 9 lk.
Opetusryhmien koot Tietolan ja Kivelän kouluissa				
Tietola	7	6	5	
Kivelä				10
Opettajia yhteensä 3 (Tietola)				

Toiminta ja tunnuslukuja	lv 2015–16	lv 2016–17	lv 2017–18
Peruskoulun kokonaisoppilasmäärä (1-9.lk)	910	899	
Koulukuljetuksessa oppilaita	426	429	
Erityistä tukea saavat oppilaat	40	44	
* luokkamuotoinen opetus	19	27	
* integroidut	21	17	
Peruskoulun päättäneet	110	104	
Leppävirran lukioon menneet	33	34	
Opettajien lukumäärä	77	80	

3121 perusopetuksen kustannukset (sis.aamu/ip-toi 3300 tulosityksikkö)	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintamenot yhteensä, €	8 403 900	8 524 754	8 606 438
Toimintatuotot yhteensä, €	205 511	234 400	123 480
Toimintakate, €	8 198 389	8 290 354	8 482 958

Tulosityksikkö: 3611 Lukiokoulutus

	lv 2016–2017	lv 2017–2018
Lukion tuntikehys	237	
Keskiarvoraja	7,0	
Oppilasmäärä 1. vuosikurssi	35	
Oppilasmäärä 2. vuosikurssi	32	
Oppilasmäärä 3. vuosikurssi	46	
Oppilasmäärä 4. vuosikurssi	3	
Yhteensä	116	
aineopiskelijat	1	
Kurssien min/ max -koot	max	max
Opiskelijaa/ryhmä	30	

Toiminta- ja tunnuslukuja	lv 2015–16	lv 2016–17	lv 2017–18
Lukion oppilasmäärä	131	116	
Lukion päättäneet (kevät + syksy yht.)	kevät 41	arvio 43	
Opetustuntien kokonaismäärä	171	180	
Voimavarat:			
Opettajien lkm + rehtori	10	11	
Muu henkilökunta	1	1	
huom. tilapalvelu			

3611 lukiokoulutuksen kustannukset	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintamenot yhteensä, €	1 082 916	1 102 450	996 954
Toimintatulot yhteensä, €	62 189	0	46 000
Toimintakate, €	1 020 727	1 102 450	950 954

Vastuualue: 3011 Koulutoimen hallinto**1. Koululautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-86	-62	-128	-128	-128
Toimintakate (netto)	-86	-62	-128	-128	-128

Vastuualue: 3120 Opetustoimi**1. Koululautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	268	234	169	169	169
Toimintamenot	-9 487	-9 627	-9 603	-9 603	-9 603
Toimintakate (netto)	-9 219	-9 393	-9 434	-9 434	-9 434

Toimielin: 30 Koululautakunta

Tulosalue: 321 Varhaiskasvatuspalvelut

1.1.2018 alk. (ennen tulosalueella 221)

Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtävänkuvaus:

Vastuualue järjestää ja tuottaa varhaiskasvatuspalveluita (päivähoito ja esiopetus, lasten kotihoidontuki ja yksityisen hoidon tuet) kunnassa asuville lapsiperheille.

2. Perusturvalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	545	542	503	503	503
Toimintamenot	-4 075	-4 133	-4 078	-4 078	-4 078
Toimintakate (netto)	-3 529	-3 591	-3 574	-3 574	-3 574

3. Lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Omenatarhan esiopetuksen siirto uudelle alakoululle syksyllä 2018.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet		
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Varhaiskasvatus- ja koulupalveluiden yhteissuunnittelu.	Osaamiskartoitusten ja koulutus-suunnitelman laadinta kaikille.
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Mahdollisimman järkevästi hyödynnetään olemassa olevia järjestelmiä. Palvelunohjausjärjestelmän käyttäjäkysely.</i>	<i>Tehdään keväällä 2018..</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautekysely</i>	<i>Tehdään keväällä 2018.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sairauspoissaolojen seuranta</i>	<i>Säännölliset tapaamiset TTH:n kanssa, väh. 2 x vuodessa. Työtyytyväisyys-/ motivaatiokysely.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Osallistutaan uudistustyöhön.	Mukanaolo työryhmissä.
Kuntastrategia 2018 - 2021	Mukana laatimassa kunnan uutta strategiaa.	Vähintäänkin oltu mukana kahdessa kuntastrategiaa edistävässä tapaamisessa/asiassa.
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Tiedonkulku / viestintä osaston sisällä.
--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Merkittävin riskitekijä palvelutarpeen ennakointi lyhyellä ja pidemmällä aikavälillä. Palvelutarpeella oleellinen vaikutus henkilöstötarpeeseen sekä investointien tarkoituksenmukaisuuteen. Riskiin varaudutaan henkilöstön liikuteltavuudella, toimipisteiden välisellä sijaistamisella sekä muuttoliikkeen ja syntyvyyden seurannalla.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: 2203 Varhaiskasvatus			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Päivähoito (sis.toimistovirk.)	66,38	69,38	67,6
Tulosityksikkö: 2220 Varhaiskasvatuksen hallinto			
Kp2230			
Henkilöstömäärä	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Hallinto (tstovirk siirto tukipalveluista)	1,6	1,6	1,3
Tulosityksikkö: 2231 Perhepäivähoito			
Henkilöstömäärä	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Perhepäivähoito	14,65	15,65	15
Ryhmäperhepäivähoito, pph hoitajan kotona, kolmiperhehoito			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Perhepäivähoitopaikat	55	56	56
hoitopaikka/meno	11 246,84	11 908,94	
Tulosityksikkö: 2250 Päiväkodit			
Henkilöstömäärä	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Päiväkodit	37,68	41,68	41
Erityislastentarhanopettaja	1	1	1
Päiväkodit Kirkonkylä, Sorsakoski, Viitosvinttiöt, Timola ja Omentarhan osapäivähoito eo.			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Päivähoitopaikat	234	230	235
hoitopaikka/meno	8 945,27	9 192,75	
Alle 3-vuotiaita lapsia hoidossa	45	45	
3-6 vuotiaita lapsia hoidossa	147	130	
Esioppilaita osapäivähoidossa	73	72	
Tulosityksikkö: 2260 Esiopetus			
Esiopetus			
Henkilöstömäärä	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Esiopetus	11,45	9,45	9,3
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Esiopetus lapset, 31.12.	111	112	100
pelkästään esiopetuksessa	36	91	
Esiopetuspaikka/meno	5 606,55	6 210,73	
Tulosityksikkö: 2280 Lastenhoidon tuki			
Toiminta ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kotihoidontukimenot	402 949	410 000	361 000
Hoidettavat lapset 31.12.	118	116	
euroa/lapsi	3 414,82	3 534,48	
Yksityisen hoidon tukimenot (sis. tuen kuntalisän)	211 946	230 000	230 000
Hoidettavat lapset 31.12	43	43	
euroa/lapsi	4 928,98	5 348,84	

Toimielin: 40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tulosalue: 471 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on kehittää, edistää ja järjestää monipuolista kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjontaa kuntalaisille. Palveluista 2/3 tuotetaan itse (hallinto, kulttuuri, kirjasto, nuoriso, liikuntapaikat), 1/3 ostetaan palvelutuottajilta (liikuntapalvelut, kansalaisopisto, etsivä nuorisotyö). Lisäksi tuetaan esim. avustuksilla ja neuvonnalla kuntalaisille mm. harrastuspalveluita järjestäviä toimijoita.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	43	66	82	82	82
Toimintamenot	-1 503	-1 806	-1 550	- 1 550	- 1 550
Toimintakate (netto)	- 1 460	-1 740	- 1 468	-1 468	- 1 468

Vastuualue: 4711 Kulttuuri- ja vapaa-aikahallinto

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastaa Leppävirran kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikasektorin avustuksista, ostopalveluista, hankkeista, yhdistys-, kylä- ja ystävyyskuntatyöstä sekä tulosalueen johdosta ja hallinnosta.

Avustukset: Leppävirran kunta tukee kylien, liikunnan, kulttuurin ja yleishyödyllisten toimijoiden työtä avoimesti haettavilla avustuksilla. Kunta tukee lisäksi uimala- ja kylpyläpalveluita sekä alle 18-vuotiaiden jäävuoroja avustuksilla, jotka myönnetään Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:lle. Eri-ikäisten kuntalaisten harrastuksia tuetaan kunnan maksuosuudella mm. kansalaisopistotoimintaan ja taiteen perusopetukseen.

Muilta hankitut palvelut: Liikuntapalvelut hankitaan kunnan tytäryhtiö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy:ltä. Kansalaisopistopalvelut (vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä) toteutetaan yhteistyössä Sisä-Savon kansalaisopiston kanssa. Taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä musiikin ja tanssin alalla toteutetaan yhdessä Soisalo-opiston kanssa. Lastenkulttuuripalveluita hankitaan lastenkulttuurikeskus Versolta. Etsivän nuorisotyön ja nuorten starttipajan palvelut hankitaan Tukeva-säätiöltä.

Hankkeet: Ulkopuolisia resursseja haetaan aktiivisesti omiin ja yhteistyökumppanien kanssa toteutettaviin hankkeisiin. Kylä- ja yhdistyspalvelut: 3. sektorin toimijoiden yhteistyötä ja palveluja kehitetään (tiedotus, neuvonta, avustusten kehittäminen, yhdistysfoorumi). Ystävyyskuntatyö: Toimintamallin päivittäminen.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	0	28	28	25	25
Toimintamenot	- 186	-892	-625	-630	-630
Toimintakate (netto)	- 186	-864	-597	-605	-605

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Virran Veikot -hanke jatkuu 2018 Tulosalueen tavoitteena tarjota tuetun työllistymisen tai harjoittelujen mahdollisuuksia eri toiminnoissaan.	Pitkäaikaistyöttömien työkyvyn edistäminen 1 htv (henkilötyövuosi)
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Rekrytointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen	Rekrytointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakunta-uudistus ja eläköityminen
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Avustusten sähköinen haku, sähköisten asiakaspalvelujen käyttöönotto ja edelleen kehittäminen</i>	<i>Kaikki avustusmuodot myös sähköisesti haettavissa</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakaslähtöisen toimintamallin rakentaminen</i>	<i>Suunnittelu tulosalueen 2020 tehtävämuutokseksi aloitettu</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin organisaatorakenne-tarkastelu: yhtiörakenteen ja toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.</i>	<i>Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana. Pitkäjänteisen kehittämissuunnitelman valmistelu aloitettu.</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Palvelutuottajien sopimukset (suunnittelu, laatu, seuranta, talouden toteuma talousarvion mukaisena).

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Riskitekijä: Henkilöstömuutokset. Varautuminen: Toimintavarmuuden kehittäminen.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Avustukset €/as.	9,7 (7,4)*	9,1	11,9
Haettavat avustukset yhteensä	104 320*	89 650	116 650
Liikunta	33 650	33 650	33 650
Kylät	23 300	30 000	57 000
Muut (kulttuuri, eläkeläis- ja vammaisjärjestöt, muut)	15 570	18 000	18 000
Sponsorointi (tuki tapahtumille)		8 000	8 000
Kulttuuripalkinto	500	500	500
Ei haettavat avustukset yhteensä	31 300	31 300	31 300
Uimala/kylpyläpalvelujen tuki	25 000	25 000	25 000

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Alle 18-vuotiaiden jäävuorotuki	6 300	6 300	6 300
Ostopalvelusopimukset yhteensä	406 964	685 800	
Liikuntapalvelut	230 548	501 500	200 000
Kansalaisopistopalvelut yhteensä	176 416	153 000	153 000
Vapaa sivistystyö	111 744	101 000	101 000
Taiteen perusopetus, yleinen oppimäärä	16 684	14 000	14 000
Taiteen perusopetus, laaja oppimäärä	44 988	32 500	32 500
Lastenkulttuurikeskus Verso	3 000	5 500	5 500
Etsivän nuorisotyön palvelut yhteensä		31 300	38 400
Etsivä nuorisotyö		14 500	18 000
Nuorten starttipaja		16 800	20 400

*Luku sisältää 27 000 € (kylien liikuntapaikat) ja 7 000 € (Soisalo-opiston aiheuttamat kustannukset) määrälliset erityisavustukset . Vertailukelpoinen luku 72 520 € ja 7,4 €/asukas

Vastuualue: 4713 Kulttuuripalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Edistää, tukee ja järjestää kulttuuripalveluita kuntalaisille yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vastaa kotiseutumuseosta, kunnan taidekokoelmasta ja vuosittaisista kulttuuritapahtumista (mm. itsenäisyyspäivä, veteraanitilaisuudet, kotiseutujuhla).

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-186	-57	-69	-70	-70
Toimintakate (netto)	-186	-57	-69	-70	-70

3. Valtuuston ja lautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kotiseutumuseon kokoelma- ja historiatietojen saavutettavuuden kehittäminen (kirjaston kotiseutukokoelma, Finna)</i>	<i>2017 aloitettu aineiston sähköiseen muotoon siirtäminen jatkuu</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Kulttuuritapahtumien ja – palvelujen koordinoinnin kehittäminen (sisäiset asiakkaat, yhdistykset)</i>	<i>Asiakaskysely / kehittämishanke yhdessä sisäisten asiakkaiden tai yhdistysten kanssa</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Talouden toteuma. Tapahtumaturvallisuus. Kotiseutumuseon kokoelmaturvallisuus.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Kokoelmat: olosuheriskit kotiseutumuseon säilytystiloissa.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Vastuualue: **4750 Kirjasto- ja tietopalvelut**

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tehtävänä on ylläpitää uudistuvaa ja monipuolista kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan sekä tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	23	21	35	30	30
Toimintamenot	-531	-551	-555	-520	-520
Toimintakate (netto)	-509	-530	-516	-490	-490

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tulosalueen tavoitteena tarjota tuetun työllistymisen tai harjoittelujen mahdollisuuksia eri toiminoissaan.	2 htkk
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Rekrytointitarpeiden ennustaminen ja varautuminen	Rekrytointisuunnittelu 5-10 v aikajänteellä huomioiden maakuntauudistus ja eläköityminen
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Sähköisen työajanseurantajärjestelmän käyttöönotto</i> <i>Verkkokirjaston käyttäjäystävällisyyden ja saavutettavuuden lisääminen</i>	<i>Kirjaston kokoelma Finnaan ja oma Finna-hakupalvelu</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Osallistuminen valtakunnalliseen asiakaskyselyyn</i> <i>Kotipalvelun vakiinnuttaminen</i>	<i>Osallistuminen valtakunnalliseen asiakaskyselyyn</i> <i>Kotipalveluasiakkaiden määrä</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön osaamisen vahvistaminen täydennyskoulutuksella</i>	<i>Koulutuspäivät / htv</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakaslähtöisen toimintamallin rakentaminen</i>	<i>Suunnittelu vastuualueen 2020 tehtävämuutokseksi aloitettu</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Palauttamattoman aineiston perintä. Aineiston hävikin ehkäiseminen (ilkivalta, varastaminen) esim. kameravalvonnalla.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset, vaikea saada lyhytaikaisia sijaisia. Varautuminen: varajärjestelyt, tehtäväkuvien ja palveluvalintojen päivitys. Toimintavarmuuden kehittäminen tavoitteena.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kokoelmat, kpl/1000 as	8 773	8 800	8 600
Lainat, kpl	177 902	180 000	170 000
Fyysiset käynnit, kpl	101 135	98 000	98 000
WWW-käynnit verkkokirjastossa, kpl	22 847	22 500	22 500
Asiakastietokoneet (nettiyhteys), kpl	9	9	9
Kirjahankinnat, kpl	3 758	3 500	3 500
Muut kirjastoaineistohankinnat, kpl	659	700	700
Poistot, kpl	5 849	3 600	3 600
Ääni- ja kuvatallenteet	10 088	10 000	10 500
Lehtivuosikerrat, kpl	234	230	230
Tehokkuus ja taloudellisuus			
Aineistokustannukset €/asukas	8,59	10,00	10,10
Lainan hinta €/laina	2,91	2,90	3,15
Nettomenot €/asukas	52,01	52,5	52,5
Taloudellisuus = (aineistokulut + henkilöstökulut) / (lainat + käynnit)	1,30	1,32	1,50
Resurssit			
Vakituinen henkilöstö	6,75	6	6
Määräaikainen henkilöstö (työllistetyt, harjoittelijat)	1,48	0,7	0,17
Tilat m ²	1 020	1 020	1 020

Vastuualue: 4803 Nuorisopalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Nuorisopalvelujen tarkoituksena on edistää leppävirtalaisten nuorten hyvinvointia ja vahvistaa nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Nuorisopalveluja toteutetaan monialaisesti yhteistyössä paikallisten viranomaisten, nuorten ja nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat leppävirtalaiset.

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 201	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	1	2	2	0	0
Toimintamenot	-197	-157	-159	-160	-160
Toimintakate (netto)	-196	-155	-157	-160	-160

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tarjotaan vastuualueelta tuetun työllistämisen ja harjoittelun mahdollisuuksia sekä nuorten määräaikaista kesätöitä	Htkk/vuosi
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Koulutussuunnitelman laatiminen erityisesti huomioiden uuden henkilöstön tarpeet ja vuoden 2019 muutosten edellyttämän osaamisen kehittäminen	
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Sähköisten palvelujen edelleen kehittäminen mm. sähköinen ilmoittautuminen/leirit ja kerhot. Nuorisovaltuuston sähköiset palvelut/oma kotisivu Nuorten tieto- ja neuvontapalvelun kehittäminen tiedonsaannin ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi (digitaalisen nuorisotyön verkkokurssi 16.1.18 Leppävirralla/Savon nuorten tieto- ja neuvontatyön toteuttamana)</i>	<i>Sähköinen ilmoittautuminen käytössä toukokuun alussa Kotisivu käytössä keväällä 2018</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaspalautteen huomioiminen harrastuspalvelujen suunnittelussa nuorille (mm. kerhotoiveet) Yhteistyön mahdollisuuksien edistäminen perusopetuksen kanssa/nuorisotyö koulussa (mm. liikunnalliset välitunnit, katusovittelutyö, oppilashuoltotyö). Päiväleirien tarjoaminen kylien nuorille nuorisopalvelujen omana työnä. Monipuolisten teemailtojen tar-</i>	<i>Nuorisopalvelut integroitu koulutoimeen 2019 alussa Toteutuneiden leiripäivien ja osanottajien määrä Toteutuneiden tapahtumien ja</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<i>joaminen kylien nuorille yhteistyössä 3. sektorin kanssa. Asiakaslähtöisten harrastepalvelujen tarjoaminen kylien nuorille harrastustoiminnan tuen kautta.</i>	<i>osanottajien määrä Nuorten harrastuspalvelujen sijainti kunnan alueella, osallistujamäärät</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön osaamisen vahvistaminen huomioiden vuoden 2019 muutokset toiminnassa. Tehtäväkuvien päivitys huomioiden henkilöstömuutokset.</i>	
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Nuorisopalvelut antavat asiantuntija-apua tulosalueen erityisnuorisotyön ostopalveluihin/etsivä nuorisotyö, starttipaja.</i>	<i>Etsivään nuorisotyöhön 1) ilmoitetut henkilöt 2) tavoitetut henkilöt, joista toimenpiteisiin ohjautuneiden määrä (%).</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sairauspoissaolot, sairauspoissaolojen seuranta ja varhainen puuttuminen.
Työvuorosuunnitelma, toteutunut suunnitelman mukaan.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Äkilliset sairastumiset ja pitkät poissaolot. Osaamisen kehittäminen ja jakaminen.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Nuorisotilakäynnit, kpl	11 668		
Kerhot, kpl	21	19	19
Päiväleirit, kpl	9	8	8
Retket, kpl	1	1	1
Kurssit, kpl	2	1	1
Muita tilaisuuksia, kpl	16	16	16
Nuorisotyön nettomeno/as	19,89	15,98	15,81
Nuorisotyön kokonaismenot/as	19,99	16,19	16,02
Resurssit			
Vakituinen henkilöstö	3,4	3	3
Määräaikainen henkilöstö (esim. työllistetyt, harjoittelijat)	0	0	4htkk
Nuorisotilojen lukumäärä (sis. vuokratilat)	2	1	1

Vastuualue: **4853 Liikuntapaikat**

1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Vastaa kunnan liikuntareitteihin ja -alueisiin liittyvistä kustannuksista ja vuokraa liikuntapalveluihin käytettäviä tiloja tekniseltä toimelta. Muut liikuntapalvelut tuottaa kunnan tytäryhtiö Virkistysuimala Leppäkerttu Oy (palvelu kuvattu vastuualueessa 4711).

2. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	19	15	17	15	15
Toimintamenot	-344	-148	-145	-150	-150
Toimintakate (netto)	-325	-133	-129	-135	-135

3. Valtuuston ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Tulosalueen tavoitteena tarjota tuetun työllistymisen tai harjoittelujen mahdollisuuksia eri toiminoissaan.	2 htkk
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Tilojen ja käyttövuorojen sähköinen haku, sähköisten asiakaspalvelujen käyttöönotto ja edelleen kehittäminen</i>	<i>Sähköiset palvelut: Latujen kunnan sekä tilojen ja alueiden käyttövuoro-tilanteen reaaliaikainen seuranta verkossa, LIPAS-tietokannan päivitys</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Konsernin organisaatorakenteen tarkastelu: yhtiörakenteen ja toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.</i>	<i>Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Ostopalvelusopimukset. Kustannusten ja vaikuttavuuden seuranta.

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Vuoden 2017 henkilöstömuutokset edellyttävät muutoksia toiminnan järjestämisessä ja palveluvalinnoissa. Varautuminen: Palveluvalinnat. Sähköisten palvelujen ja sopimusohjauksen kehittäminen. Rajapintojen selkeyttäminen kunnan ja palvelutuottajan organisaatiossa. Yhteistyön kehittäminen 3. sektorin kanssa.

Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Ylläpidettävät liikuntapaikat, alueet ja rakennukset:			
Urheilu- ja pallokentät, kpl	9	9	9
Luistelualueet ja kaukalot, kpl	2+8	2+8	2+8
Uimalat	3	3	3
Hiihtoladut, km	110	110	110
Kuntoilureitit, km	30	30	30
Moottorikelkkareitit, km	56	56	56
Muut ylläpidettävät alueet: laavut	4	4	4
Monitoimikentät	4	4	4
Liikuntapaikat, -alueet ja -rakennukset, €	111 378	148 043	145 140
Liikuntapaikkojen nettomenot €/as	11,3	13,6	13

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta**1. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	6 832	9 049*	9 031	9 031	9 031
Toimintamenot	-6 816	-8 231*	-8 354	-8 354	-8 354
Toimintakate (netto)	16	818*	677	677	677

*Ateria – ja siivouspalvelut siirtyy teknisen lautakunnan alaisuuteen 1.1.2017.

*Logistiikkapalvelut siirtyy Kunnanhallituksen alaisuuteen 1.1.2017.

2. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

Asuminen ja elinympäristö	Toteuttaja						Toimet /hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilipalvelut	vesi- ja viemäritaitos	rakennusvalvonta		
Kirkonkylän asemakaavat	o	pv	o	o	o	o	Keskustaajaman ydinalueen asemakaavan hyväksyminen	Päätös 2018
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	o	pv	pv	-	pv	o	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen ja tonttien (osa) luovutus.	Tontteja valmiina luovutukseen
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	o	o	o	pv	o	o	Palvelukeskus Virrankoti valmis kesäkuussa 2018. Uusi alakoulu käyttöön marraskuussa 2018	Vastaanottokatsemukset
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	o	o	o	pv	o	o	Investoinnin toteutusmuodon (peruskorjaus / uudisrakennus) ja rahoitustavan (oma / leasing) suunnittelu Vertailun pohjalta ratkaisu toteutustavasta ja toteutussuunnitelma	Hankesuunnitelma valmis syyskuuhun 2018 mennessä
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapolitiittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>	o	pv	-	-	-	o	<i>Hankkeiden ohjaaminen maapolitiittian mukaisesti. 1.1.2018 voimassa</i>	<i>Maapolitiittian toteuttaminen</i>
<i>Strateginen maahankinta</i>	-	o	-	-	-	-	<i>Aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla.</i>	<i>Etuosto-oikeuden käytön tarkastaminen ja muiden alueiden arvioiden tekeminen. Esityksien valmistelu hallinnolliseen käsittelyyn.</i>
<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	o	pv	o	-	o	o	<i>Asema- ja yleiskaava-hankkeet: taajamien hankkeet, Konnuslahden yleiskaavan valmistelut, Suoniemi, Oravikoski</i>	<i>Kaavojen eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä.</i>

Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö	Toteuttaja						Toimet /hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemäriaitos	rakennusvalvonta		
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	o	pv	o	-	o	o	Kaavoittaminen, infran rakentaminen ja ylläpito	Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen.
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	-	o	-	-	-	-	<i>Alueen vetovoiman kehittäminen yrityslähtöisesti, uusien investointien, palveluiden sekä tapahtumien generointi alueelle</i>	<i>Yritysten uudet kehittämishankkeet ja investoinnit</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	-	pv	-	-	-	-	<i>Tilojen ja tonttien markkinointi monikanavaisesti Tilanettiä ym. hyödyntäen. Asuntotonttien markkinointi- ja myyntiprosessin kehittäminen, Kotisivujen, logon ja muiden markkinointiaineistojen uusiminen.</i>	<i>Tonttitarjonta</i> <i>Toteutuneet kaupat</i>
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	-	pv	-	-	-	-	<i>Tuetaan yhteistyöhankkeisiin osallistumalla (yritykset, oppilaitokset, muut kehittämisorganisaatiot, kunta) sekä järjestämällä tontteja ja toimitiloja ja verkostoitumista Varkaus – Pieksämäki seudun energiaklusterin kehittämien yhteistyöhankkeiden avulla</i>	<i>Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen.</i>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja						Toimet /hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemärlaitos	rakennusvalvonta		
Työllisyyttä edistävät hankkeet	o	o	o	o	o	o	Työllistävät hankkeet, henkilöiden työllistäminen	Osallistuminen työllistämällä henkilöitä.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	o	o	o	o	o	o	Koulutussuunnitelman päivittäminen (2018) ja laatiminen uudelle toimintavuodelle (2019) Koulutuskorvausten hakeminen vuoden 2017 osalta	Koulutussuunnitelma 2018 päivittäminen ja 2019 laatiminen vastuualueittain.
Sähköiset palvelut	o	o	o	o	o	o	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	<i>Lupapiste.fi käyttöönotto ja tiejaoston sähköiset lomakkeet. Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen / asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	o	o	o	o	o	o	<i>Asiakaskyselyn toteuttaminen 2018.</i>	<i>Osallistutaan koko organisaation kyselyn järjestämiseen.</i>
<i>Työssäjakaminen, työhyvinvointi</i>	o	o	o	o	o	o	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetyksi (Vuoden 2018 teemana työsuojelu)</i> <i>Henkilöstöstrategiset tavoitteet kuntastrategiassa</i> <i>Esimiestyön tukeminen</i> <i>Aktiivinen yhteistyö työterveyshuollon kanssa</i> <i>Sairauspoissaolojen ehkäiseminen, pääpaino työtapaturmista johtuvissa sairauspäivissä</i>	<i>Koulutukset järjestetty yhteistyössä uusien työsuojeluvaltuutettujen kanssa vuoden 2018 aikana</i> <i>Strategisten tavoitteiden asettelu ja mittarointi</i> <i>Esimiesinfoihin osallistuminen</i> <i>Työterveyshuollon toimintasuunnitelman päivittäminen, työterveyshuoltoyhteistyön kehittäminen asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta</i> <i>Sairauspoissaolot -5 % vähennys vuoden 2017 tasoon, työtapaturmista johtuvien sairauspäivien vähentäminen: enimmillään 200 kalenteripäivää</i>

Kunnalliset palvelut ja henkilöstö	Toteuttaja						Toimet /hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemäriaitos	rakennusvalvonta		
Tuottavuuden edistäminen	0	0	0	0	0	0	<p><i>Investointien suunnittelu ja toteuttaminen tasehallinnan näkökulmasta,</i></p> <p><i>Sähköisen huoltokirjan käyttöönotto</i></p> <p><i>Hallintopalveluyksikön käynnistäminen. Uuden hallinnon toimintamallin kehittäminen, Tiimityön kehittäminen,</i></p> <p><i>Valmistautuminen kunnan tehtävämuutokseen 2020 alusta; työnjaon ja nykyaikaisen, asiakaslähtöisen toimintamallin rakentaminen.</i></p>	<p><i>Talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.</i></p> <p><i>Tulevaisuuden investointimahdollisuuksista huolehtiminen.</i></p> <p><i>Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.</i></p> <p><i>Käyttötalouden kokonaishallinta</i></p>

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset	Toteuttaja						Toimet / hankkeet	Mittarit
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemäriaitos	rakennusvalvonta		
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	0	0	0	0	0	0	<p>Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa aktiivinen mukanaolo kuntaa koskevissa linjauksissa, Kunnan rooli sote-kiinteistöjen omistajana 2020 uudistuksen jälkeen</p>	<p>Lähtötietojen toimittaminen sote – valmisteluun.</p>
Kuntastrategia 2018 - 2021	-	-	-	-	-	-	<p>Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.</p>	<p>Osallistuminen kuntastrategian laatimiseen.</p>

Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset	Toteuttaja					Toimet / hankkeet	Mittarit	
	hallinto, ostopalvelut	maankäyttö- ja mittaus	kunnallistekn. palvelut	tilapalvelut	vesi- ja viemärlaitos			rakennusvalvonta
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	-	0	-	0	-	-	<p><i>Vokkolan alueen energia- tehokkuusselvityksen pohjalta laaditaan toteut- tamissuunnitelma ja kus- tannusarvio</i></p> <p><i>Kylpylän ja hotellin sa- neerauksen toteuttamis- vaihtoehtojen selvittämi- nen ja linjaus taloudelli- siin resursseihin sovittaen</i></p> <p><i>Konsernin organisaat- iorakennetarkastelu: yhtiörakenteen ja toimin- nallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt: Liikunnan ja virkistysalu- eiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudel- leenjärjestelyt; kehittä- mistarpeiden selvittämi- nen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.</i></p> <p><i>Kunnan ja konsernin energiatehokkuusselvi- tykset</i></p>	<p><i>Valmis 2018 loppuun mennessä.</i></p> <p><i>Valmis 2018 loppuun mennessä.</i></p> <p><i>Uusi rakenne 2019 alusta</i></p> <p><i>Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätoksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana</i></p> <p><i>Energian kulutuksen pysyvä vähentäminen</i></p>

Tulosalue:**511 Tekniset palvelut****1. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)**

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	4 988	7 064	7 069	7 069	7 069
Toimintamenot	-5 857	-7 280	-7 442	-7 442	-7 442
Toimintakate (netto)	-868	-216	-373	-373	-373

Vastuualue: 5100 Hallinto, 5115 ostopalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Johdetaan toimialan palvelujen järjestämisen ja tuottamisen suunnittelua ja toteutusta sekä tuotetaan taloushallinnon, suunnittelun ja toimistotyön palveluja. Toiminnan perustana ovat toimintayksiköiden tarpeet kehittää kuntaa hyväksi ja turvalliseksi asua, liikkua ja toimia järjestämällä ja tuottamalla tätä tukevia palveluja.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5100	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	14	12	1	1	1
Toimintamenot	-219	-235	-565	-565	-565
Toimintakate (netto)	-205	-223	-564	-564	-264

Vastuualue 5115 ostopalvelut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	36	0*	0	0	0
Toimintamenot	-786	-574*	-578	-578	-578
Toimintakate (netto)	-750	-574*	-578	-578	-578

*Logistiikkapalvelu siirtyi Kunnanhallituksen alaisuuteen 1.1.2017. Palo- ja pelastustoimen menot tässä.

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja etene- minen hallinnollisessa käsittelyssä
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja etene- minen hallinnollisessa käsittelyssä
Investointihankkeiden loppuun- saattaminen: Palvelukeskus, ala- koulu.	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja etene- minen hallinnollisessa käsittelyssä
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Hallinnollinen käsittely.	Hankkeiden valmistelu ja etene- minen hallinnollisessa käsittelyssä

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittä- minen	Koulutussuunnitelman päivittäminen (2018) ja laatiminen uudelle toimintavuodelle (2019) Koulutuskorvausten hakeminen vuoden 2017 osalta	Koulutussuunnitelma 2018 päivittäminen ja 2019 laatiminen vastuualueittain.
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalve-</i>	<i>Nettisivujen ajantasaisuus.</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<i>luita.</i>	
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i>	<i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti</i>	<i>Osallistutaan koulutuksiin.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Hallintopalveluyksikön käynnistäminen. Uuden hallinnon toimintamallin kehittäminen, Tiimityön kehittäminen,</i>	<i>Toimistotehtävien kehittäminen: tiimimalliin siirtyminen.</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Logistiikkapalvelu siirtyi Kunnanhallituksen alaisuuteen 1.1.2017. Leppävirran kunta aloittaa tarkistamaan kiinteistöverorekisteritiedot. Hanke tehdään pääosin ostopalveluna. Palvelun kustannukset on lisätty käyttötalouteen. Hanke jatkuu suunnitelmavuosille. Tarkistuksen myötä kiinteistöverotuotot lisääntyvät.

Toiminta- ja tunnuslukuja 5100				
Perustiedot	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Henkilöstön määrä				
Kuukausipalkkalaiset (tsto, rak.valv)	13	14	13	12
Kuukausipalkkaiset (ateria,siiv.,kiint.,vesil	20	49	50	55
Tuntipalkkaiset, lkm, koko tekn.toimi	8	6	6	0
	41	69	69	67
Toiminnan laajuustiedot				
Joukkoliikenne				
Seutuliput 2016 / Ely ja Walttikortti 2017				
Seutulippujen myynti, kpl	338	0	0	0
Kuntaosuus matkakustannuksista	10 215	10 000	0	0
Palveluliikenne				
PALI-bussi				
- ajokilometrit	65 740	75 000	0	0
- matkustajamäärä, kpl	10 770	10 600	0	0
- liikenteen nettomenot, €	106 596	110 000	0	0
- kustannus/matka, €, alv 0 %	9,90	10,38	0,00	0,00
Taksilinjat/asiointiliik. Kurjala, Näädänmaa				
- matkustajamäärä, kpl	290	300	0	0
- liikenteen nettomenot, €	24 050	20 000	0	0
- kustannus/matka, € alv 0 %	82,93	66,67	0,00	0,00
Ostoliikenne				
Ostettuja vuoroja/koulupäivä	8	6	0	0
Vuoroja yhteensä/vuosi	1 496	1 680	0	0
		620	0	0
Asiointiliikenteen matkustajamäärä				
Liikenteen nettomenot/vuosi *	40 700	40 000	0	0
Kustannus/matka, € alv 0 %	28,85	64,52	0,00	0,00

Vastuualue: 5201 Maankäyttö- ja mittauspalvelut**1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Maankäyttö ja mittauspalvelut tulosalue vastaa kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, maanhankinnasta, maanluovutuksesta, maa- ja metsätiloista sekä kartasto-, mittaus- ja paikkatietopalveluista. Maa- ja metsätilat: kunnan omien metsien hoito ja puun myynti. Haja-asutusalueiden yksityisteiden kunnossapidon avustaminen ja tiekuntien opastaminen yksityistielain mukaisissa asioissa.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5201	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	748	720	698	698	698
Toimintamenot	-661	-673	-615	-615	-615
Toimintakate (netto)	87	47	83	83	83

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Keskustaajaman ydinalueen asemakaavan hyväksyminen	Päätös 2018
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen ja tonttien (osa) luovutus.	Tontteja valmiina luovutukseen
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>	<i>Hankkeiden ohjaaminen maapoliittikan mukaisesti. 1.1.2018 voimassa</i>	<i>Maapolitiikan toteuttaminen</i>
<i>Strateginen maahankinta</i>	<i>Aktiivinen maanhankinta strategisesti tärkeillä alueilla.</i>	<i>Etuosto-oikeuden käytön tarkastaminen ja muiden alueiden arvioiden tekeminen. Esityksien valmistelu hallinnolliseen käsittelyyn.</i>
<i>Monipuolisten asumis- ja yrittämisentarpeiden vaatiman tonttitarjonnan turvaaminen</i>	<i>Asema- ja yleiskaava-hankkeet: taajamien hankkeet, Konnuslahden yleiskaavan valmistelut, Suoniemi, Oravikoski</i>	<i>Kaavojen eteneminen hallinnollisessa käsittelyssä: Konnuslahden osayleiskaavaluonnos, Oravikoski ja Suoniemi hyväksymiskäsittelyyn.</i>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Kaavoittaminen, infran rakentaminen ja ylläpito	Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen. VT5 kehittämisen vaatimat kaavat: yleiskaavan päivitys.
<i>Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen</i>	<i>Maankäytön suunnittelu</i>	<i>Osallistuminen hankkeisiin asiantuntijana.</i>
<i>Kunta- ja yritysmarkkinoinnin uudistaminen, digitaalisten markkinointikanavien hyödyntäminen markkinoinnissa</i>	<i>Tilojen ja tonttien markkinointi monikanavaisesti Tilanettiä ym. hyödyntäen Asuntotonttien markkinointi- ja myyntiprosessin kehittäminen,</i>	<i>Tonttitarjonta Toteutuneet kaupat</i>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	<i>Kotisivujen, logon ja muiden markkinointiaineistojen uusiminen.</i>	
<i>Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen</i>	<i>Yritystonttien järjestäminen</i>	<i>Keskustaajaman asemakaavamuutoksen hyväksyminen.</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Henkilöiden työllistäminen	Puisto ja metsähoito: työllistää 1-3 henkilöä
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	<i>Tiejaoston sähköiset lomakkeet.</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i>	<i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti</i>	<i>Osallistutaan koulutuksiin.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>		

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	<i>Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.</i>	<i>Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana. Pitkäjärjestyksen kehittämissuunnitelman valmistelu aloitettu.</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tapaturmariskit mittaus- ja metsätoissa

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Henkilöstömäärä	7,2	6,0	6	
Asemakaava-alue, ha	975	990	1 000	
Ranta-asemakaava-alue, ha	3 957	3 850	3 850	
Yleiskaava-alue, km ²	697	715	715	
Asuintontteja myynnissä	59	100	100	
Myydyt /vuokratut uudet omakotitalotontit, asemakaavan ulkopuoliset alueet kpl		5	5	
Myydyt / vuokratut uudet omakotitalotontit asemakaava-alueet kpl	2	2	12	
Myydyt / vuokratut rivitalotontit /kerrostalotontit tms.	-	1	1	
Rakennettujen vuokratonttien myynti kpl	2	4	4	
Muut rakennuskäyttöön myytyt / vuokratut alueet	6	3	3	

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
(esim. T-alueet) kpl				
Maan hankinta kpl	3	3	3	
Maan hankinta ha	1,88	10	15	
Rakennustonttien vuokratuotto (euroa)	130 093	135 000	135 000	
Kartoitus ha I	10	10	10	
Paalutus kpl				
– tontit kpl	15	15	15	
– rakennukset kpl	10	15	15	
Pohjakartta (pinta-ala, hehtaaria)	2 625	1 900	1 900	
Kunnallistekniikan mittaus km/tehty	tehty	10	10	
Asiakasneuvonta/kaavoitus ja mittaus / kpl	5 700	4000	4 000	
Viranhaltijapäätökset ja lausunnot /kaavoitus kpl	48	60	60	
Maa- ja metsätilat				
Maa- ja metsätalousmaa, ha	2 886	2 886	2 886	
Myyty puutavara m ³	13 821	14 000	13 000	
Taimikon hoito ha	270	250	220	

Vastuualue: 5301 Kunnallistekniset palvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Liikenneväylien, viheralueiden ja muiden yleisten alueiden sekä vesihuoltoon liittyvä rakentaminen ja kunnossapito.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5301	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	76	45	38	38	38
Toimintamenot	-910	-710	-732	-732	-732
Toimintakate (netto)	-835	-665	-694	-694	-694

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana kaavahankkeeseen.
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen	Alueen infra rakennettu

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
Sähköiset palvelut	Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.	Nettisivujen ajantasaisuus. Lomakkeiden päivitys.
Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi	Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.	Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti	Osallistutaan koulutuksiin.
Tuottavuuden edistäminen	Talousarvion toteuttaminen	Käyttötalouden kokonaishallinta

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 201

Sopimusten ajantasaisuus; hankintastrategian toteuttaminen
--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työtapaturmat: työsuojelun keinot. Henkilöstöresurssit, henkilöstösuunnittelu; katujen kuntotaso
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja 5301

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Henkilöstön määrä				
Kaavatiet, htv	2,65	1	1	
Viheralueet ja leikkikentät, htv	2,65	2,65	2,65	
Toiminnan laajuus ja kustannukset	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
KAAVATIET				
Kadut ja tiet, pituus m	78 600	78 500	80 000	
Kevyenliikenteenväylät, pituus m	25 800	25 800	26 500	
*Alueurakka, €	284 700	275 000	275 000	
*Muu kesä kunnossapito, €	50 300	30 000	45 000	
*muu talvi kunnossapito, €	7 100	10 000	10 000	
*Katuvihreät, €	27 300	0	0	
*Menot yhteensä, €	369 400	315 000	330 000	
TIEVALAISTUS				
Valaistuspisteitä	2 104	2 104	2 150	
Valaistut kadut ja tiet, m	70 500	70 500	73 500	
Menot yhteensä, €	135 500	100 000	113 000	
VIHERAL PUISTOT				
A1 Edustusviheralue, ha	1,2	1,2	1,2	
A2 Käyttöviheralue, ha	12	12	12	
A3 Käyttö- ja suojaviheriöt, ha	3,7	3,7	3,7	
*Viheral. työnjoht. ja yleiskust.	50 000	45 000	31 000	
*Puistot, kpl	2	2	2	
*Puistometsät, ha	160	160	160	
*Leikkikentät, kpl	16	16	16	
*Koirapuistot, kpl	1	1	1	
*Menot yhteensä, €	169 800	80 000	146 000	
MUUT YLEISET ALUEET JA LAITURIT				
*Venelaiturit, kpl	14	14	14	
*Veneiden laituripaikat, kpl	197	197	197	
*Veneiden rantapaikat, kpl	168	168	168	
*Venetarvikkeiden tarvikkekopit	24	24	24	

Perustiedot (tuotannontekijät)	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
*Veneenlaskupaikat, kpl	8	8	8	
*Pyykki-/mattolaiturit, kpl	4	4	3	
*Veneilyreitit, kpl	2	2	2	
*Retkeilyalueet ja -reitit, kpl	2	2	2	
*Muut yleiset kohteet – mm. torit, kpl	2	2	1	
*Menot yhteensä, €	81 000	60 000	53 000	

Vastuualue: 5401 Tilapalvelut

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Tulosalue vastaa kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen kunnossapidosta, peruskorjauksista, huollosta ja teknisestä isännöinnistä sekä tarvittavien toimitilojen hankesuunnittelusta ja rakennuttamisesta. Tilapalvelut tekee tarkistukset korjausavustus ja energia-avustus kohteissa.

2. Tekniseen lautakuntaan nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

Vastuualue 5201	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	4 115	4 069	4 075	4 075	4 075
Toimintamenot	-3 281	-2 539	-2 392	-2 392	-2 392
Toimintakate (netto)	834	1 530	1 683	1 683	1 683

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Palvelukeskus Virrankoti valmis kesäkuussa 2018. Uusi alakoulu käyttöön marraskuussa 2018	Vastaanottokatsemukset
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Investoinnin toteutusmuodon (peruskorjaus / uudisrakennus) ja rahoitustavan (oma / lea-sing) suunnittelu. Vertailun pohjalta ratkaisu toteutustavasta ja toteutussuunnitelma	Hankesuunnitelma valmis syyskuuhun 2018 mennessä

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Vokkolan alueen matkailullinen kehittäminen	Yritysten uudet kehittämishankkeet ja investoinnit	Osallistuminen asiantuntijana hankkeisiin

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Henkilöiden työllistäminen	Tilapalvelut työllistää 1-3 henkilöä
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
Sähköiset palvelut	Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.	Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.
Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi	Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.	Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti	Osallistutaan koulutuksiin.
Tuottavuuden edistäminen	Sähköisen huoltokirjan käyttöönotto	Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön.

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa aktiivinen mukanaolo kuntaa koskevissa linja-	Kiinteistötiedon toimitettu selvitystyöhön

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	uksissa,	
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>	Liikunnan ja virkistysalueiden toiminnallisten kokonaisuuksien uudelleenjärjestelyt; kehittämistarpeiden selvittäminen ja vastuunjako eri toimijoiden välillä.	Vastuunjaosta sovittu kunnan ja yhtiöiden päätöksenteossa ja siitä on tiedotettu kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2018 aikana. Pitkjänteisen kehittämisuunnitelman valmistelu aloitettu.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 201

Sopimusten ajantasaisuus; hankintastrategian toteuttaminen

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Työtapaturmat: työsuojelun keinot; henkilöstöressurit; kiinteistöjen käyttöikä

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Palolaitoksen sisäilma ongelmien vuoksi palo- ja pelastustoimen väistötila on rakennettu palolaitoksen piha-alueelle. Väistötilan vuokrakustannukset sisältyvät käyttötalouden määrärahaan.

Toiminta- ja tunnuslukuja 5401

<i>Käyttökustannukset</i>	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Asuinrakennukset				
Kohteita, kpl	6	6	6	
Huoneistoala yht. m ²	2749	2 749	2 749	
Ylläpitokustannukset/v, €	118 000	112 000	104 000	
Poistot /v,€	72 000	70 000	90 000	
Yhteensä	190 000	182 000	194 000	0
Kustannus/m ² /kk	5,76	5,52	5,88	
Hoitoalan rakennukset				
Kohteita, kpl	8	7	7	
Huoneistoala yht. m ²	15 724	14 900	14 900	
Ylläpitokustannukset/v, €	756 000	673 000	688 000	
Poistot /v,€	331 000	260 000	437 000	
Yhteensä	1 087 000	933 000	1 125 000	0
Kustannus/m ² /kk	5,76	5,22	6,29	
Toimisto- ja hallintorakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	
Huoneistoala yht. m ²	3 184	3 184	3 184	
Ylläpitokustannukset/v, €	123 000	121 000	101 000	
Poistot /v,€	74 000	60 000	60 000	
Yhteensä	197 000	181 000	161 000	0
Kustannus/m ² /kk	5,16	4,74	4,21	
Kokoontumisrakennukset				
Kohteita, kpl	3	1	1	
Huoneistoala yht. m ²	2643	837	837	
Ylläpitokustannukset/v, €	57 000	23 000	26 000	
Poistot /v,€	15 000	20 000	20 000	
Yhteensä	72 000	43 000	46 000	0
Kustannus/m ² /kk	2,27	4,28	4,58	
Opetusrakennukset				

Kohteita, kpl	11	11	12	
<i>Käyttökustannukset</i>	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Huoneistoala yht. m ²	19 910	19 910	23 960	
Ylläpitokustannukset/v, €	759 000	808 000	815 000	
Poistot /v,€	391 000	305 000	400 000	
Yhteensä	1 150 000	1 113 000	1 215 000	0
Kustannus/m ² /kk	4,81	4,66	4,23	
Sivistysrakennukset				
Kohteita, kpl	3	3	3	
Huoneistoala yht. m ²	1 526	1 526	1 526	
Ylläpitokustannukset/v, €	54 000	62 000	43 000	
Poistot /v,€	66 000	45 000	48 000	
Yhteensä	120 000	107 000	91 000	0
Kustannus/m ² /kk	6,55	5,84	4,97	
Liikunta- ja vapaa-aikarakennukset				
<i>pl. jäähalli, kylpylä ja hiihtoareena</i>				
Kohteita, kpl	2	2	2	
Huoneistoala yht. m ²	976	1 229	1 229	
Ylläpitokustannukset/v, €	56 000	44 000	24 000	
Poistot /v,€	22 000	20 000	27 000	
Yhteensä	78 000	64 000	51 000	0
Kustannus/m ² /kk	6,66	4,34	3,46	
Varastorakennukset				
Kohteita, kpl	7	7	7	
Huoneistoala yht. m ²	2468	2 468	2 468	
Ylläpitokustannukset/v, €	95 000	84 000	145 000	
Poistot /v,€	30 000	35 000	35 000	
Yhteensä	125 000	119 000	180 000	0
Kustannus/m ² /kk	4,22	4,02	6,08	
Liikenteen rakennukset				
Kohteita, kpl	1	1	1	
Huoneistoala yht. m ²	476	476	476	
Ylläpitokustannukset/v, €	39 000	46 000	38 000	
Poistot /v,€	16 000	13 000	13 000	
Yhteensä	55 000	59 000	51 000	0
Kustannus/m ² /kk	9,63	10,33	8,93	
Liikerakennukset ja -tilat				
Kohteita, kpl	5	5	5	
Huoneistoala yht. m ²	1 422	1 422	1 422	
Ylläpitokustannukset/v, €	90 000	49 000	81 000	
Poistot /v,€	86 000	65 000	65 000	
Yhteensä	176 000	114 000	146 000	0
Kustannus/m ² /kk	10,31	6,68	8,56	
Teollisuusrakennukset				
Kohteita, kpl	9	9	9	
Huoneistoala yht. m ²	25 472	25 472	25 472	
Ylläpitokustannukset/v, €	149 000	126 000	139 000	
Poistot /v,€	548 000	380 000	500 000	
Yhteensä	697 000	506 000	639 000	0
Kustannus/m ² /kk	2,28	1,66	2,09	
Osakehuoneistot				
Kohteita, kpl	15	14	13	
Huoneistoala yht. m ²	888	850	800	
Ylläpitokustannukset/v, €	57 000	53 000	55 000	
Poistot /v,€	0	0	0	
Yhteensä	57 000	53 850	55 800	0
Kustannus/m ² /kk	5,35	5,28	5,81	

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta**Vastuualue: 5402 Ateria- ja siivouspalvelut****1. Vastuualueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:**

Ateria- ja siivouspalvelut vastaa Leppävirran kunnan omien toimintojen kuten päiväkotien, koulujen, ikäihmistien ja hoivakotien ateriapalveluiden tuottamisesta ja myy Kysteri-liikelaitoskuntayhtymälle sen tarvitsemia ruokapalveluja. Ateria ja siivouspalvelut vastaa kunnan ja sopimusten mukaan myös kuntakonsernin omistuksessa olevien kiinteistöjen siivouksesta. Kaikki palvelut halutaan tuottaa asiakaslähtöisesti, mutta tehokkaasti.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

50 Tekninen Itk 5402 Ateria ja siivouspalvelut*	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	1 942*	2 219	2 257	2 257	2 257
Toimintamenot	-2 361*	2 550	-2 560	-2 560	-2 560
Toimintakate (netto)	-419*	- 331	-303	-303	-303

* Vastuualueeseen 5402 on yhdistetty entiset tulosalue 141 ravintopalvelut ja kustannuspaikka 5417 siivouspalvelut

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.		Osallistutaan suunnittelun ohjaukseen
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot		Osallistutaan suunnittelun ohjaukseen

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Työllisyyttä edistävät hankkeet	Räätälöidään yhdessä työllisyyskoordinaattorin kanssa sellaisia työtehtäviä, joilla tuetaan työllistymistä.	Ateria- ja siivouspalvelut työllistää 1-3 henkilöä
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma Lisä-/täydennyskoulutuksen mahdollistaminen, jokaiselle työntekijälle esim. EA -koulutuksen päivitys Uusien työntekijöiden ja sijaisten perehdytys ja seuranta	Kehityskeskustelut on käyty lähiesimiehen kanssa 100 % Koulutussuunnitelman toteutumisen seuranta, jokaisella työntekijällä vähintään 8 h täydennyskoulutusta vuoden 2018 loppuun mennessä Perehdytyskortit otetaan aktiivisesti käyttöön, jokaisen työntekijän kohdalla.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Jatkuva kehittäminen, uudet ja tarkoituksenmukaiset ohjelmaversiot ja ohjelmistot käytössä.</i>	<i>Ohjelmistoja tarkastellaan kriittisesti ja kehitetään yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Ohjelmistojen käyttöastetta seurataan.</i>
<i>Asiakslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Aktiivinen yhteistyö asiakkaiden kanssa</i> <i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i> <i>Palvelukuvausten päivittäminen ajan tasalle</i>	<i>Toteutuneita yhteistyöpalavereita on vähintään 8kpl / kalenterivuosi</i> <i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i> <i>Palveluskuvauksien läpikäynti yhdessä asiakkaan kanssa, kaikki olemassa olevat kuvaukset on päivitetty vuoden 2018 loppuun mennessä.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Työterveyshuollon kanssa yhteistyöpalaverit</i> <i>Työntekijöiden Työssäjaksaminen seuranta</i> <ul style="list-style-type: none">- <i>sairauspoissaolojen vähentäminen</i>- <i>työkykyneuvottelut</i>- <i>mm. työhön paluu pitkältä sairauslomalta; osa-sairauspäivä, työkokeilu, kevennetty työ tai korvaavan työn tekeminen</i> <i>TYÖTURVALLISUUS</i> <i>Turvallisuushavainnot</i> <i>Työmatka- tai työtaturma</i> <i>Tapaturmattomuuspäivä laskuri (ei työmatka, eikä työtaturmia)</i>	<i>Vähintään kaksi kertaa kalenterivuoden aikana</i> <i>Puheeksiotot kunnan ohjeistuksen mukaisesti</i> <i>Verrataan edellisten vuosien vastaavaan aikaan. toimenpiteiden vaikutusten arviointi yhdessä kyseisen työntekijän kanssa</i> <i>jokainen työntekijä tekee vähintään yhden turvallisuushavainnon /kalenterivuosi.</i> <i>Ei yhtään työmatka tai -tapaturmaa vuoden 2018 aikana</i> <i>Jokaisessa henkilöstöpalaverissa käydään läpi saapuneet turvallisuushavainnot ja mahdolliset läheltä piti tilanteet.</i> <i>100 tapaturmatonta kalenteripäivää, henkilöstölle tarjotaan täytekakku kahvit</i> <i>200 tapaturmatonta kalenteripäivää, henkilöstölle tarjotaan ruokailu</i> <i>300 tapaturmatonta kalenteripäivää, henkilöstölle tarjotaan ruokailu ja täytekakku kahvit.</i> <i>Kokovuosi tapaturmaton, henkilöstö saa 20€ lahjakortin</i>

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Toimintoja ja tuottavuutta kehitetään ja seurataan jatkuvasti</i> <i>Siivouksen laadun määrittely</i>	<i>kehitellään raportointia karsitaan päällekkäisyyksiä ja kuluja</i> <i>Laadun kriteerien määrittely, mikä on "riittävä laatu"</i> <i>Siivouksen laatukierroksia on tehtynä 8 kpl/ kalenterivuosi</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Valmistautuminen sote- ja maakuntauudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Tukipalveluiden tuottamisen kehittäminen ja valmistelu	Palvelusopimusten ja vastuunjako taulukoiden päivittäminen tuleva
Kuntastrategia 2018 - 2021		<i>Osallistutaan suunnitteluun</i>
<i>Kunnan ja konsernin tuottavuuden kehittäminen</i>		<i>Osallistutaan kehittämiseen</i>

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

<p>Osaavaa ja ammattitaitoista henkilöstöä on vaikea saada. Varaudutaan huolehtimalla hyvästä työnantajaimagosta ja hyvästä perehdyttämisestä. Ennakoidaan mahdolliset tarpeet mm. sijaisuudet.</p> <p>Avainhenkilöiden mahdollinen vaihtuminen, yksikössä on yhteiset ja päivitetty työhjeistukset ja niiden talentaminen verkkolevyllä.</p> <p>Ateriapalveluiden tuotantoon vaikuttavat poikkeustilanteet mm. Sähkökatkot ja vesijakelun keskeytyminen tai veden laadun heikentyminen. Päivitetään ohjeistukset poikkeustilanteita varten ajan tasalle ja tiedotetaan henkilökuntaa.</p>
--

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Tulosalue: 900 Vesi- ja viemärlaitos

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Jaetaan puhdasta talousvettä ja vastaanotetaan asiakkaiden jätevedet rakentamalla ja ylläpitämällä verkostoja ja niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	1 705	1 894	1 872	1 872	1 872
Toimintamenot	-801	-792	-743	-743	-743
Toimintakate (netto)	906	1 102	1 129	1 129	1 129

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana kaavahankkeeseen. Vesihuolto kaavoituksessa luonnosvaiheessa
Lossinpelto, infran rakentaminen ja tonttikauppojen toteuttaminen	Lossinpellon asuinalueen infran rakentaminen	Alueen infra rakennettu
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Liittymän rakentaminen	Kiinteistöjen liittymät rakennettu

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Kehityskeskustelut, jonka pohjalta tehdään koulutussuunnitelma	Kehityskeskustelut on käyty 100 %
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Kehitetään sähköisiä asiointipalveluita.</i>	<i>Nettisivujen ajantasaisuus. Lomakkeiden päivitys.</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Asiakkaan yhteydenottoihin ja palautteisiin vastaaminen 100 %.</i>	<i>Asiakkaiden yhteydenottopyyntöihin vastataan aina ja vähintään kolmannen arkipäivän aikana.</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Henkilöstön ja esimiesten kouluttaminen keskitetysti</i>	<i>Osallistutaan koulutuksiin.</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Talousarvion toteuttaminen</i>	<i>Käyttötalouden kokonaishallinta.</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Jakelun keskeytyminen sähkökatkon vuoksi: varavoimajärjestelyt; tietojärjestelmien toimivuus: varmuuskopiointi, tietojärjestelmien yhteydet. Henkilöstöresurssit, henkilöstösuunnittelu.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnusluvut 900	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Veden jakelu				
Vesijohtoverkoston pituus, m	320 327	320 000	321 000	
Pohjavesilaitoksia, kpl	varalla 2	varalla 2	varalla 2	
Pumpattu vesimäärä, m ³	370 035	360 000	365 000	
Laskutettu vesimäärä, m ³	326 172	325 000	330 000	
Vesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	1,7	1,70	1,70	
Vesilaitoksen käyttömenot, €	289929	268 286	291 000	
Vesilaitoksen käyttötulot	729135	794 087	773 000	
Viemäröinti ja jäteveden käsittely				
Viemäriverkoston pituus, m	152 973	153 000	154 000	
Jätevedenpuhdistamoita, kpl	1	1	0	
Pumppaamoita, kpl	56	58	59	
Varkauteen johdettu jv-määrä, m ³	496 886	510 000	520 000	
Laskutettu jätevesimäärä, m ³	285 158	290 000	310 000	
Jätevesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	2,87	3,39	3,39	
Viemärilaitoksen käyttömenot, €	510991	523 708	451 000	
Viemärilaitoksen käyttötulot, €	975810	1 100 027	1 099 000	
Vesihuoltolaitos yhteensä				
<i>Tuloslaskelma</i>				
Toimintatuotot	1 705 075	1 894 114	1 871 581	
Toimintakulut	800 920	792 022	742 390	
Toimintakate	906 263	1 102 092	1 129 191	
Poistot	-735 171	-700 000	-700 000	
Rahoitustuotot ja -kulut	-219 141	-231 595	-112 000	
Tilikauden tulos	-48 049	170 497	317 191	0

Toimielin: 50 Tekninen lautakunta

Tulosalue: 590 Rakennusvalvonta

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Rakennusvalvonta on lakisäateistä viranomaistoimintaa. Tehtävänä on valvoa rakentamista sekä osaltaan huolehtia rakennetun ympäristön hyvästä laadusta sekä käsitellä rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset ja antaa ohjeita rakentajille.

2. Kunnanhallitukseen nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	136	91*	91	91	91
Toimintamenot	-158	-159	-170	-170	-170
Toimintakate (netto)	-22	-68	-79	-79	-79

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kirkonkylän asemakaavat	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana, lausunnot 2 viikon aikana
Investointihankkeiden loppuunsaattaminen: Palvelukeskus, alakoulu.	Viranomaisvalvonta	Katselmukset edistymisen mukaan
Terveysaseman peruskorjauksen toteutusvaihtoehdot	Suunnittelun viranomaisohjaus	Asiantuntija osallistuminen, lausunnot 2 viikon aikana
<i>Syksyllä 2017 laaditun maapoliittisen ohjelman aktiivinen toteutus</i>	<i>Valtuuston päätöksen ja lainsäädännön mukaisen ohjelman laatiminen</i>	<i>Osallistuminen työryhmän jäsenenä asiantuntijana</i>

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytysten edistäminen	Taajaman kaavahankkeet	Osallistuminen asiantuntijana. Lausunnot kaavahankkeisiin 2 vk aikana.

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
<i>Sähköiset palvelut</i>	<i>Luvan hakemisen sähköisen palvelun käynnistäminen</i>	<i>Käyttöönotto vuoden 2018 aikana</i>
<i>Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen /asiakaspalautteen jatkuva huomiointi</i>	<i>Luvan hakemisen sähköisen palvelun käynnistäminen</i>	<i>Käyttöönotto vuoden 2018 aikana</i>
<i>Työssäjaksaminen, työhyvinvointi</i>	<i>Sijaisuusjärjestelyt</i>	<i>Lomien ja osa-aikaisuuden sijaisuuksien järjestäminen</i>
<i>Tuottavuuden edistäminen</i>	<i>Rakennusvalvontataksan tarkistus</i>	<i>Talousarvio</i>

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Kuntastrategia 2018 - 2021	Kuntastrategian laatiminen alkuvuodesta 2018.	Osallistuminen strategian laatimiseen

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Sopimusten ajantasaisuus, hankintastrategian toteuttaminen
--

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Tietojärjestelmien hallinta: varmuuskopiot, henkilöstöresurssit (sijaisuudet)

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Toiminta- ja tunnuslukuja					
590 Rakennusvalvonta	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Rakennuslupahakemukset kpl	191	220	220	230	
Rakennuslupahakemusten käsittelyaika keskim. (pv)	21	18	18	18	
Rakennusvalvonnan menot yht.	158 111	158 676	169 555	160 000	
Tulot yhteensä, €	135 725	90 500	90 500	100 000	
Nettomenot yhteensä	22 386	68 176	79 055	60 000	

Toimielin: 65 Keski-Savon ympäristölautakunta

Tulosalue: 650 Ympäristötoimi

1. Tulosalueen toiminta-ajatus / tehtäväkuvaus:

Ympäristötoimi vastaa ympäristönsuojelun, terveystalouden ja eläinlääkintähuollon viranomais- ja muiden tehtävien hoitamisesta yhteistoimintakunnissa.
Yhteistyökunnat ovat Leppävirta, Heinävesi, Joroinen, Pieksämäki ja Varkaus.

2. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat: (1000 €)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot	1 311	1 417	1 436	1 436	1 436
Toimintamenot	-1 659	-1 784	-1 827	-1 827	-1 827
Toimintakate (netto)	-348	-367	-391	-391	-391

3. Valtuuston hyväksymät strategian mukaiset toimenpiteet ja hankkeet

A. Asuminen ja elinympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseutumaisen asumisvaihtoehdon mahdollistaminen	Haja-asutusalueen jätevesienkäsitteilyn neuvonnassa huomioidaan kiinteistökohtainen vesihuollon kokonaisuus.	Asiakasneuvonta
Taajamaympäristön viihtyisyys	Varkauden ilman laadun tarkkailu ostopalveluna Kuopion kaupungilta. Neuvonnan/valvonnan myötä roskaantumisen vähenee. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman toteuttamiseen osallistuminen valvontatyöryhmän esitysten mukaisesti (hyvä juomaveden laatu taajamassa).	Tarkkailu toteutuu Tarkastuskäyntien lukumäärä Viranomaisen toteuttamat valvonta/neuvontatoimet kpl

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Maaseudun yritystoiminnan kehittäminen	Hyötyeläinten sairaanhoito toteutetaan ympärivuorokautisesti. Kunnan varoista korvataan vuonna 2018 kunnaneläinlääkäriin käynnistä hyötyeläimen luona matkakustannusten ja ensimmäisen eläimen käntimaksun osalta se osuus, mikä ylittää 50 € (veroton) käyntikertaa kohden.	€/ kpl seurataan kuntakohtaisesti

B. Elinkeinoelämä ja sen toimintaympäristö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
	Korvaus on sama kaikkina päivinä ja vuorokaudenaikoina.	
Metalli- teknologia- ja energiateollisuuden osaamisen kehittämisen edistäminen	Huomioidaan mahdollisuuksien mukaan osana suunnitelmallista valvontaa /projekteja.	

C. Kunnalliset palvelut ja henkilöstö		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Sähköiset palvelut	Nettisivujen ylläpito siten, että lupa- ja ilmoituslomakkeet ovat kaikkien saatavilla sähköisesti. Ympäristönsuojelun/ maa-ainesluvituksen tiedonhallinnan tehostaminen kuntien tietojärjestelmiin sopivaksi.	Kaikki lomakkeet ovat saatavilla sähköisesti ja päivitettyinä ympäristötoimen nettisivuilta. Seuranta kaksi kertaa vuodessa.
Palvelustrategian laatiminen ja sen noudattaminen	Ympäristölupien käsittelyaika < 5kk. Maa-aineslupien alle 6 kk. Rekisteröinti- Ilmoitusten käsittely < 90 vrk. Muut ilmoituskäsittelyt ja lausunnot < 2kk. Terveysvalvonnan suunnitelmanmukaisista tarkastuksista toteutuu 70 %. Ympäristönsuojelun suunnitelmanmukainen valvontaa jatketaan.	Lupien käsittelyaika Suunnitelmallisten tarkastusten määrä Suunnitelman mukainen valvonta
Palveluiden kattavuus/Asiakaslähtöisten palveluiden suuntaaminen	Pieneläinten ja harrastuseläinten osalta turvataan päivystysaikainen peruseläinlääkintähuoltoon kuuluva palvelu. Virka aikoina em. palvelu säilytetään paikkakuntakohtaisena resurssien puitteissa	Palvelun käytön seuranta kunta-kohtaisesta.
Henkilöstösuunnittelun kehittäminen	Turvataan riittävät resurssit valvontaan. Tarpeen mukaan määräraikaista tarkastajatyövoimaa ympäristönsuojelussa ja terveysvalvonnassa. Maa-aineslupien valvonnan siirtymisen vuoksi tarvittava koulutus ja resurssointi. Koulutustarpeen läpikäynti toimialakohtaisissa palavereissa ja kehityskeskusteluissa.	Suoriteseuranta Henkilöstön koulutuspäivät kpl/hlö
Työssäjaksaminen, työhyvinvointi	Hyödynnetään toimintamallit, työhyvinvoinnin kehittämiseksi. (esimiestyö, työterveyshuollon yhteistyö). Pidetään yllä yksikön omaa Tyhy-toimintaa.	Osastojen työtyytyväisyyskysely

D. Talous, konserniohjaus ja palvelusopimukset		
Tavoite	Toimenpide / hanke	Mittarit
Konsernin tuottavuuden kehittäminen	Ympäristötoimen talouden- ja toiminnan raportointi peruskunnille (osavuositarkastukset ja tilinpäätös).	Talousseuranta
Valmistautuminen maakuntaudistukseen / kunnan uusi rooli 2020 →	Ollaan mukana maakuntaudistuksen työryhmissä/ huomioidaan henkilöstösuunnittelussa	Maakuntaudistus huomioitu päätöksissä, joita se koskee.

4. Sisäisen valvonnan painopistealueet vuonna 2018

Myyntilaskutus

5. Merkittävimmät riskitekijät ja niihin varautuminen

Henkilöstö (henkilöstömuutokset, ison alueen vaikutus työhyvinvointiin/ paljon ajokilometrejä)
Vaarojen arviointi päivitetään toimipaikka ja toimialakohtaisesti ja sen perusteella tarvittavat toimenpiteet.

6. Lisätiedot / yksityiskohtaiset tunnusluvut ja mittarit

Tulosbudjetti (1000 €)	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatulot	1 311	1 417	1 436
Myyntitulot / Liikevaihto			
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vä-			
Valmistus omaan käyttöön			
Muut tulot			
Tuet ja avustukset, kunnalta			
Toimintamenot	-1 659	-1 786	-1 827
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-38	-68	-71
Palvelujen ostot	-192	-250	-264
Henkilöstömenot	-1 299	-1 328	-1 347
Muut menot	-131	-141	-146
Toimintakate (Netto)	-348	-369	-378
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot (sisäiset)			
Muut rahoitustulot			
Korkomenot (sisäiset)			
Korvaus peruspääomasta			
Laskennallinen korko (nettoyksikkö)			
Muut rahoitusmenot			
Vuosikate			
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	1		2
Arvonalentumiset			
Satunnaiset tulot ja -menot			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
Tilikauden tulos	-349	-369	-393
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Tuloverot			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-349	-369	-393

Perustiedot	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Henkilöstömäärä				
- Hallinto	2,6	2.6	2,6	2,6
- Ympäristönsuojelu	5,3	7.0	7,0	7,0
- Terveysvalvonta	7,7	7.5	7,5	7,5
- Eläinlääkintähuolto**	8,1**	7.3**	8,1**	8,1**

*maa-aineslupien valvonta syyskaudella ympäristöviranomaiselle, ja kokonaan 2017, Joroinen mukana 2017

** myynti valvontaell. valtion tehtäviin 0.8 htv.

Suoritteet ympäristönsuojelu	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Tarkastukset	590	480	550	550
Lupapäätökset	80	100	100	100
Lausunnot	99	200	200	200
Inventoinnit/selvitykset	11	15	15	15
Näytteet	12	15	15	15
IImanlaadun tutkimukset (Varkaus ja Pieksämäki)	ostopalvelu	ostopalvelu	ostopalvelu	ostopalvelu
Asiakasneuvonta kpl	1 168	1 200	1200	1200

** jätevesisäädöksiä taas muutettiin ja määräaika jatkettiin

Suoritteet terveysvalvonta	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Päätökset	74	80*	75*	75*
Tarkastukset	711	900	850	850
Lausunnot	104	100	100	100
Näytteet	726	800	750	750
Asiakasneuvonta				
Asiakasneuvonta htp	416	400	400	400

* sisältää ilmoitusten käsittelyn

Suoritteet eläinlääkintähuolto	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Tilakäynnit	1 945	2 000	2000	2000
Pieneläinasiakkaat	3 215	2 000	3000	3000
Maatilojen terveydenhuolto-käynnit	65	80	80	80
Eläintautilain mukaiset tarkastukset	19	Eviran ohjeistuksen mukaan	Eviran ohjeistuksen mukaan	Eviran ohjeistuksen mukaan
Eläinsuojelukäynnit	144	100	150	150

4 Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet kunnan talousarvioissa

Kunnan tytäryhtiöillä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä ja muita yhteisöjä, joissa kunnalla on määräämisvalta. Leppävirran kunnan tytäryhtiöitä ovat Leppävirran Kiinteistö Oy, Virkistysuimala Leppäkerttu Oy ja Kiinteistöyhtiö Leppävirran Monitoimitalo Oy.

Tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen johtamisessa ja päätöksenteossa on noudatettava kunnnavaltuuston hyväksymää 1.1.2018 voimaan tulevaa konserniohjetta.

Kuntaa tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimissä edustavien tulee pyytää ao. kunnan toimielimiltä ohjetta mm. seuraavissa asioissa,

- toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen,
- Hallitusten ja vastaavien hallintoelimien jäsenten valitseminen,
- Uusien tytäryhteisöjen hankkiminen tai perustaminen
- Toiminnan olennainen laajentaminen, supistaminen tai muuttaminen,
- Muiden kuin tavanomaisten vakuuksien antaminen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen tavanomaisesta poikkeavan riskin ottaminen

Myös muutoin ohjetta voidaan pyytää, milloin siihen on aihetta. Kunnanhallitus voi antaa myös ohjeen aina, milloin se katsotaan tarpeelliseksi.

Kunnan konserniohjeen mukaan "Konsernin tytäryhteisöjen tulee elokuun loppuun mennessä antaa talousarviostaan ja

- suunnitelmastaan konsernihallinnolle ja kunnan asianomaisille tulosalueille niiden talousarvion laadinnassa tarvitsemat tiedot vuoden toiminnastaan ja taloudestaan". Samassa yhteydessä on esitettävä konsernihallinnolle seuraavien vuosien lainanottosuunnitelmat.

Leppävirran kunnanvaltuuston asettamat tytäryhteisöjen toimintaa ja taloutta ohjaavat tavoitteet:

4.1 Leppävirran Kiinteistö Oy

- käyttöaste on vähintään 95 %
- kiinteistöjen pitkän tähtäimen korjaussuunnitelmaa (PTS) toteutetaan ja rahoitetaan toimintatuotoilla
- asuinneliövelan alentaminen nykyisestä ja pitkän tähtäimen talous- ja rahoitussuunnitelman laatiminen tavoitteena pitkäaikaisen vieraan pääoman suunnitelmallinen alentaminen
- yhtiön kannattavuutta parannetaan
- tulokehityksestä/menojen kasvusta huolehditaan siten, että tulo-rahoitus riittää korjausinvestointeihin sekä lainojen ym. veloitteiden hoitamiseen takaisinmaksusuunnitelmia noudattaen
- toiminta toteutuu Leppävirran kunnanvaltuuston hyväksymien toimintaa ja taloutta ohjaavien tavoitteiden mukaisesti.
- vuokrasaatavat pyritään minimoimaan
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitussuunnittelu

LEPPÄVIRRRAN KUNTA					
Kuntakonsernin tavoitteet					
Leppävirran kiinteistö Oy:					
Leppävirran Kiinteistö Oy	Tunnusluvut	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	TA 2017	TA 2018
	Liikevaihto, €	2 314 255,80	2 397 074,19	2 347 940,00	2 353 113,00
	Tulos, €	54 572,19	51 463,74	-12 407,00	14 965,00
	Omavaraisuus, %	21,66	23,02		
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,15	1,99		
	Poistot/sijoitettu pääoma, %	2,51	2,53		
	Korot/lainakanta, %	1,44	1,20		
	Korot/liikevaihto, %	6,52	5,04		
	Kate/liikevaihto, %	23,49	15,72		
Leppävirran Kiinteistö Oy	Tavoitteet / mittari	2015	2016	TA 2017	TA 2018
	Vuokralaisten vaihtuvuus, %	31,03 %	33,80 %	20,00 %	20,00 %
	Bruttoinvestoinnit, €	212 347,00	43 214,18	257 000,00	0,00
	Käyttöaste, %	92,38 %	95,15 %	95,00 %	91,00 %
	Lainavastuut, lainamäärä, €/asm ²	524,20 €	517,70 €	492,24 €	467,13 €
	Lainakanta, lyhennysohjelmainen	8 602 315,95 €	8 148 715,95	7 653 115,95 €	7 165 234,70 €
	Lainakanta €/as	864,03	827,11	788,98	731,15
	Pääomalainat €	1 908 209,00 €	1 908 209 €	1 908 209,00 €	1 908 210,00 €

4.2 Leppävirran Virkistysuimala Leppäkerttu Oy

- yhtiö tavoittelee nollatulosta
- myynti- ja markkinointiyhteistyön tehostaminen muiden Vokkolan alueen toimijoiden kanssa Vokkolan alueen kehittämishanketta hyödyntäen
- omavaraisuusaste (oma pääoma/koko pääoma) ei alita 29 %
- taloudellinen ja toiminnallinen tehostaminen hakemalla synergiaetuja yritys yhteistyöstä Vokkolan alueen muiden toimijoiden kanssa
- energiansäästömahdollisuuksien kartoittaminen, toteutusvaihtoehtojen laatiminen ja energiansäästöinvestoinnin rahoitus suunnittelu

LEPPÄVIRRRAN VIRKISTYSUIMALA LEPPÄKERTTU OY:n tunnusluvut, tavoitteet/mittarit					
	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Liikevaihto	1 551	1 487	1 318	1 598	
Tulos	591	586	157	948	1 627 100
Henkilöstö, lkm	42 980	-94 989	-174 096	15 000	59 990
Liikevaihto / henkilö	12	12	12	11	11
Henkilökustannus / hlö	129 299	123 966	109 846	145 359	147 918
Omavaraisuusaste-%	-37 024	-39 926	-39 020	-37 594	-40 703
Sijoitetun pääoman tuotto, %	31,23 %	29,41 %	25,85 %		28,53 %
Korot / lainakanta, %	0,16	-3,50	-5,02		0,56
Korot / liikevaihto, %	0,74 %	0,96 %	0,52 %	0,64 %	0,75 %
Käyttökate / liikevaihto, %	2,35 %	3,28 %	2,05 %	2,03 %	2,34 %
Käyttöomaisuusinvestoinnit	16,12 %	8,01 %	0,81 %	10,36 %	15,13 %
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12.	0	8 877	0		
Lainakanta, lyhennysohjelmainen 31.12. / as	2 601	2 600	2 600	2 399	
Pääomalainat 31.12.	383	000	000	201	2 600 000
	260	261	264	247	265
	2 496	2 496	2 496	2 496	
	361	361	361	361	2 496 361

4.3 Kiinteistöyhtiö Leppävirran Monitoimitalo Oy

- kiinteistön arvon säilyminen
- rakennuksen teknisestä kunnosta huolehtiminen ja riittävien ylläpitokorjausten tekeminen
- kiinteistön käytön tehokkuutta tukevien teknisten ratkaisujen jatkuva kartoittaminen ja hyödyntäminen
- kiinteistön vuokratuotoilla pyritään hoitamaan pääomakustannusten suunnitelmanmukainen lyhentäminen

LEPPÄVIRRRAN KUNTA					
Kuntakonsernin tavoitteet					
Leppävirran Monitoimitalo Oy					
Leppävirran Monitoimitalo Oy	Tunnusluvut / tavoitteet / Mittarit	Tilinpäätös 2015	Tilinpäätös 2016	TA 2017	TA 2018
	Liikevaihto	169 733,00	468 835,35	482 871,00	499 899,00
	Tulos	-32 606,00	-5 170,38	295,82	680,69
	Henkilöstö, lkm	0	0	0	0
	Henkilökustannus / hlo	0	0	0	0
	Liikevaihto / hlö	0	0	0	0
	Omavaraisuusaste	5,49 %	5,64 %	6,00 %	5,07 %
	Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,67 %	1,00 %	1,1 %	1,10 %
	Korot / lainakanta, %	1,19 %	1,15 %	1,15 %	1,15 %
	Korot / liikevaihto, %	48,49 %	16,30 %	15,05 %	13,88 %
	Käyttökate / liikevaihto, %	93,11 %	85,11 %	67,43 %	83,99 %
	Käyttöomaisuusinvestoinnit	310 617,00	97 450,57	0,00	0,00
	Lainakanta, lyhennysohjelmained	6 925 532,00	6 627 660,00	6 329 788,00	6 031 916,00
	Lainakanta €/as	694	673	636	616
	Pääomalainat €	0	0	0	0

